

Jaarstukken 2021

"Koers houden in onzekere tijden"

gemeente Steenberg

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Leeswijzer	5
Financiële samenvatting	7
Jaarverslag	10
Programmaverantwoording	11
Programma Mens en samenleving	13
Programma Kunst, cultuur en erfgoed	27
Programma Leefomgeving en duurzaamheid	33
Programma Economie, toerisme en recreatie	53
Programma Bestuur en dienstverlening	63
Financiële recapitulatie programma's	73
Overzicht bestuurlijke kaders per programma	74
Totaaloverzicht verplichte beleidsindicatoren	77
Verklarende lijst beleidsindicatoren	78
Paragrafen	81
Lokale heffingen	83
Weerstandsvermogen en risicobeheer	89
Onderhoud kapitaalgoederen	97
Financiering	107
Bedrijfsvoering	111
Grondbeleid	121
Verbonden partijen	127
COVID-19	139
Jaarrekening	149
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	150
Overzicht van baten en lasten met toelichting	155
Balans met toelichting	169
Overzicht gerealiseerde lasten en baten per taakveld	189
Bijlagen	191

Voorwoord

Van links naar rechts: de wethouders Wilma Baartmans en Koos Krook, secretaris Thijs de Jongh, burgemeester Ruud van den Belt en de wethouders Willy Knop en Esther Prent.

Leden van de gemeenteraad van Steenbergen,

Hierbij bieden wij u het jaarverslag en de jaarrekening over 2021 aan. Hiermee leggen wij verantwoording af over de uitvoering van het beoogde beleid dat is opgenomen in de begroting 2021.

Corona

Het jaar 2021 heeft ook in het teken gestaan van de wereldwijde coronapandemie. Met alleen al zo'n 20 persconferenties, waaruit telkens weer nieuwe maatregelen voortkwamen, heeft de coronacrisis ook vorig jaar weer de nodige tijd en capaciteit gekost. De komst van de verschillende varianten van het corona-virus hebben de coronamaatregelen en daarmee de advisering hierover niet makkelijker gemaakt. Gaandeweg is het draagvlak voor de naleving van de normen enorm afgenomen.

Ondanks deze maatregelen, die gepaard gingen met vrijheidsbeperkingen, zijn we erin geslaagd om samen met onze partners (buurgemeenten, politie en justitie) de veiligheid en leefbaarheid te waarborgen. Bestuurlijk opsporingsambtenaren en toezichthouders hebben als leidraad meegekregen om zoveel als mogelijk het gesprek aan te gaan met inwoners en ondernemers, om hen te helpen de regels na te leven, in plaats van handhaving voorop te stellen, tenzij het niet anders meer kon.

Al bij het uitbreken van de coronacrisis is in april 2020 een gemeentelijke corona steunfonds gevormd van € 1 miljoen. In combinatie met de ontvangen rijksmiddelen is het steunfonds ook in 2021 effectief ingezet om de pijn in de samenleving te verzachten. Zo is het maatschappelijk middenveld ondersteund met extra subsidies en zijn huren voor sportverenigingen kwijtgescholden. Met het herstelplan "vitale horeca Steenbergen" zijn de horeca ondernemers gesteund bij het creëren van nieuwe mogelijkheden om het hoofd boven water te kunnen houden.

Het lijkt erop dat we de corona pandemie achter ons kunnen laten. De samenleving is weer open en daar zijn we, in het jubileumjaar 2022, blij mee. We kijken met trots terug op de wijze waarop de gemeenschap in Steenbergen samen de schouders eronder heeft gezet en elkaar heeft vastgehouden. Natuurlijk krijgt de nazorg voor onze inwoners, ondernemers, verenigingen en instellingen de komende tijd aandacht.

Inmiddels zijn we in een nieuwe crisis beland. De oorlog in Oekraïne leidt op verschillende gebieden tot grote uitdagingen. Naast het opvangen van vluchtelingen zijn we in snel tempo geconfronteerd met een ongekend hoge inflatie door de stijging in de energieprijzen. Dit veroorzaakt breed in de gemeenschap pijn en zal ongetwijfeld effect hebben op de gemeentelijke begroting.

Koers voor de komende jaren is ingezet

Het jaar 2021 is het laatste volledige jaar van deze bestuursperiode. Het raadsprogramma “Aan de slag!” is grotendeels afgerond. De laatste jaren zijn de ontwikkelkansen voor Steenbergen in beeld gebracht. Dit heeft recent geleid tot vaststelling van belangrijke beleidsdocumenten op het terrein van economie (Economische Kracht), ruimtelijke ordening (vestiging Wet Voorkeursrecht Gemeenten) en mobiliteit (onderzoeken naar randwegen Steenbergen en Dinteloord). Om de ontwikkelkansen te kunnen verzilveren is in 2021 de besluitvorming voorbereid voor het aantrekken van een geldlening van € 25 miljoen.

Arbeidsmarkt

Door de krapte op de arbeidsmarkt blijven diverse relevante functies moeilijk invulbaar. Hiermee komt de continuïteit van werkprocessen en de kwaliteit van de resultaten onder druk. De hoeveelheid vacatures en de schaarste op de arbeidsmarkt zorgen daarnaast voor vertragingen en uitstel van de verschillende projecten. Het is dus belangrijk een balans te vinden tussen dat wat we willen en dat wat we aankunnen. Gestreefd wordt naar een gezonde balans tussen ambitie, benodigde capaciteit (kwantitatief en kwalitatief), en de middelen. Dit is een uitdaging voor de komende jaren.

Programmaverantwoording

De voortgang van de activiteiten treft u aan in de programmaverantwoording. Veel activiteiten zijn in 2021 afgerond of opgepakt.

In het programma *mens en samenleving* is het beleid voor armoede (kadernota Armoedebelaid) en eenzaamheid (de nota StEenbergen tegen Eenzaamheid) voorbereid. Verder zijn de eerste (pilot)projecten gestart om de transformatie van het sociaal domein verder vorm te geven.

In het programma *kunst, cultuur en erfgoed* zijn de voorbereidingen getroffen voor de viering van ons jubileumjaar. Met het evenement Verenigd en Vereeuwigd is op 19 maart jongstleden het startschot gegeven voor een prachtig jubileumjaar 2022.

In het programma *fysieke leefomgeving en duurzaamheid* is een start gemaakt met het project Doorontwikkeling Veiligheid. Hierbij wordt ingezet op het zichtbaar en aanspreekbaar zijn in de wijken en de samenwerking met andere instanties. Dit plan is in november 2021 gepresenteerd aan de raad. Verder zijn verschillende plannen op het gebied van duurzaamheid vastgesteld, zoals de RES 1.0, Transitievisie Warmte en het uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. De invoering van de Omgevingswet is opnieuw uitgesteld. Desondanks zijn de voorbereidingen in volle gang.

In het programma *economie, toerisme en recreatie* is, naast het beleidsdocument Economische Kracht, geïnvesteerd in de economische barometer en de samenwerking op de Brabantse Wal voor de ontwikkeling van een sub regionaal bedrijventerrein. De actualisatie van de recreatieve kansenkaart is betrokken bij het nieuwe economisch beleid.

In het programma *bestuur en dienstverlening* is een update gemaakt van het uitvoeringsprogramma dienstverlening. Bij de doorontwikkeling van de organisatie wordt continu vinger aan de pols gehouden. Naast de uitputting van de reserve transitie organisatie is de balans tussen ambities, benodigde kwaliteit en capaciteit een belangrijk aandachtspunt. Om dit goed in beeld te krijgen is een onderzoek gestart. De organisatieontwikkeling gaat daarmee een nieuwe fase in.

Jaarrekeningresultaat

Het jaar 2021 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 1.221.451. De analyse van dit resultaat, opgenomen in het hoofdstuk financiële samenvatting, laat zien dat de afwijkingen vooral incidenteel van aard zijn. Bij de tussenrapportage 2021 waren deze niet voorzien.

College van burgemeester en wethouders

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit:

1. Een financiële samenvatting
2. Het jaarverslag
 - De programmaverantwoording
 - De paragrafen
3. De jaarrekening
 - Inclusief de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Sisa)

In het **jaarverslag** zijn per programma de volgende onderdelen opgenomen:

- Een korte beschrijving van de inhoud van het programma.
- *Wat hebben we bereikt?* Hierin staan: voortgang van de effectindicatoren, de verschillende opgaven van het programma en de kaders en beleidstukken waarbinnen het programma wordt uitgevoerd.
- *Wat heeft het gekost?* Hier wordt een cijfermatige opstelling gepresenteerd van de baten en lasten per programma met een toelichting op de voornaamste verschillen tussen realisatie en begroting (na wijziging).

Voortgang beleid

In elk programma is een tabel gemaakt met de informatie. Deze tabel bevat het betreffende activiteit uit de begroting, de stand van zaken en een icoontje waarmee we aangeven of het op schema ligt.

	"afgerond" of "volgens planning"
	"uitgesteld door corona" of "in ontwikkeling"
	"niet gehaald"

Een "groene smiley" betekent dat het is afgerond, een "gele smiley" dat het op schema is of uitgesteld door de Coronacrisis is of in ontwikkeling ligt en een "rode smiley" dat de planning niet wordt gehaald. Om uw raad goed te informeren hebben we voor elk onderdeel de stand van zaken beschreven, ook voor de items die op schema liggen.

Financiële toelichting per programma

Voor een toelichting op en de analyse van de afwijkingen, verwijzen wij u naar de toelichtingen onder de desbetreffende programma's in de jaarstukken. Als ondergrens voor een te geven toelichting is in principe een voor- of nadeel van € 50.000,- (0,1 % van de totale lasten) op een taakveld gehanteerd. Het komt dus voor dat de toegelichte bedragen niet optellen tot het totale programmaverschil. Het niet toegelichte resterende saldo per programma betreft een cumulatie van kleinere verschillen.

In diverse tabellen wordt middels een i of s aangegeven of een genoemd bedrag incidenteel (i) of structureel (s) is. Daarnaast wordt de n (neutraal) gebruikt om aan te geven dat dit posten betreffen die geen invloed hebben op het exploitatieresultaat. Het gaat dan voornamelijk om incidentele posten die worden gedekt door een onttrekking aan een reserve.

Beleidsindicatoren

De verplichting van het opnemen van deze beleidsindicatoren is ingegaan bij de begroting 2017. Het doel daarbij is om de sturing van de raad te versterken en gemeenten beter te kunnen vergelijken.

In dat licht stellen wij voor om een voorstel tot beleidsindicatoren te betrekken bij de ambitie om samen met de raad te komen tot een meer meetbare begroting met indicatoren.

Na de programmaverantwoording volgen de wettelijk verplichte **paragrafen**. Hierin staan de beleidslijnen met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen.

De **jaarrekening** is een financiële verantwoording waar een toelichting wordt gegeven op de balans en het resultaat.

De jaarrekening bestaat uit diverse onderdelen:

- * Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- * Toelichting op het overzicht van baten en lasten. Hierbij wordt specifiek ingegaan op:
 - *overzicht van baten en lasten*;
 - *de post onvoorzien*;
 - *het overzicht van incidentele baten en lasten*;
 - *het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve*;
 - *informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT)*;
 - *overzicht algemene dekkingsmiddelen*.
- * De balans: geeft inzicht in de financiële positie als uitkomst van het financiële beheer en beleid
- * Sisa: verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Financiële samenvatting

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2021 op hoofdlijnen weer. Verder is een overzicht van onze reservepositie opgenomen.

Financiële resultaat op hoofdlijnen

De jaarrekening sluit met een positief resultaat van € 1.221.451. In de tussenrapportage 2021 werd rekening gehouden met een voordelig saldo van € 14.465. Een verkort overzicht van de lasten en baten over 2021 luidt als volgt:

Programma	Begroting 2021		begr. na wijz. 2021		Rekening 2021	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Mens & Samenleving	18.257.304	946.090	19.056.599	1.226.090	20.149.757	1.944.539
Kunst, cultuur & erfgoed	794.491	263.746	1.202.953	587.646	1.054.398	383.163
Leefomgeving & duurzaamheid	21.092.397	11.300.213	24.048.193	13.679.559	25.208.168	17.076.451
Economie, toerisme & recreatie	11.526.514	6.453.066	11.462.957	6.498.661	12.056.064	6.176.737
Bestuur en dienstverlening	12.382.275	45.212.866	12.679.367	46.472.578	12.849.786	46.958.735
Totaal	64.052.981	64.175.981	68.450.069	68.464.534	71.318.173	72.539.624
Geraamd begrotingssaldo/ gerealiseerd resultaat (-=N/+V)		123.000		14.465		1.221.451

Het verloop van het verwachte resultaat naar het werkelijk resultaat (opgenomen zijn afwijkingen > € 50.000) is als volgt:

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Verwacht resultaat Tussenrapportage 2021		14.645		
Mens en samenleving				
Samenkracht en burgerparticipatie	Jeugd- en jongerenwerk		312.870	I
Samenkracht en burgerparticipatie	Kleinschalig Collectief Vervoer	54.621		I
Wijkteams	Loketvoorziening Sociaal Domein	127.964		I
Maatwerk voorzieningen (WMO)	WMO Voorzieningen	81.351		I
Maatwerk dienstverlening 18-	Niet vrij toegank. Voorz. Jeugdzorg		414.943	I
Maatwerk dienstverlening 18-	Landelijk Transitie Arrangement		359.235	I
Geëscaleerde zorg 18-	Veiligheid Jeugdzorg		95.219	I
Volksgezondheid	Openb. gezondheidszorg/ Centr. Jeugd en gezin	76.000		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	217.423		I
Leefomgeving en duurzaamheid				
Cultuur	Kunst- en Cultuurbeleid	78.119		I
Cultureel erfgoed	Monumenten	60.463		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		182.944	I

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheersing	Steunfonds Covid-19		277.331	I
Verkeer, wegen en water	Wegen, straten en pleinen	848.812		I
Verkeer, wegen en water	Div. Projecten	187.745		I
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Grondexploitaties, tussentijds winst	107.900		I
Sportaccommodaties	Diverse accommodaties	121.506		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openbaar groen	200.560		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Verbeter openbaar groen	280.000		I
Afval	Gemeente reiniging/ milieustraat	71.000		I
Afval	Overige milieustraat	56.485		I
Milieubeheer	Energietransitie/ duurzaamheid	276.300		I/N
Ruimtelijke Ordening	Ruimtelijke Ordening/ Omgevingswet	561.000		I/N
Ruimtelijke Ordening	Overige gronden/ plan	476.400		I
Wonen en bouwen	Exploitatie overige panden	100.000		N
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		551.192	I/N
Economie , toerisme en recreatie				
Bedrijfsloket en -regelingen	Agro foodcluster		400.000	N
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	55.500		I/N
Inkomensregelingen	Gebundelde Uitkering inkomensvoorz. gem.		272.000	S
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet		104.000	I
Inkomensregelingen	Gem. minimabeleid en Bijstandsbesluit zelfstandigen		167.000	I
Begeleide participatie	Sociale werkvoorziening /participatiebdget		317.000	I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	286.088		I/N
Bestuur en dienstverlening				
Bestuur	Wethouders/ voorm. wethouders pensioenfonds	257.000		I
Bestuur	Gemeenschappelijke regelingen	74.000		I
Burgerzaken	Reisbescheiden		77.123	I
Ondersteuning organisatie	Verschillende afdelingen		820.991	I
Overige baten en lasten	Onvoorziene lasten		50.226	I
Algemene uitkering gemeentefonds	Alg. uitkering/ SPUK regeling/ steunfonds Covid	964.228		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	48.099		I
Diverse overige verschillen*			59.683	I
Totaal		5.683.208	4.461.757	

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Voordelig resultaat jaarrekening 2021		1.221.451		

**Dit betreft het saldo van diverse verschillen. In de financiële verantwoording bij de afzonderlijke programma's is een meer gedetailleerde toelichting opgenomen van de verschillen boven € 50.000 per taakveld. Tevens worden de verschillen daar bruto toegelicht. Een compensatie met een afwijkende mutatie uit een reserve komt in de toelichting zowel terug bij het taakveld waarop de kosten worden verantwoord als bij de mutaties in de reserves van het betreffende programma. In bovenstaand samenvattend overzicht worden deze verschillen niet vermeld.*

Reservepositie

Op 9 november 2017 is de geactualiseerde nota "Reserves en voorzieningen" door de gemeenteraad vastgesteld. In principe zijn er nog een 6-tal reserves. Een vergelijkend overzicht van 2020 en 2021 is als volgt:

Reserves	31-12-2021	31-12-2020
Algemene reserve	8.896	11.340
Waarvan vrije ruimte	6.047	7.916
Reserve Transitie Organisatie	855	1.416
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	-	44
Reserve Economische ontwikkeling	2.278	1.479
Reserve Beheer openbare ruimte	7.238	7.515
Bestemmingsreserve overig	11.657	12.443
Totaal	30.924	34.237

Vrije ruimte algemene reserve

De weergegeven vrije ruimte is het bedrag aan vrije reserves exclusief de eventuele verplichtingen die er op de algemene reserve nog drukken. Zoals in de toelichting op de balans is aangegeven betreft het op de algemene reserve drukkende bedrag aan verplichtingen per 31 december 2021 € 861.530 en is er in de meerjarenbegroting 2022-2025 totaal een bedrag van € 318.500 aan verplichtingen opgenomen. Hierdoor bedraagt de netto vrije ruimte van de algemene reserve dan **€ 4.866.800**, zie onderstaande tabel.

Vrije ruimte Algemene Reserve (bedrag * 1.000)	
Stand vrije ruimte	6.047
Overloop verplichtingen 2021 naar 2022	861
Verplichtingen meerjarenbegroting 2022-2025	319
Netto vrije ruimte algemene reserve	4.867

De vrije ruimte van de algemene reserve is boven de minimale ondergrens van € 2.000.000 gebleven zoals is opgedragen in de motie "ondergrens Algemene Reserve" van 7 november 2019. Voor nadere analyses, toelichtingen en specificaties wordt verwezen naar hetgeen bij de diverse afzonderlijke onderdelen in de jaarrekening is opgenomen.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Programma Mens en samenleving

Beschrijving

Mens en Samenleving gaat over al onze inwoners. Kinderen, jongeren, volwassenen en ouderen. Iedereen telt mee. En iedereen moet ook op een prettige manier kunnen deelnemen aan de samenleving. Daarvoor zijn onze inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk, maar zo nodig zorgen wij voor ondersteuning, bijvoorbeeld door voorzieningen vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), Jeugdzorg en Armoedebeleid.

Portefeuillehouder(s)

- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Koos Krook

Wat hebben we bereikt in 2021?

Effectindicatoren programma Mens en samenleving

Omschrijving effectindicator	Bron	Jaar laatste meting	Meting	Landelijk	Ambitie 2022
Bereidheid van inwoners om zich in te zetten in de buurt (rapportcijfer)	Lemon	2019	6	n.v.t.	6,5
Percentage inwoners met sociale eenzaamheid ^{*1}	Lemon	2019	69%	n.v.t.	60%
Percentage inwoners met emotionele eenzaamheid ^{*2}	Lemon	2019	44%	n.v.t.	40%
Waardering sociale relaties (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	7,5	7,36	7,6
Jongeren (15-27 jaar) zonder werk en onderwijs (aandeel per 10.000 inwoners)	Waarstaatjegemeente	2017	1002	959	950
Percentage inwoners dat tevreden is over de zorgvoorzieningen	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	81%	83%	83%
Percentage inwoners dat tevreden is over de welzijnsvoorzieningen	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	54%	58%	60%
Percentage inwoners dat tevreden is over de speelvoorzieningen	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	54%	65%	65%
Percentage inwoners dat tevreden is over de sportvoorzieningen	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	76%	71%	75%
Percentage inwoners dat zich gehecht voelt aan de buurt, zich thuis voelt	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	87%	85%	90%
Percentage inwoners dat niet snel zal weggaan uit de buurt	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	74%	73%	80%
^{*1} Sociale eenzaamheid is het ervaren van een sterk gemis van betekenisvolle relaties met een bredere groep mensen, zoals kennissen, buurtgenoten, mensen met dezelfde belangstelling, mensen om samen een hobby uit te oefenen. ^{*2} Emotionele eenzaamheid is het ervaren van een sterk gemis bij de afwezigheid van een intieme relatie, een emotioneel hechte band met een partner of een goede vriend of vriendin.					
De indicator voor laaggeletterdheid is niet meer opgenomen wegens het ontbreken van geschikte cijfers.					

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het raadsprogramma en Interbestuurlijk Programma (IBP) zijn de volgende opgaven te herleiden:

Leefbaarheid & Kernen

Wat willen we bereiken?
Ondersteunen en versterken van de sociale samenhang.
Waar dat kan en waar inwoners dit willen, krijgen zij meer verantwoordelijkheid voor hun eigen sociale en fysieke omgeving.
We betrekken inwoners bij het maken van ons beleid en onze plannen, zowel in het fysieke als in het sociale domein. We willen daarbij ook de meningen van de afwijkende minderheid en de zwijgende meerderheid horen.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Vanuit de vaste formatie worden in 2021 meer uren beschikbaar gesteld voor de kerncoördinatoren. Dit betekent meer ruimte om aan initiatieven en plannen uit de Steenbergse samenleving te werken, samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, zoals WijZijn Steenberg. Het initiatievenfonds is ook in 2021 weer beschikbaar voor nieuwe maatschappelijke initiatieven.	Er zijn twee kerncoördinatoren aan de slag sinds januari 2021.	 Afgerond
Met het vaststellen van het nieuwe beleid Leefbaarheid en Kernen wordt de koers bepaald in het samenspel tussen inwoners, gemeenschappen en gemeente. In 2021 zetten we in op de uitvoering van het nieuwe beleid.	De Doe-agenda is in uitvoering. In Q4 2021 is de eerste rapportage over de Doe-agenda geleverd.	 Afgerond
In het kader van de implementatie van de Omgevingswet werken we bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen aan een andere inrichting van participatietrajecten. Inzet van participatie online (www.ikpraatmee.nl) en op locatie wordt altijd zorgvuldig overwogen bij de ontwikkeling van plannen of beleid. Hiertoe stellen we een participatieverordening op.	De omgevingswet is uitgesteld, de verordening is vastgesteld. Het participatiebeleid wordt in 2022 aangeboden.	 In ontwikkeling

Transformatie Sociaal Domein

Wat willen we bereiken?
Sterkere sociale samenhang die inwoners en gezinnen in een kwetsbare positie ondersteunt, door ruimte voor eigen initiatieven van inwoners en het stimuleren van sociaal ondernemerschap.
Meer kleinschalige onderlinge steun binnen cliëntgroepen en laagdrempelige ontmoetingsplaatsen in de kernen.
Inwoners kennen in hun eigen omgeving mensen die ze vertrouwen en die hun verder kunnen helpen. Iedere inwoner is verwijzer.
Positieve gezondheid voor alle inwoners.
Ondersteuning en begeleiding sluiten aan op de leefsituatie.
Betekenisvolle dagbesteding geeft zin en zelfvertrouwen.
Actuele beleids- en managementinformatie geven sturing aan het gemeentelijke beleid en handelen.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
De kosten voor het sociaal domein lopen fors op. De verwachting is dat deze trend bij ongewijzigd beleid doorzet. Dit vraagt onorthodox beleid en bijsturing. In 2021 zetten we in op verdere innovatie van beleid, zodat de kosten waar mogelijk beperkt worden.	De eerste projecten zijn gestart om innovatie te bewerkstelligen: De pilot 'versterking disciplines Vraagwijzer' is in oktober 2021 het tweede jaar ingegaan. In de maanden daaraan voorafgaand zijn er 60 cliënten met de pilot geholpen, zonder dat er aanspraak op een wmo- maatwerkvoorziening werd gemaakt. Ongeveer 80% van deze cliëntengroep is de pilot uitgestroomd zonder vervolgvraag. Een andere pilot betreft het 'Huiskamer project': een indicatieloze vorm van dagbesteding en ontmoeting. Dit kleinschalige project in Kruisland wordt goed bezocht en heeft in ieder geval 2 wmo-aanvragen voorkomen.	 In ontwikkeling
Voor jeugdzorg gaan we met zorgaanbieders de samenwerking met het Algemeen Maatschappelijk Werk intensiveren. Deze samenwerking wordt ingezet voor gezinnen waar ook financiële problemen zijn. Door deze samenwerking kunnen we minder dure jeugdhulpverlening inzetten. Door ontschotting tussen jeugd- en Wmo-voorzieningen bij eenzelfde zorgaanbieder gaan we inzetten op effectievere en goedkopere zorg.	Dit is een continue ontwikkeling die als gevolg van Corona en nieuwe wetgeving op het gebied van schuldhulpverlening aangescherpt wordt.	 In ontwikkeling
Binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) gaan we cliëntopvolging inzetten, waardoor bepaalde categorieën van hulp naar verwachting in omvang kunnen afnemen. Dit gebruiken we bij onze eerstvolgende aanbestedingsronde. Tevens willen we op basis van geïnventariseerde projecten kleinere en grotere besparingen realiseren.	Per 1 januari 2022 is er een tweetal nieuwe categorieën geïntroduceerd, te weten 'Huishoudelijke ondersteuning Start' en 'Individuele begeleiding Waakvlam', waarmee een lichtere vorm van ondersteuning binnen het wmo maatwerk kan worden geboden als de ondersteuningsvraag dat toelaat.	 Afgerond
Vanwege de coronacrisis verwachten we een forse stijging in het aantal uitkeringsgerechtigden. Door een nieuwe koers in te slaan met de Stichting Samenwerken verwachten we voor onze inwoners die voor de stichting werken meer lokaal van betekenis te kunnen zijn.	Per 1 februari 2021 is een Steenbergse jobcoach actief in de kernen. Zij plaatst met veel succes inwoners bij lokale ondernemers en initiatieven.	 Afgerond
Stichting Welzijn Kruisland heeft, ondersteund door de gemeente, het initiatief genomen tot het realiseren van een huiskamerproject, bedoeld om lichte dagbesteding te realiseren in Kruisland. Naast de gemeente zijn WijZijn Traverse Groep, TanteLouise en TWB hierbij betrokken.	Medio 2021 heeft Stichting Welzijn Kruisland een subsidieverzoek ingediend voor het realiseren van een huiskamerproject in Kruisland als voorbeeld van indicatieloze dagbesteding waarmee inwoners uit Kruisland laagdrempelig en dichtbij ondersteund kunnen worden. De gemeente heeft de subsidie toegekend. De hoogte van het subsidiebedrag komt nagenoeg overeen met de kosten van één Wmo maatwerkindicatie begeleiding groep licht. De eerste ervaringen worden opgedaan en zijn positief. De huiskamer wordt goed bezocht en de samenwerking met partijen als WijZijn Traverse Groep is tot stand gekomen.	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Ook in 2021 werken we met onze partners MEE West-Brabant en Praktijk MEMO aan laagdrempelige en indicatieloze ondersteuning vanuit Vraagwijzer. Deze ondersteuning is gericht op GGZ problematiek en het leven met een beperking. Het doel is om onze inwoners zo gericht mogelijk te ondersteunen en instroom in de maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo te beperken.	Op 1 oktober 2020 zijn MEE West-Brabant en Praktijk Memo gestart als partners vanuit Vraagwijzer. Zij bieden laagdrempelige ondersteuning aan inwoners van de gemeente. We zien dat de partijen goed gevonden worden en casussen oppakken waarmee instroom in de maatwerkvoorzieningen in de toekomst geremd of uitgesteld kan worden.	 In ontwikkeling
De gemeente Steenbergen heeft zich aangesloten bij de coalitie Eén tegen Eenzaamheid. Hierbij richten we ons op een lokale aanpak Eenzaamheid.	In het najaar 2021 is gewerkt aan de nota StEenbergen tegen Eenzaamheid 2022-2023. Dit vanwege de motie Eenzaamheid topprioriteit die in juli in de gemeenteraad is aangenomen. De nota is in december in route gegaan richting de gemeenteraad. Naast VWS, WijZijn Steenbergen en de GGD West-Brabant zijn vele lokale organisaties bevroegd en hebben zij input geleverd. Uit de nota wordt duidelijk waarom er een aanpak Eenzaamheid nodig is, wat er al gedaan wordt op dit vlak en wat er nog nodig is. En vervolgens hoe de aanpak op eenzaamheid vormgegeven wordt via het activiteitenplan. Vanwege de signalen van het jongerenwerk en de GGD cijfers over de ernstige toename van eenzaamheid onder met name jongeren zijn er voorbereidingen getroffen om per 1-1-2022 te kunnen starten met het project Join-Us. Het project wordt uitgevoerd door het jongerenwerk en versterkt de mentale en sociale weerbaarheid van jongeren (12-25 jaar).	 Afgerond
Jaarlijks werkt het netwerk Dementievriendelijke Gemeente Steenbergen een uitvoeringsprogramma uit. De gemeente Steenbergen is partner in het netwerk. Hierin worden op basis van vastgestelde speerpunten activiteiten uitgewerkt. Het netwerk Dementievriendelijke Gemeente zet in op taboedoorbreking, en het bieden van informatie- en advies op het gebied van dementie.	Als gevolg van corona was het in 2021 lastig om activiteiten te organiseren. Het netwerk heeft zich ingezet om in samenwerking met Alzheimer West-Brabant aan dementiescan uit te voeren en is, onder begeleiding van Zet, gestart met een nulmeting naar de impact c.q. effecten van activiteiten die zijn georganiseerd. Deze scan en nulmeting helpen bij het vaststellen van meerjarige speer- en ontwikkelpunten	 In ontwikkeling
Op basis van de door de raad vastgestelde kaders voor armoedebeleid werken, net zoals met de Schulddienstverlening, aan een concreet pakket van maatregelen dat voor onze inwoners met een krappere beurs bedoeld is. Dit gaat van concrete voorzieningen tot een verbeterde vindbaarheid van de regelingen en een actieve rol van verwijzers.	De kadernota 'Armoedebeleid' is op 27 januari 2022 vastgesteld door de raad. Het uitvoeringsplan schuldhulpverlening is door het college vastgesteld op 9 maart. De bijbehorende 'Verordening beslistermijn schuldhulpverlening Steenbergen 2021' wordt in mei 2022 ter vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad.	 Afgerond
We zorgen ervoor dat inwoners en professionals weten waar zij hun signalen over een onveilige situatie (huiselijk geweld, kindermishandeling, crisis) op een goede manier kunnen afgeven. Dit kan onder andere bij het recent opgerichte regionale Meldpunt Crisiszorg dat 24/7 te bereiken is.	In 2021 zijn alle professionals met signaalfunctie binnen de organisatie getraind doormiddel van het volgen van de training aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling, die aangeboden is door het Regionale programma: Geweld Hoort Nergens Thuis (GHNT). Collega's weten waar zij met hun signalen over een onveilige situatie binnen en buiten de organisatie terecht kunnen. In 2022 wordt er gewerkt aan de borging binnen de organisatie door middel van een lokale (opfris) training en werkinstructie. Daarnaast zal in 2022 de focus komen	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	te liggen op communicatie richting inwoners om ook hen goed te informeren over de mogelijkheden en het opgerichte Meldpunt Crisiszorg. Veel signalen over onveilige situaties komen ook binnen bij de Vraagwijzer. Onder andere bij de begeleiding bij (v)echtscheidingen merken we dat medewerkers beter weten hoe te handelen.	
In het uitvoeringsplan Volksgezondheid Brabantse Wal wordt, in navolging van de bestuursopdracht Transformatie Sociaal Domein, uitgegaan van de visie op Positieve Gezondheid. Wij overleggen met onze partners (o.a. GGD en WijZijn Traverse Groep) om te bezien hoe we positieve gezondheid als meetinstrument voor de maatschappelijke effecten kunnen inzetten.	De 'visie op Positieve Gezondheid' staat als uitgangspunt in meerdere beleidsstukken opgenomen, zoals het 'uitvoeringsplan Mantelzorg', de 'kadernota Armoedebeleid' en de 'nota Steenbergen tegen Eenzaamheid'. De medewerkers van Vraagwijzer zijn dit jaar samen met de medewerkers van WijZijn Steenbergen getraind om het instrument positieve gezondheid in te kunnen zetten. Met de samenwerkingspartners van IPH (Institute positive Health) is in september gestart met de basiscursus positieve gezondheid voor wmo, Jeugdprofessionals, intake en WijZijn Steenbergen medewerkers. Hiermee wordt integraal samengewerkt en de deskundigheid van de medewerkers bevordert. Samen met IPH sluit WijZijn Traverse Groep aan bij de pilot meetinstrument positieve gezondheid. De voorbereidingen zijn getroffen om in de loop van 2022 te kunnen starten met de uitrol en dan komen de eerste data beschikbaar. Als laatste is er in november door de GGD West-Brabant een presentatie gegeven aan het team beleidsmedewerkers SD over positieve gezondheid en hoe het als instrument ingezet kan worden.	 In ontwikkeling
Samen met de verenigingen wordt het Lokaal Sportakkoord uitgewerkt. We ontvangen voor de periode 2020-2022 hier middelen voor, die we in combinatie met het uitvoeringsplan Steenbergen Vitaal inzetten.	Met het Steenbergse sportakkoord willen we bereiken dat iedereen plezier in sport kan hebben. Steenbergen zet daarom in op meer en beter bewegen door iedereen, gezonde verenigingen en ruimte. Naast de reguliere uitvoering van diverse beweegactiviteiten voor jong en oud, zijn in 2021 ook Sjors Sportief, de Beweeg je Fit Wijzer en de website Heel Steenbergen Actief ontwikkeld en/of uitgevoerd. Ook Uniek Sporten (informatie website voor mensen met een beperking) is in de uitvoering van het sportakkoord opgenomen.	 Volgens planning
Na vaststelling van het Uitwerkingsplan Steenbergen Vitaal wordt de uitvoering hiervan opgepakt.	Het 'Uitwerkingsplan Steenbergen Vitaal' is in 2021 in concept voorbereid. Vanwege corona heeft dit vertraging opgelopen.	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We werken integraal aan ontwikkelingen die Wonen en Zorg raken, zoals de decentralisatie van Beschermd Wonen die vanaf 2021 stapsgewijs doorgevoerd wordt.	In 2021 zijn er samen met de gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Rucphen, Roosendaal en Woensdrecht stappen gezet om toe te werken naar verdere decentralisatie; een nieuw inkoop voor beschermd wonen en een nieuwe vorm van samenwerken. In 2022 wordt een regiovisie op beschermd wonen, maatschappelijke opvang en OGGZ ter besluitvorming aangeboden. Evenals een nieuw structuur voor governance en samenwerking. De inkoop van beschermd wonen wordt in 2022 afgerond. Vanaf 2023 ontvangt de gemeente voor het eerst budget voor het uitvoeren van beschermd wonen.	 In ontwikkeling
De gemeente Steenbergen is aangesloten bij het Huis van Morgen. Doel is om mensen zo lang mogelijk gezond te houden, in staat te stellen voor zichzelf te zorgen en zelf de regie te voeren. Dit door innovatieve oplossingen te stimuleren en toe te passen.	Als gevolg van Covid-19 is het 'Huis van Morgen', momenteel gehuisvest in de gemeente Bergen op Zoom, gedurende een lange periode niet open geweest. Het onderzoek naar de fysieke en digitale mogelijkheden om het bereik en de toegankelijkheid van het 'Huis van Morgen' te vergroten, wordt daarom voortgezet in 2022.	 In ontwikkeling
We voeren de activiteiten zoals genoemd in het uitvoeringsprogramma Laaggeletterdheid uit. We geven TaalSteenbergen hierin een centrale rol. Op basis van de eerste ervaringen uit 2020 geven we in 2021 verder invulling aan het VVE-beleid en ouderbetrokkenheid.	Veel activiteiten hebben ook dit jaar niet regulier plaats kunnen vinden vanwege alle coronamaatregelen. In de uitvoering waren locaties veelal gesloten, fysiek afspreken was niet of nauwelijks mogelijk, digitale dienstverlening niet toepasbaar bij deze doelgroep. Scholen en kinderopvangpartners waren gefocust op het organiseren van de continuïteit van onderwijs en opvang, ten tijde van (gedeeltelijke) lockdowns, quarantaines en steeds wisselende versoepelingen. Ambtelijke tijd/capaciteit zat grotendeels in de coronacrisisorganisatie. Corona heeft wel een vliegwiel effect gehad op het onderling samenwerken van partners, waardoor netwerken zijn verstevigd. Per 1 november 2021 is een gemeentelijke coördinator VVE aan de slag met het organiseren van een structureel VVE-overleg, het maken van afspraken over de doorgaande lijn tussen voor- en vroegschool en resultaatafspraken met het primair onderwijs. Op deze manier geven wij samen met onderwijs en opvangpartners invulling aan ons VVE-beleid.	 Vertraagd door corona / In ontwikkeling
In 2021 zetten we in op de doorontwikkeling van de Toegang en Vraagwijzer. De coronacrisis laat ons zien dat andere vormen van dienstverlening nodig zijn. We zorgen dat onze inwoners op allerlei verschillende manieren met ons in contact kunnen komen. Dit doen we zowel in het sociaal domein als voor al onze andere dienstverlening.	De ervaringen die we hebben opgedaan met andere vormen van dienstverlening als gevolg van corona, gebruiken we voor doorontwikkeling van onze dienstverlening. We werken daardoor momenteel meer op afspraak en voor een aantal hulpvragen/inwoners blijken digitale vormen van ondersteuning ook prima toepasbaar.	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Een van de speerpunten binnen de Wmo is het doorontwikkelen van indicatieloze dagbesteding, waarmee meer mensen laagdrempelig geholpen kunnen worden. Op het gebied van arbeidsdagbesteding kijken we naar een lokale invulling, zodat onze inwoners dichtbij een betekenisvolle dagbesteding hebben.	In 2021 heeft De Ontmoetingswinkel ondanks de beperkingen als gevolg van corona dagelijks inwoners kunnen ontvangen met behoefte aan gezelschap, activiteiten en vrijwilligerswerk. Ook is een groot aantal inwoners wekelijks voorzien van een maaltijd in de periode dat elkaar ontmoeten lastig was. Na drie jaar is De Ontmoetingswinkel een vaste waarde geworden voor inwoners van de gemeente. In 2021 is tevens gestart met het huiskamerproject in Kruisland. Het doel is om indicatieloze dagbesteding breed binnen de kernen van de gemeente beschikbaar te maken. Waarbij zoveel mogelijk aangesloten wordt bij initiatieven die vanuit inwoners zelf komen.	 In ontwikkeling
De bedrijfsvoering wordt steeds aangepast aan de ontwikkelingen die op ons afkomen. Informatiemanagement en monitoring hoort hier ook toe. Met onze (welzijns-)partners gaan we de monitoring van maatschappelijke effecten oppakken.	De vele coronamaatregelen hebben tijdelijk voor andere andere prioriteiten gezorgd bij ons en bij partners. In de tussentijd hebben we wel met partners verkend wat we aan informatie nodig hebben om te kunnen monitoren en sturen op effecten. Hieraan geven we vervolg na de zomerperiode.	 In ontwikkeling

Maatschappelijk Vastgoed

Wat willen we bereiken?
Maatschappelijk vastgoed staat ten dienste van de gemeenschap. De voorzieningen zijn toekomstbestendig en duurzaam, passen bij wensen en behoeften van inwoners, en voldoen aan de eisen van deze tijd.
Een realistische maatschappelijke kosten-batenafweging bij investeringen in gebouwen en buitensportaccommodaties.
Ons maatschappelijk vastgoed is zoveel als mogelijk energieneutraal of zelfs energiepositief.
Behoud van voorzieningen in de kernen.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Met het vaststellen van het nieuwe beleid Maatschappelijk Vastgoed eind 2020 zijn de kaders bepaald voor een pragmatische doorontwikkeling van beheer van ons maatschappelijk vastgoed.	De gemeenteraad heeft in december 2020 de kadernota 'Vastgoed Faciliteert' vastgesteld. Het college heeft begin dit jaar het uitvoeringsplan opgesteld en aan de raad ter kennisname toegestuurd.	 Afgerond
Het beleidskader Maatschappelijk Vastgoed biedt uitgangspunten om de maatschappelijke kosten-batenafweging te maken. In 2021 zetten we in op de vertaling en uitvoering van het nieuwe beleid. We houden rekening met haalbaarheid en betaalbaarheid in verhouding tot doelmatig en efficiënt gebruik van maatschappelijk vastgoed.	In 2021 zijn we gestart met het opstellen van een uitvoeringsplan. Met de inzet van het team vastgoed, de verschillende beleidsafdelingen en externe inhuur voeren we het uitvoeringsplan uit. De resultaten hiervan worden vastgelegd in nieuw vastgoed- en accommodatiebeleid.	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
In 2021 is een afwegingskader voor het energieneutraal maken van het gemeentelijk vastgoed gereed. Aan de hand daarvan bepalen we welke gebouwen we willen verduurzamen, tot welk niveau, langs welk tijdpad en tegen welke kosten.	In het uitvoeringsplan is de oplevering van een breed afwegingskader voor verduurzaming gepland in 2023. In aanloop daar naar toe voeren we op dit moment een energiescan uit voor de 11 panden waarvan we zeker weten dat ze in bezit blijven én energie slurpend zijn. Aan de hand van deze scan stellen we verduurzaamheidsmaatregelen voor. Het inzicht dat we hiermee opdoen, wordt verwerkt in het afwegingskader.	 In ontwikkeling
Zowel voor Steenbergen-stad als voor Dinteloord stellen we een 'streefbeeld' voor voorzieningen en het bijbehorend vastgoed op. We zetten in op kerngerichte samenwerking tussen maatschappelijk dienstverleners, zodat de effectiviteit in de kern wordt vergroot.	Voor de verkenning van de streefbeelden Steenbergen en Dinteloord zijn inmiddels gesprekken gevoerd met verschillende maatschappelijke organisaties. Een concrete uitspraak over het gewenste voorzieningenniveau per kern blijkt op dit moment nog niet mogelijk. Een streefbeeld staat niet op zichzelf maar moet ook passen in het ontwikkelkader van een kern. Deze zijn voorzien voor 2022. De gesprekken die zijn gevoerd, hebben belangrijke informatie opgeleverd voor zowel het ontwikkelkader als de streefbeelden voor beide kernen (clusteren ivm toekomstbestendigheid, aansluiten bij behoefte inwoners en/of combineren met wonen en zorg, maak duidelijke beleidskeuzes). Dit zijn uitgangspunten voor verdieping en participatietrajecten op termijn.	 In ontwikkeling

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Nota Speelruimtebeleid	2010
Beleidsplan Zorg voor Jeugd West Brabant 2015-2017	2014
Verordening Jeugdhulp	2014
Subsidieverordening Welzijn gemeente Steenbergen	2016
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018	2017
Verordening adviesraad Sociaal Domein	2017
Beleidskader Zorg voor Jeugd	2018
Nota Sociaal Domein	2018
Nota kwaliteitsimpuls Welzijnswerk	2018
Nota kerngericht werken en overheidsparticipatie	2018
Beleidsnota Steenbergen Vitaal	2018
Beleidskader Jeugd en Jongerenwerk 2019-2022	2019
Beleidskader Bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023	2019
Kadernota Maatschappelijk Vastgoed	2020
Kadernota Leefbaarheid en Kernen	2020
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Steenbergen	2021

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2021

Taakveld	Begroting 2021		begr. na wijz. 2021		Rekening 2021	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Onderwijshuisvesting	765.782		779.895	-	1.025.424	278.048
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.230.238	-	1.228.819	424.684	1.195.222	431.419
Sportbeleid en activering	264.030	424.684	280.833	-	373.863	85.142
Samenkracht en burgerparticipatie	2.105.068	-	2.257.431	208.557	2.437.545	228.209
Wijkteams	1.778.512	208.557	1.972.507	-	1.912.961	60.000
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	912.330	-	887.330	2.500	812.910	9.431
Maatwerkdienstverlening 18+	5.772.384	2.500	6.200.554	155.000	6.205.294	193.040
Maatwerkdienstverlening 18-	3.837.167	155.000	3.821.107	-	4.555.683	
Geëscaleerde zorg 18-	377.080	-	426.002	-	503.552	
Volksgezondheid	1.214.713	-	1.202.121	-	1.127.302	
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	-6.477	-	-6.477		
Sub-totaal	18.257.304	784.264	19.056.599	784.264	20.149.757	1.285.290
Mutaties reserves		161.826		441.826		659.249
Totaal	18.257.304	946.090	19.056.599	1.226.090	20.149.757	1.944.539
Saldo programma Mens & Samenleving	17.311.214		17.830.509		18.205.218	

Het programma Mens en samenleving sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 374.709 nadeliger. Dit programma dekt maar een gedeelte van de totale financiële omvang van het Sociaal Domein. In een afzonderlijke bijlage wordt een overzicht gegeven van de totale kosten van het Sociaal Domein. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijk (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Samenkracht en burgerparticipatie	Jeugd- en jongerenwerk	312.870	N	I	Dit betreft de lasten van de jongerenwerkers van € 337.000. De kosten van de inzet van de jongerenwerkers zijn bij de herijking van het sociaal domein niet opgenomen binnen het subsidiebudget van Wijzijntravers. Deze correctie is alwel verwerkt in de meerjarenbegroting 2022-2025.
Samenkracht en burgerparticipatie	Kleinschalig Collectief Vervoer	54.621	V	I	Vanwege COVID-19 was het onzeker hoe het vervoersvolume zich in 2021 zou ontwikkelen. In 2021 heeft men minder gebruik gemaakt van de deeltaxi dan aanvankelijk rekening mee is gehouden in de prognose.
Wijkteams	Loketvoorziening Sociaal Domein	127.964	V	I	In 2021 zijn er minder uitgaven geweest dan initieel geraamd. Het voordeel op dit product dient als dekking voor andere incidentele nadelen binnen het programma.
Maatwerk voorzieningen (WMO)	WMO Voorzieningen	81.351	V	I	In 2021 is er een onderbesteding op de woningaanpassingen. Deze is moeilijk te begroten. Eén woningaanpassing meer of minder kan groot verschil maken.
Maatwerk dienstverlening 18-	Niet vrij toegank. Voorz. Jeugdzorg	414.943	N	I	Ondanks de intensieve monitoring van de budgetten Jeugdzorg en het vergroten van het voorspellend vermogen in 2021 hebben we te maken met autonome ontwikkelingen die niet of slechts gedeeltelijk beïnvloedbaar zijn. In het laatste kwartaal 2021 zijn de kosten voor Jeugdzorg aanzienlijk gestegen. De mogelijke beheersmaatregelen zijn beperkt omdat er sprake is van een open eindregeling.
Maatwerk dienstverlening 18-	Landelijk Transitie Arrangement	359.235	N	I	Jeugdige kon niet geholpen worden binnen het huidige stelsel hoog complex WBW. Vandaar maatwerk Hondsborg. Deze VIC (very intensive care) trajecten kosten ruim € 1.000,- per dag. Jeugdige kon niet naar een andere plek, dus is daar ook langer gebleven dan eerder voorzien was. Dit traject is eind december 2021 beëindigd. Voor het grootste deel (€ 305.000) van deze incidentele overschrijding is de Reserve Decentralisatie Sociaal Domein ingezet.
Geëscaleerde zorg 18-	Veiligheid Jeugdzorg	95.219	N	I/S	Ondanks de intensieve monitoring van de budgetten Jeugdzorg en het vergroten van het voorspellend vermogen in 2021 hebben we te maken met autonome ontwikkelingen die niet of slechts gedeeltelijk beïnvloedbaar zijn. De kosten voor Jeugdbescherming zijn aanzienlijk gestegen. De mogelijke beheersmaatregelen zijn beperkt omdat er sprake is van een open eindregeling.
Volksgezondheid	Openbare gezondheidszorg	56.000	V	I	De kosten van het Rijksvaccinatieprogramma zijn meegenomen in het taakveld jeugdgezondheidszorg (€ 40.000). Daarnaast zijn er minder kosten gemaakt voor het monitoring en sturing van het sociaal domein in 2021 (€ 16.000).
Volksgezondheid	Centrum Jeugd en gezin	20.000	V	I	Een aantal activiteiten zoals o.a. het jaarlijks jeugdsymposium en andere themabijeenkomsten hebben in 2021 niet kunnen plaatsvinden als gevolg van Covid-19 (€ 20.000).
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	217.423	V	I	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een hogere onttrekking van € 304.000 en een lagere onttrekking van € 86.577. Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2021 niet / gedeeltelijk zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. In 2021 leiden lagere uitgaven tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000): Aanleg sport- en

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					beweegtuinen € 60.000. Deze is als verplichting op de Algemene Reserve opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans. Daarnaast zien we een extra onttrekking van € 304.000 uit de decentralisatie sociaal domein ter dekking van de extra uitgaven in de jeugdzorg.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investeringsen

Voor dit programma is de volgende investering opgenomen:

Programma Mens en samenleving					
Omschrijving	Invest.krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2021
Vervangende nieuwbouw Gummarusschool	1.500.000	1.500.000	-	ja	ja
Toelichting:					
De werkzaamheden zijn volgens de planning in 2021 afgerond waardoor het krediet kan worden afgesloten.					

Programma Kunst, cultuur en erfgoed

Beschrijving

Kunst, cultuur en erfgoed is van ons allemaal. Het is een stimulans voor sociale samenhang, bevordert de leefbaarheid en bepaalt mede de identiteit van onze gemeente. Veel activiteiten en initiatieven komen vanuit de inwoners zelf. De gemeente faciliteert en co-financiert deze initiatieven vanuit een samenhangend systeem van regelingen voor erfgoed, cultuur, welzijn, leefbaarheid en participatie. Belangrijkste doelstelling is dat alle kernen hun eigen identiteit en karakter behouden; dat geeft onze gemeente als geheel een unieke waarde. Die dragen we graag uit mét onze inwoners en naar onze gasten.

Portefeuillehouder(s)

- Wethouder Wilma Baartmans
- Wethouder Esther Prent

Wat hebben we bereikt in 2021?

Effectindicatoren programma Kunst, cultuur en erfgoed

Voor dit programma zijn in 2021 geen indicatoren opgenomen.

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het raadsprogramma en Interbestuurlijk Programma (IBP) is de volgende opgave te herleiden:

Erfgoed en Cultuur

Wat willen we bereiken?
Initiatieven op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed ontstaan vanuit, en worden uitgevoerd door de gemeenschap zelf, bedoeld voor onze inwoners en bezoekers.
Iedereen kan betrokken zijn bij ons cultureel en militair erfgoed.
Cultuur- en erfgoededucatie maakt leerlingen bewust van de eigen identiteit en helpt hen zich te ontwikkelen tot volwaardige burgers.
Behoud van monumentale gebouwen in onze gemeente, in het bijzonder de Gummaruskerk in Steenberg.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We geven verder uitvoering aan het huidige beleid. Activiteiten en initiatieven ten behoeve van cultuur die passen in de sfeer van het initiatievenfonds ondersteunen wij vanuit dat fonds.	Verdere samenwerking in cultuursector in gang gezet door platforms per onderwerp (muziek, koren, erfgoed) komen al enkele gezamenlijke activiteiten uit. Aangepaste subsidieregeling kunst, cultuur en erfgoed in werking vanaf Q4. Verdere professionalisering sector door oprichting Stichting Platform Kunst en Cultuur.	 Afgerond
We bereiden Steenberg 2022 (750 jaar Steenberg en 25 jaar gemeente Steenberg) verder voor. Initiatieven worden actief gestimuleerd.	Het hoofdprogramma is vastgesteld, de werkgroepen zijn bezig met de voorbereiding. Het jubileumboek is eind 2021 uitgekomen. Er zijn ca. 30 kleinere activiteiten aangemeld. De eerste twee activiteiten eind 2021 konden vanwege coronamaatregelen niet of slechts beperkt plaatsvinden.	 In ontwikkeling
In het kader van Steenberg 2022 brengen we de Canon Steenberg en onderdelen van Expeditie Nassau met elkaar in samenhang; het levensboek, het zichtbaar maken van erfgoed zoals bijvoorbeeld in het Stadspark, en ook het Vestinghuys, waar alle zaken op het gebied van erfgoed bij elkaar worden gebracht.	De Canon wordt tijdens Jubileumjaar 2022 gepresenteerd. Het Vestinghuys, gerealiseerd in de Gummaruskerk, is uitgebreid met een animatie film over de geschiedenis van Steenberg. Het levensboek wordt samen met de bibliotheek uitgewerkt; start in Q4. Kleinere projecten zijn in uitvoering zoals panelen over vestingmuur bij RAM van Hagendoornstraat en over de Zuiderwaterlinie langs de vesting.	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Via CultuurLoper komen alle leerlingen in het basisonderwijs in de gemeente in aanraking met kunst, cultuur en erfgoed. Dit loopt tot 2024. Erfgoededucatie wordt ook uitgevoerd bij leerlingen door "Weet Waar Je Woont".	Alle basisscholen doen mee aan de CultuurLoper, onder begeleiding van onze cultuurintermediair. Komend schooljaar ook deelname van 't Ravelijn. Dit is een mooie plus op het succesvolle programma van de Cultuurloper.	 Afgerond
We werken waar mogelijk mee aan het vinden van oplossingen voor het behoud van monumentale gebouwen in onze gemeente. We blijven ons inzetten voor behoud en een waardevolle invulling en gebruik van de Gummaruskerk.	Er zijn drie nieuwe gemeentelijke monumenten aangewezen en twee in voorbereiding. Het bouwhistorisch onderzoek bij twee grote ontwikkellocaties in het centrum van Steenberg is uitgevoerd. Mede vanwege het Vestinghuys heeft de Gummaruskerk ca. 5000 bezoekers ontvangen.	 In ontwikkeling

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Nota Cultureel Erfgoed 2010-2020	2010
Kunst en cultuurnota 2014-2017 "De smaak van Steenberg"	2013
Erfgoedbeleid	2018

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2021

Taakveld	Begroting 2021		begr. na wijz. 2021		Rekening 2021	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	263.524	19.739	561.378	19.739	483.312	19.793
Cultureel erfgoed	134.360	-	216.968	-	156.505	
Media	396.607	59.096	424.607	52.983	414.581	31.390
Sub-totaal	794.491	78.835	1.202.953	72.722	1.054.398	51.183
Mutaties reserves		184.911		514.924		331.980
Totaal	794.491	263.746	1.202.953	587.646	1.054.398	383.163
Saldo programma Kunst, cultuur & erfgoed	530.745		615.307		671.235	

Het programma Kunst, cultuur en erfgoed sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 55.928 nadeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	Kunst- en Cultuurbeleid	78.119	V	I	Een aantal projecten, zoals de Canon van Steenberg, kunstwerken per kern en Expeditie Nassau, zijn nog niet afgewikkeld vanwege Covid-19. De afronding vindt plaats gedurende het jaar 2022.
Cultureel erfgoed	Monumenten	60.463	V	I	Er is in 2021 geen capaciteitsruimte geweest om het reguliere programma erfgoed te realiseren (€ 50.000). Voor het project van de herbestemming/behoud van de Gummaruskerk is het plan in 2021 gemaakt en de verwachting is dat dit in 2022 definitief wordt afgehandeld (€ 10.000).
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	182.944	N	I	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een lagere onttrekking van € 182.944. Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2021 niet / gedeeltelijk zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. In 2021 leidden deze lagere uitgaven tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000,-): Expeditie Nassau € 119.000, Canon van Steenberg € 21.000 en Kunstwerken per kern € 23.000. Genoemde zaken zijn als verplichting op de Algemene Reserve opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investeringsen

Omschrijving	Invest.krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2020
In 2021 waren er geen investeringen betreffende dit programma.					

Programma Leefomgeving en duurzaamheid

Beschrijving

Leefomgeving en Duurzaamheid gaat over de leefomgeving van onze inwoners en ondernemers, bijvoorbeeld de buurt, de wijk, het centrum, het buitengebied, het bedrijventerrein of het sportveld. Centraal staat het zorgen voor een schone en veilige leefomgeving, waarin inwoners, ondernemers en verenigingen zo regelvrij mogelijk kunnen functioneren. Niet alleen voor nu, maar zeker ook voor de toekomst.

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder Wilma Baartmans
- Wethouder Willy Knop
- Wethouder Esther Prent
- Burgemeester Ruud van den Belt

Wat hebben we bereikt in 2021?

Het afgelopen jaar heeft het cluster veiligheid wederom volop in beweging gestaan. We hebben hard gewerkt aan een aantal actuele gebeurtenissen maar ook aan reguliere (toenemende) werkzaamheden. Denk aan het beantwoorden van de vele vragen over de coronamaatregelen en het innemen van standpunten hierover, het voorzitterschap van het Ambtelijk Crisis Team (corona), het voor het eerst gebruikmaken van de last onder dwangsom bij drugsoverlast; de crisisoefening in september, maar denk ook aan alle doorlopende werkzaamheden zoals de juridische procedures om drugspanden te sluiten, het adviseren bij evenementen, het adviseren bij Bibob-toetsen, het behandelen van raads- en persvragen, de aanpak van jeugdoverlast en verwarde personen en de gemeentegrensoverschrijdende collegiale samenwerking hierin en alle fysieke controles in het kader van de coronamaatregelen.

Doorontwikkeling veiligheid

Zoals tijdens de besloten raadsavond openbare orde en veiligheid op 23 november 2021 is gepresenteerd, is een project gestart (Project Doorontwikkeling Veiligheid) waarbij is gekeken hoe we ons als gemeente zo goed mogelijk op de toekomst kunnen voorbereiden. Hierbij zijn verbetervoorstellen voor de toekomst weggezet. Deze voorstellen gaan met name over het wijkgericht werken en daarmee samenhangend, de BOA-poule, zodat we ze goed mogelijk in de wijken aanspreekbaar en zichtbaar zijn en zo goed mogelijk kunnen samenwerken met andere instanties.

Covid-19

Met alleen al zo'n 20 persconferenties van de minister-president en de minister van volksgezondheid in 2021, waaruit telkens weer nieuwe maatregelen voortkwamen, heeft de coronacrisis ook vorig jaar weer de nodige tijd en capaciteit gekost. De komst van de verschillende varianten van het corona-virus hebben de coronamaatregelen en daarmee de advisering hierover niet makkelijker gemaakt. Gaandeweg is het draagvlak voor de naleving van de normen enorm afgenomen. BOA's en toezichthouders hebben als leidraad meegekregen om zoveel als mogelijk het gesprek aan te gaan met inwoners en ondernemers, om hen te helpen de regels na te leven, in plaats van handhaving voorop te stellen, tenzij het niet anders meer kon. Ook zijn vorig jaar de Tweede Kamer verkiezingen geweest, welke er anders uitzagen door alle extra coronaregels.

Urgente zaken

Bovendien hebben zich in 2021 een aantal urgente zaken voorgedaan waarbij snel geschakeld moest worden door het cluster Veiligheid. Denk hierbij aan de operationele en juridische voorbereiding op de dreigende ongeregelde heden na het instellen van de avondklok in januari 2021; de voorbereiding van de begeleiding van een rouwstoet i.v.m. het overlijden van één van onze inwoners; de inzet van BOA's bij een onaangekondigde grootschalige straatrace en de voorbereiding op mogelijke ongeregelde heden tijdens de jaarwisseling 2021 / 2022. Dankzij de goede voorbereidingen hierop, kon snel en adequaat worden ingegrepen toen het er op oudejaarsavond op aan kwam. Helaas werden hierbij wel twee medewerkers van het team Veiligheid van de gemeente Steenbergen in hun voertuig met zwaar (illegaal) vuurwerk bekogeld. Ook hebben we, ondanks COVID-19, te maken gehad met een aantal inbraakgolven waarbij de toezichthouders en de BOA's de nodige inzet hebben gepleegd in het buitengebied. Hoewel de politie te maken heeft met verminderde capaciteit, is zij tijdens dit soort urgente zaken altijd goed voorbereid aanwezig.

Bestuur

Op bestuurlijk niveau waren er de bekende diverse overleggen zoals de Basisteamdriehoek (lokaal, met de burgemeesters van de Brabantse Wal en Tholen, teamchef van de politie en Officier van Justitie), Districtsoverleg (de acht burgemeesters van het district, politieleiding van district de Markiezaten en de Officier van Justitie), het Veiligheidscollege (de burgemeesters van de gehele politie Eenheid Zeeland- West-Brabant; de Eenheidsleiding van de politie en het OM) en het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio (waar de burgemeesters van de Veiligheidsregio

deel van uitmaken). De Veiligheidsregio is overigens aan het reflecteren op de toekomst, waarbij gekeken wordt wat de taaktelling van de Veiligheidsregio zou moeten zijn. De brandweer heeft in 2021 135 uitrukken in onze gemeente gehad (tegenover 178 in 2020).

Juridisch

Het aantal juridische trajecten tot sluiting van drugspannen (artikel 13b Opiumwet) bedroeg in 2021 tien trajecten; tegenover zes trajecten in 2020. Hieronder zijn zowel softdrugs als harddrugs (waaronder één drugsfab) gerekend. Er zijn twee bezwaarzaken op deze sluitingen geweest. Tenslotte zijn er door het cluster Veiligheid vier projectplannen rondom niet gesprongen explosieven behandeld.

Effectindicatoren programma Fysieke leefomgeving en Duurzaamheid

Omschrijving effectindicator	Bron	Jaar laatste meting	Meting	Landelijk	Ambitie 2022
Waardering door inwoners van de openbare ruimte (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	6,23	6,29	7,00
Waardering door inwoners van de buurt als leef- en woonomgeving (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	7,99	8,03	8,20
Tevredenheid / waardering van inwoners voor het onderhoud aan de groenvoorzieningen (rapportcijfer)	Lemon	2019	6,30	n.v.t.	6,50
Gevoel van veiligheid in de eigen buurt (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	6,24	6,10	7,00
Waardering van inwoners voor de fysieke leefomgeving (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	6,23	6,60	7,00
Percentage hernieuwbare elektriciteit *1	Waarstaatjegemeente -	2019	31,50%	20,10%	35,00%
Percentage hernieuwbare warmte *2	Waarstaatjegemeente -	2019	0,60%	6,40%	*3
Omvang huishoudelijk restafval per inwoner *4	Waarstaatjegemeente -	2019	106	161	100,00
*1 Bij de vorige meting in 2018 was deze waarde nog 29,60%. Hier is dus sprake van een vooruitgang.					
*2 Bij de vorige meting in 2018 was deze waarde 0,9%. Er is dus op het eerste sprake van een teruggang. Echter, nadere analyse geeft aan dat het volume hernieuwbare warmte in absolute zin in de laatste jaren vrijwel gelijk is gebleven. Dit wordt naar alle waarschijnlijkheid veroorzaakt doordat in Steenbergen in totaliteit meer warmte is verbruikt.					
*3 De streefwaarde wordt bepaald bij het opstellen van de Warmtevisie. De warmtevisie wordt in december 2021 ter vaststelling voorgelegd aan de raad.					
*4 Bij de vorige meting in 2018 was deze waarde 120 kg. Er is dus sprake van een vooruitgang.					

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het raadsprogramma en Interbestuurlijk Programma (IBP) zijn de volgende opgaven te herleiden:

Arbeidsmigratie

Wat willen we bereiken?		
Voldoende en maatschappelijk verantwoorde huisvesting voor arbeidsmigranten die hier tijdelijk wonen en werken.		
Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Aan de hand van het uitvoeringsprogramma is het beleid door de ambtelijke organisatie in uitvoering genomen. Het nieuwe beleid krijgt de komende jaren haar beslag in de ontwikkeling en realisatie van huisvestingsplannen voor arbeidsmigranten, afspraken met werkgevers en huisvesters, aandacht voor integratie en handhavend optreden in ongewenste situaties. De uiterste indieningsdatum voor huisvestingsplannen is vanwege de coronacrisis uitgesteld tot 31 januari 2021. Arbeidsmigranten die zich permanent in de gemeente vestigen, wonen met hun gezin en huishouden in onze woonwijken en nemen deel aan de lokale gemeenschap. Werkgevers, huisvesters, maatschappelijke organisaties, bewonersorganisaties en gemeente werken nauw samen om voldoende en maatschappelijk verantwoorde huisvesting te realiseren.	Dit is doorlopend onderdeel geworden van de 'Opgave Arbeidsmigratie'. Hierover wordt halfjaarlijks gerapporteerd door middel van de 'voortgangsrapportage Arbeidsmigratie'.	 Afgerond

Energietransitie & Duurzaamheid

Wat willen we bereiken?		
In 2050 Steenbergen energieneutraal, en in 2030 50% energieneutraal, en zodoende een bijdrage leveren aan de regionale energieopgave; RES 2030.		
Voorkomen van overlast van verhitte en vernatte knelpunten in beeld te krijgen en maatregelen aan te reiken.		
Groen wordt meer leidend dan voorheen ten opzichte van grijs (infrastructuur). Het is een mindset die terug te vinden is in de uitvoering.		
Vergroten van de biodiversiteit door slimme relaties te leggen met aanpassingen in de openbare ruimte.		
Optimaliseren van het scheiden en preventie van afval.		
Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We werken samen met de gemeenten in de regio West-Brabant, de provincie Noord-Brabant, de waterschappen, Enexis en andere stakeholders de Concept RES uit tot een RES 1.0. De RES 1.0 dient uiterlijk 1 juli 2021 te worden opgeleverd.	De gemeenteraad heeft op 26 maart 2021 de RES 1.0 vastgesteld en kennis genomen van het bijbehorende uitvoeringsprogramma. De RES 1.0 is samen met een addendum in concept aangeboden aan het Rijk. Definitieve aanbidding van de RES 1.0 volgde na vaststelling door Gedeputeerde Staten op 15 juni 2021.	 Afgerond
We stellen in 2021 een Transitievisie Warmte op.	De gemeenteraad heeft op 23 december 2021 de 'Transitievisie Warmte Fase 1' vastgesteld. In de eerste helft van 2022 werken we aan een inhoudelijke verdiepingsslag: de 'Transitievisie Warmte Fase 2'.	

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We organiseren in 2021 twee collectieve inkoopacties, één voor zonnepanelen en één voor isolatie.	In Q1 2021 hebben we in samenwerking met Regionaal Energieloket een collectieve inkoopactie isolatie georganiseerd. In Q3 2021 hebben we in samenwerking met Regionaal Energieloket een collectieve inkoopactie zonnepanelen georganiseerd.	Afgerond Afgerond
We stellen een nieuw uitvoeringsprogramma Duurzaamheid op voor de periode 2021-2022. Hierin staan de thema's energietransitie, klimaatadaptatie, biodiversiteit en circulaire economie centraal.	Het 'Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2022' is op 20 juli 2021 vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders. Het uitvoeringsprogramma is met een bijbehorende raadsmededeling ter kennisname toegezonden aan de gemeenteraad.	 Afgerond
We zetten in op extra bewustwording voor het scheiden en preventie van afval en optimaliseren de voorzieningen. Om het bewustzijn al op jonge leeftijd te creëren werken we samen met onze scholen.	In april 2021 is op alle basisscholen in onze gemeente gestart met het afvaeducatieprogramma Happers. Dit project en de daarmee gepaarde jaarlijkse structurele kosten zijn opgenomen in het 'Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2022'. Ook worden de grondstoffen op de scholen voortaan apart ingezameld.	 Afgerond
We ondersteunen energiecoöperatie Duurzaam Steenberg bij het ontwikkelen van duurzame energieprojecten van onze eigen inwoners.	Duurzaam Steenberg werkt hard aan de realisatie van het zonneveld op het voormalige trainingsveld van NVS in Nieuw-Vossemeer. Wij hebben als gemeente een garantstelling afgegeven aan energiecoöperatie Duurzaam Steenberg voor de aansluiting van het zonneveld op het elektriciteitsnet.	 In ontwikkeling
We voeren de motie 'containertuintjes' uit en starten in 2021 met een pilot in de kern Nieuw-Vossemeer.	De motie 'containertuintjes' is in maart 2021 door de raad aangenomen. Containertuintjes worden doorgaans aangelegd om zwerfafval/bijplaatsingen bij ondergrondse containers te voorkomen. Het heeft in onze gemeente eerder een esthetisch karakter en een meerwaarde voor groen in de wijken. Dorpsraad Nieuw-Vossemeer heeft 5 locaties uitgekozen en inwoners gevonden die de containertuintjes onderhouden. In december 2021 zijn de containertuintjes geplaatst. De kosten van € 10.000,- zijn in de tussenrapportage opgenomen. Het betreft een pilot waarin alle weerseizoenen worden meegenomen. Daarna volgt een evaluatie en wordt bekeken of een uitrol in de overige kernen wenselijk en haalbaar is.	 Afgerond

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Nadere uitwerking van de te onderzoeken locaties uit de Visie Energie en Ruimte.	Er is reeds een vergunning verleend voor de volgende zonnevelden: De Eendracht, Rebeccahoeve, NVS (Duurzaam Steenbergen), Zeeweg, Cosun Beet Company (AFC Nieuw Prinsenland) en Zonnepark Aan de Dintel. In de besluitvormende vergadering op 27 mei 2021 heeft de gemeenteraad kennis genomen van de (gedeeltelijke) evaluatie van de Visie Energie en Ruimte en besloten om de procedure op te starten om de Visie Energie en Ruimte te wijzigen. Vanwege de huidige transportschaarste staat de ontwikkeling van zon op veld tijdelijk on hold.	 Volgens planning
We continueren de gemeentelijke stimuleringslening (starters en duurzaamheid) in 2021.	De gemeenteraad heeft op 25 maart 2021 besloten om een krediet van € 1.000.000,- ter beschikking te stellen voor het verstrekken van stimuleringsleningen. Daarmee kan de gemeentelijke stimuleringslening gecontinueerd worden.	 Afgerond
Onder de campagne Operatie Steenbreek organiseren we acties om samen met inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) instellingen te vergroenen.	De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering op 30 september 2021 het 'Plan van aanpak Operatie Steenbreek 2021-2023' gewijzigd vastgesteld.	 Afgerond
We verwerken de resultaten van de klimaatrisicodialoog in de uitvoering van 2021.	Ten behoeve van klimaatadaptatie is het doel dat we als gemeente en op regionaal niveau in beeld hebben waar zich risico's bevinden voor wat wateroverlast, overstroming, droogte en hittestress betreft. Gemeente Steenbergen heeft eerder de 'stresstest light' uitgevoerd. De klimaatcondities van de regio zijn verkend en in relatie gebracht met regionale trends en ontwikkelingen. De uitkomsten van deze analyse zijn gevisualiseerd in lokale en regionale klimaatonderleggers. Doel is om te komen tot een lokale uitvoeringsagenda. Deze wordt dit jaar uitgewerkt. Ook zal de aanpak Operatie Steenbreek benoemen. Onze planning is om de raad voor de raadsvergadering in september 2021 een voorstel (inclusief plan van aanpak) voor te leggen conform het besluitpunt uit het aangenomen amendement.	 In ontwikkeling
We schakelen over naar ecologisch maaibeheer voor onze bermen in het buitengebied.	Het bestek is afgelopen najaar aanbesteed en ondertussen in uitvoering.	 Afgerond

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We maken de entrees van onze kernen visueel aantrekkelijk.	Op basis van de 'visie op de entrees van Steenberg' worden er in de jaren 2020, 2021 en 2022 verspreid over de gemeente in totaal 13 entrees opgeknapt. Het doel hierbij is de entrees vergroenen en aantrekkelijk te maken door de landschappelijke elementen te versterken. Op dit moment zijn 8 van de 13 entrees volledig opgeknapt. Dit jaar staan er nog 2 entrees op de planning. De overige entrees worden in 2022 opgeknapt.	 In ontwikkeling

Omgevingswet

Wat willen we bereiken?
Een succesvolle implementatie van de Omgevingswet, door uiterlijk 1 juli 2023 'Omgevingswet-proof' te zijn en een goede basis te creëren voor verdere invulling van de Omgevingswet.
Meer ruimte voor initiatieven van inwoners, bedrijven, organisaties en verenigingen, in een goede balans tussen het benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
We starten met opstellen van een Omgevingsvisie. De omgevingsvisie is de strategische visie voor de lange termijn voor fysieke leefomgeving binnen de gemeentegrenzen. In de omgevingsvisie wordt bestaand beleid en regelgeving geclusterd, geactualiseerd en op elkaar afgestemd. Participatie is een belangrijk onderdeel bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie.	Er is gestart met de inventarisatie en het opstellen van een beleids- en aandachtspuntenanalyse. Deze is in 2021 afgerond. Vanuit deze basis wordt de aanpak voor de ontwikkeling van de omgevingsvisie verder ontwikkeld. Het raadsakkoord 2022 is hierbij ook een belangrijk onderdeel. De omgevingsvisie moet gereed zijn voor 1 januari 2025.	 In ontwikkeling
We bereiden ons voor op het opstellen van een Omgevingsplan. De gemeente dient keuzes te maken voor de opbouw en inzet van het instrument omgevingsplan. 2021 wordt gebruikt voor het bepalen van de uitgangspunten en de opbouw. Elke gemeente krijgt van rechtswege het 'tijdelijk omgevingsplan'. Dit zijn de verzamelde bestaande ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen) aangevuld met de regels die van het Rijk overgaan naar gemeenten. Ook verordeningen kunnen onderdeel worden van het omgevingsplan.	De gemeente heeft tot 1 januari 2030 de mogelijkheid om het tijdelijk omgevingsplan om te vormen tot haar omgevingsplan. Naar verwachting wordt er in 2023/2024 een plan van aanpak gemaakt voor het ontwikkelen van ons omgevingsplan.	 In ontwikkeling
We bereiden ons voor op aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Het DSO voorziet in één digitaal loket voor de fysieke leefomgeving'. Initiatiefnemers, overheden en belanghebbenden kunnen snel zien wat is toegestaan in de fysieke leefomgeving. De ontwikkeling van het DSO gebeurt stapsgewijs en vergt een intensief samenspel tussen wetgever en de ontwikkelaars van het DSO. De aansluiting van de gemeente is sterk afhankelijk van de implementatie op rijksniveau, naar verwachting in 2021.	De plansoftware van Steenberg (Tercera Go) is al gekoppeld aan het DSO. De huidige ruimtelijke plannen overzetten naar Tercera Go, het volgen van trainingen voor het gebruik en oefenen met DSO. Voor VTH is inmiddels het software pakket "Centric Leefomgeving" aangeschaft. De applicatie is inmiddels ook gekoppeld aan het DSO. Er moeten nog enkele koppelingen worden gerealiseerd (o.a. koppelingen met Corsa en Key2Fin). Hiervoor zijn de voorbereidingen reeds in gang gezet. Softwarepakket (TR app) Berkeley Modeler is aangeschaft. Ook de opdracht tot het koppelen tussen DSO en de digikoppeling van Equalit is gegeven.	 in ontwikkeling

Gemeentelijk Verkeers- en vervoersplan

Wat willen we bereiken?
Een verkeersveilige en prettige leefomgeving.
Veilige en comfortabele recreatieve routenetwerken.
Een goede bereikbaarheid van bedrijven. Wegen in het buitengebied zijn goed toegankelijk voor landbouwverkeer.
Een voor iedereen toegankelijk mobiliteitssysteem zorgt ervoor dat iedereen actief kan deelnemen aan de maatschappij.
De kernen hebben een goede verbinding met omliggende steden en dorpen.
Een toekomstbestendig mobiliteitssysteem met ruimte voor innovatieve mobiliteitsoplossingen, onder meer voor een emissieloze mobiliteit.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Opstellen en laten vaststellen van het GVVP en het meerjarig uitvoeringsplan en de dan vastgestelde maatregelen tot uitvoering brengen.	Bij het vaststellen van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) op 4 maart 2021 zijn 3 amendementen en 1 motie aangenomen. Hiermee is prioriteit gegeven aan het oprichten van een Adviesraad Verkeer, het aanbieden van een raadsvoorstel randweg Steenbergen-West, het voorbereiden van een raadsvoorstel randweg Dinteloord, het meesturen van een geactualiseerd uitvoeringsprogramma bij de cyclische producten, het inzichtelijk maken van de kosten voor het verbeteren van de fietsverbindingen richting Bergen op Zoom en de voorbereidingen voor de drempelschouw. Van het reguliere uitvoeringsprogramma van 2021 is de eerste fase van de nieuwe bushalte bij Dinteloord gerealiseerd, zijn op diverse locaties verkeersveiligheidsmaatregelen getroffen, zijn de voorbereiding voor het plaatsingsbeleid van de laadpalen verricht, is er één centraal meldpunt voor verkeer gecreëerd, zijn verkeerstellingen gehouden en zijn verkeerscampagnes van start gegaan.	 In ontwikkeling

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Duurzaamheidsnota Steenbergen 2012-2020	2012
Regionale afvalvisie Duurzaam West Brabant	2012
Bodemkwaliteitskaart / Nota Bodembeheer	2013
Convenant Duurzaam Bouwen	2014
Woonvisie	2015
Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Omgevingsrecht Steenbergen	2016
Verordening starterslening	2016
Beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020	2016
Beheerplan wegen 2017-2021	2016
Beheerplan civiele kunstwerken 2017-2026	2016
Beheerplan openbare verlichting 2017-2021	2016
Groenbeheerplan 2017-2021	2016
VTH beleidsplan	2021
Uitvoeringsprogramma Handhaving 2017-2020	2017
Kaderstellende nota evenementenbeleid	2017
Algemene verordening ondergrondse infrastructuur	2017
Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden en West Brabant	2018
Beleidsvisie externe veiligheid	2018
Stimuleringsregeling kwaliteitsimpuls particuliere woningvoorraad	2018
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 "Samen bouwen aan onze veiligheid"	2019
Structuurvisie	2019
Regionaal Beleidsplan Zeeland-West-Brabant 2019 – 2022 (door gemeenten, Openbaar Ministerie en politie)	2019
Actieprogramma Regio West-Brabant 2019-2023	2019
Woonwagenbeleid	2019
Algemene Plaatselijke verordening	2020
Beleidsnota huisvesting Arbeidsmigranten	2020
Visie energie en ruimte Steenbergen (onderdeel van structuurvisie)	2020
Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan	2020
Regionale energiestrategie West-Brabant	2020
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer Steenbergen	2021
Nota grondbeleid	2021
Verordening Starterslening	2021

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2021

Taakveld	Begroting 2021		begr. na wijz. 2021		Rekening 2021	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Vennootschapsbelasting	-	-	-32.666	-	-32.590	-
Crisisbeheersing en Brandweer	1.464.823	-	2.057.486	-	2.296.171	18.444
Openbare orde en Veiligheid	993.717	18.000	910.463	18.000	994.318	43.017
Verkeer, wegen en water	4.733.729	253.959	4.991.626	253.959	4.548.176	854.276
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	123.484	123.484	524.114	524.114	2.046.150	2.154.050
Sportaccommodaties	1.444.821	397.800	1.378.958	374.680	1.324.907	442.136
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.317.629	6.795	2.510.153	6.795	1.965.276	8.400
Riolering	1.872.826	2.454.879	1.825.446	2.454.879	1.367.433	1.753.450
Afval	3.174.747	4.082.047	3.253.280	4.082.047	3.129.324	4.103.184
Milieubeheer	801.065	-	1.225.468	137.067	939.279	114.919
Begraafplaatsen	120.168	78.153	113.630	78.153	95.316	72.259
Ruimtelijke Ordening	1.599.246	552.842	1.983.717	758.002	1.839.079	1.606.720
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	1.474.414	1.472.144	1.805.005	1.802.735	3.310.174	3.277.294
Wonen en bouwen	935.607	764.099	1.041.748	764.099	925.390	754.465
Sub-totaal	21.056.276	10.204.202	23.588.428	11.254.530	24.748.403	15.202.614
Mutaties reserves	36.121	1.096.011	459.765	2.425.029	459.765	1.873.837
Totaal	21.092.397	11.300.213	24.048.193	13.679.559	25.208.168	17.076.451
Saldo programma Leefomgeving & duurzaamheid	9.792.184		10.368.634		8.131.717	

Het programma Leefomgeving en duurzaamheid sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 2.236.917 voordeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Crisisbeheersing	Covid-19	277.331	N	I	In dit taakveld worden de kosten COVID-19 geboekt die via de maatregelenpakketten voor de korte en middellange termijn van gemeente Steenbergen zijn uitgegeven. De dekking hiervan is het steunfonds Corona (reserve) en de algemene middelen die van het Rijk via de algemene uitkering zijn ontvangen. De toelichting op de uitgaven en ontvangsten wordt in de paragraaf COVID-19 gegeven.
Verkeer, wegen en water	Wegen, straten en pleinen	848.812	V	I	In 2021 hebben we voor leges beheer/degeneratiekosten € 100.000 meer ontvangen. De meeste ontvangsten hebben in het 4e kwartaal plaatsgevonden waardoor bijstelling van de begroting niet meer mogelijk was. Daarnaast hebben we een vergoeding van Rijkswaterstaat van € 475.000 ontvangen. Dit voor de afhandeling schadeclaim aangetroffen verontreiniging fundering N259 (raadsmedeling RD210018). We zien ook een voordeel in het reguliere onderhoud. De kapitaallasten zijn ruim € 79.000 lager dan geraamd o.a. omdat investeringen niet volledig zijn afgerond.
Verkeer, wegen en water	Centrumhaven Dinteloord	73.818	V	I	De geplande werkzaamheden uit het uitvoeringsprogramma kunnen pas worden afgerond na het gereedkomen van de bouw van de appartementen aan het Raadshuisplein tegenover de achterzijde Dorpshuis. De verwachting is dat dit in 2023 zal worden afgerond. Hiertegenover staat een lagere onttrekking uit de algemene reserve.
Verkeer, wegen en water	GVVP	113.927	V	I	In 2021 vallen de werkelijke uitgaven lager uit dan in eerste instantie rekening mee was gehouden. Dit heeft ermee te maken dat deze onderdeel uitmaken van het vastgestelde Gemeentelijk Verkeers-Vervoerplan (GVVP) waarvan vooraf een schatting gemaakt was van de jaarlijkse uitgaven. Hier staat een lagere onttrekking uit de reserve GVVP tegenover en dus worden deze middelen doorgeschoven naar 2022. In de bijlage is een overzicht opgenomen waarin per project verantwoording wordt afgelegd.
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Uitbreiding Reinierpolder 1	107.900	V	I	In 2021 is een tussentijdse winst genomen voor de grondexploitatie Uitbreiding Reinierpolder 1. Verdere toelichting wordt in de paragraaf Grondbeleid gegeven.
Sport accommodaties	Diverse accommodaties	121.506	V	I	Het voordeel op dit taakveld wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere uitgaven op onderhoud (€ 115.000). Deze worden toegelicht in de paragraaf Kapitaalgoederen. Daarnaast zijn de kapitaallasten € 23.000 lager dan geraamd o.a. omdat investeringen niet volledig zijn afgerond.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openbaar groen	125.560	V	I	Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordeel op de post aankoop en onderhoud van plantenmateriaal en het lager uitvallen van de geraamde kapitaallasten.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Verbeter openbaar groen	280.000	V	I	Met de tussenrapportage 2021 is er voor het levensbos € 40.600 gereserveerd. De voorbereidingen hiervoor zijn afgerond en zal in 2022 worden uitgevoerd. Hiertegenover staat een lagere onttrekking uit de reserve Bomenfonds. In 2021 zijn we gestart met de groenwerkzaamheden aan de rotondes en entrees, deze zal volgens planning 2022 worden voortgezet. Hiertegenover staat een lagere onttrekking van € 130.000 uit de algemene reserve. Door personele wisselingen en het ontbinden van het maaibestek wat veel tijd heeft gekost is de uitvoering van een aantal projecten doorgeschoven naar 2022. Verdere toelichting wordt in de paragraaf kapitaalgoederen gegeven. Daarnaast zijn de kapitaallasten € 57.000

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					lager dan geraamd o.a. omdat investeringen niet volledig zijn afgerond.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Speeltoestellen	75.000	V	I	Het plaatsen van de geplande speeltoestellen en de realisatie van sport- en beweegtuinen heeft vertraging opgelopen en zal in 2022 worden uitgevoerd. Hiertegenover staat ook geen onttrekking uit de algemene reserve hiervoor.
Riolering	Riolering	243.415	N	I	We zien op dit taakveld lagere uitgaven in de riolering en lagere opbrengsten in de rioolheffing. De begrote uitgaven maken onderdeel uit van het VGRP 2020-2023. De geplande werkzaamheden voor 2021 zijn niet allemaal uitgevoerd en staan nu voor 2022 e.v. gepland. Daarnaast zijn de werkelijke kapitaallasten in 2021 door nog niet afgeronde investeringen lager dan geraamd. In 2021 heeft er op verzoek van de raad een vervolgonderzoek plaatsgevonden naar de gemeentelijke heffingen, waaronder de rioolheffing. Bij een bestandscontrole gedurende dat onderzoek is geconstateerd dat er bij de tariefberekening 2021 uit is gegaan van een onjuist aantal objecten, voornamelijk bij de niet woningen. Er was bij de telling namelijk geen rekening gehouden met de vrijgestelde objecten. Als gevolg hiervan waren de berekende tarieven te laag en is de begrote opbrengst niet behaald. Doordat de werkelijke lasten lager waren dan de werkelijke opbrengsten, is de begrote onttrekking uit de voorziening riolering ook lager geweest. Verdere toelichting wordt in de paragraaf lokale heffingen gegeven.
Afval	Gemeente reiniging	133.814	V	I	Er zijn geen ondergrondse containers ter vervanging van oude (Bammens) exemplaren aangeschaft vanwege faillissement leverancier. Hierdoor kon tevens het onderhoud en keuring van de ondergrondse containers maar deels worden uitgevoerd. Vanwege Covid-19 zijn bepaalde projecten uit het VANG beleidsplan niet geïmplementeerd; bijvoorbeeld projecten uit communicatieactieplan. Er is geen grootschalige zwerfafval opschoonactie georganiseerd. De vergoeding vanuit het Afvalfonds verpakkingen loopt niet parallel met de jaren, Het was echter niet nodig om de hiervoor opgenomen financiële buffer aan te wenden. De marktwaarde van het oud papier en karton steeg in 2021 enorm ten opzichte van 2020, met als gevolg een hogere opbrengst. De hogere inzamelkosten veroorzaakt door de toename van de hoeveelheid afval (corona) en de uitbreiding van het areaal (meer huisaansluitingen) wogen niet op tegen de bovengenoemde lagere uitgaven op de post reiniging.
Afval	Milieustraat	68.175	N	I	Door Covid-19 is er meer opgeruimd, geklust en thuisgewerkt waardoor er een toename is geweest van diverse afvalstromen op de milieustraat. Deze toename resulteerde eveneens in hogere transportkosten om het afval naar de verwerkers te brengen.
Afval	Overige milieustraat	56.485	V	I	Met de tussenrapportage 2021 was er € 65.500 gereserveerd voor de vervanging van de beheerdersruimte en wordt gedekt uit de reserve onderhoud gebouwen. Inmiddels is er gestart met de werkzaamheden en zal dit jaar worden afgerond, waardoor het restant van deze middelen doorschuift naar 2022.
Milieubeheer	Energietransitie/ duurzaamheid	276.300	V	I/N	Het door het Rijk beschikbaar gestelde klimaatmiddelen zijn voor een deel nog niet benut in 2021. Het betreft de klimaatmiddelen transitie warmte, wijkaanpak en energieloketten (€ 204.000) en

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					de gelden voor de reductie energieverbruik woningen (€ 47.000). Daarnaast zijn de middelen voor de energiestrategie (€ 25.300) niet volledig uitgegeven en onttrokken uit de Algemene Reserve.
Milieubeheer	Milieubeheer (OMWB)	40.509	V	I	Over het jaar 2021 is een positieve afrekening vanuit de OMWB ontvangen vanwege niet uitgevoerde taken in de vastgestelde werkprogramma van de OMWB voor de gemeente Steenberg.
Ruimtelijke Ordening	Ruimtelijke Ordening	314.000	V	I/N	Als inderdieneffect voor de transitie organisatie is in 2021 geen extra capaciteit ingezet dan begroot (€ 100.000). Ook zijn er meer bijdragen van anterieure overeenkomsten (leges) ontvangen dan begroot (121.000). Daarnaast zijn de middelen voor het onderzoek vrijkomende agrarische bebouwing en het eenmalige budget voor ruimtelijke ordening niet besteed (€ 92.850)
Ruimtelijke Ordening	Omgevingswet	247.000	V	I	Door het steeds uitstellen van de omgevingswet zijn de taken voor de introductie/implementatie hiervan niet uitgevoerd.
Ruimtelijke Ordening	Overige gronden	314.400	V	I	Het betreft de verkoop van het perceel bouwgrond gelegen nabij de Burgemeester van Loonstraat te Steenberg ten behoeve van de uitbreiding Lidl. Deze was niet begroot.
Ruimtelijke Ordening	Plan Van Speykstraat Dinteloord	162.000	V	I	Het betreft de verkoop van het perceel bouwgrond Van Speykstraat in Dinteloord. Deze was niet begroot.
Wonen en bouwen	Exploitatie overige panden	100.000	V	N	Het beschikbare budget voor het onderzoek energieneutraal gemeentelijke gebouwen (€ 100.000) is door prioritering van de projecten niet uitgegeven en niet onttrokken uit de Algemene Reserve.
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	551.192	N	I/N	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een lagere onttrekking van € 551.192 en een gelijke toevoeging aan de reserve. Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2021 niet / gedeeltelijk zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. In 2021 leiden deze lagere uitgaven tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000.): Centrumhaven Dinteloord € 50.000, Onderzoek energieneutraal gemeentelijke gebouwen € 100.000, Onderzoek vrijkomende agrarische bebouwing € 30.000, Speelterreinen en -toestellen € 31.480, Entrees en rotondes € 130.000, Warmtevisie en regionale energiecoöperatie € 25.300, Implementatie omgevingswet € 130.400, Bouwkundig onderhoud milieustraat € 56.484, Genoemde zaken zijn als verplichting opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans. Verder zijn enkele onttrekkingen voor dekking van de afschrijvingslasten niet gedaan omdat de investering (nog) niet is gerealiseerd. Dit betreft Infrastructurele voorzieningen AFCNP, ad € 40.000, en Ecologische verbindingzones € 20.000.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investeringsen

Voor dit programma zijn de volgende investeringen opgenomen:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2021
Vervanging armaturen openbare verlichting 2020	280.042	280.042	-	ja	ja
Vervanging armaturen openbare verlichting 2021	325.637	45.376	280.261	nee	nee
Vervanging masten openbare verlichting 2021	191.400	76.297	115.103	nee	nee
Centrum Haven Dinteloord	1.500.000	1.255.029	244.971	ja	nee
Vervanging kunstwerken	703.000	73.743	629.257	nee	nee
Vervanging kunstwerken 2020	644.100	250.394	393.706	nee	nee
Vervanging brug Corneliusstr./Kapelaan Kockstr.	150.000	130.739	19.261	ja	ja
Kwaliteitsimpuls stadspark Steenberg	600.000	7.069	592.931	nee	nee
Realisatie ecologische verbindingzones 17/19	2.800.000	35.464	2.764.536	nee	nee
Groenbeh.plan 2021	175.000	116.889	58.111	nee	nee
Vervanging speeltoestellen 2020	33.400	-	33.400	nee	nee
Vervanging speeltoestellen 2021	77.800	-	77.800	nee	nee
Vervanging gemalen riolering 2018	127.866	116.762	11.104	ja	ja
Verbeteringskosten riolering 2020 t/m 2021	600.000	68.165	531.835	nee	nee
Vervanging riolering 2019 t/m 2021	3.907.463	365.799	3.541.664	nee	nee
Vervanging gemalen riolering 2019 t/m 2021	306.598	78.672	227.926	nee	nee
ICT omgevingswet	65.000	34.930	30.070	nee	nee
Boerderij Zeelandweg-Oost 16	590.000	83.395	506.605	nee	nee
Gronden hoek Zeelandweg-Oost/A4/RPII	736.925	11.612	725.313	nee	nee
Aankoop Franseweg 99a	313.750	276.211	37.539	nee	nee
Vorbereidingskrediet herinr.Kreekweg/Noordzeedijk	112.500	-	112.500	nee	nee
Impl. beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020	30.000	52	29.948	nee	nee
Hekwerk brandweerkazerne Steenberg	25.000	-	25.000	nee	nee
Omgekeerd inzamelen (10 jr)	1.097.172	1.061.879	35.293	ja	nee
Milieuparkjes boven- ->ondergronds	290.000	160.155	129.845	nee	nee
Aanleg containertuintjes NV 2021	10.000	10.000	-	ja	ja
Herinrichting Milieustraat 2021	903.900	1.006.738	-102.838	nee	nee
Vervanging vloer sportzaal "De Buitelstee"	27.381	27.588	-207	ja	ja
Vervanging toplaag tennispark Steenberg	195.923	-	195.923	nee	nee
Vervanging toplaag Atletiekbaan	414.764	331.324	83.440	ja	ja
Vervanging toplaag sportpark Dinteloord	350.000	-	350.000	nee	nee
Kantplanken kunstgrasvelden	76.000	64.380	11.620	nee	nee
Herinrichting N259	3.678.421	3.182.288	496.133	ja	nee

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2021
Maatreg. Instel. 60 kmzone erftoegangswegen	58.000	16.078	41.922	nee	nee
Vervangen naambordjes	50.000	-	50.000	nee	nee
Bushalte Dinteloord	125.000	89.612	35.388	ja	ja
GVVP 2021-2030	1.725.000	242.918	1.482.082	nee	nee
TOTAAL	15.688.797	7.111.796	8.577.001		
Waarvan afgewikkeld in 2021:	1.135.053	986.067	148.986		

Hieronder volgt de toelichting op investeringen groter dan € 50.000:

Investerings > € 50.000 Programma Leefomgeving en duurzaamheid					
Omschrijving	Invest.krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2021
Vervanging armaturen openbare verlichting 2020	280.042	280.042	-	ja	ja
Vervanging armaturen openbare verlichting 2021	325.637	45.376	280.261	nee	nee
Vervanging masten openbare verlichting 2021	191.400	76.297	115.103	nee	nee
Toelichting:					
Deze kredieten maken onderdeel uit van het beheerplan openbare verlichting. De hierin opgenomen vervangingen worden over de looptijd verdeeld. Dit jaar is er 1 krediet afgesloten.					
Centrum Haven Dinteloord	1.500.000	1.255.029	244.971	ja	nee
Toelichting:					
Het werk aan de haven zelf is grotendeels uitgevoerd. De geplande werkzaamheden voor 2021 zijn gedeeltelijk uitgevoerd en zal in 2022 worden afgerond. Dit betreft met name het opwaarderen van het groen aan het Raadhuisplein en Kreek, opwaarderen achterzijde van het dorps huis en het plaatsen van diverse bloembakken.					
Vervanging kunstwerken	703.000	73.743	629.257	nee	nee
Vervanging kunstwerken 2020	644.100	250.394	393.706	nee	nee
Toelichting:					
Het krediet is voor de vervanging van diverse grondkeringen/bruggen in Steenberg en omgeving en in 2021 zijn hier al diverse kosten voor gemaakt. Het krediet zal in 2022 verder worden besteed aan de vervanging van de bruggen in de Doornbosseweg (tussen Steenberg en Kruisland) en in de Gagelweg (tussen Steenberg en Kruisland/Roosendaal).					
Vervanging brug Corneliusstr./ Kapelaan Kockstr.	150.000	130.739	19.261	ja	ja
Toelichting:					

Investerings > € 50.000 Programma Leefomgeving en duurzaamheid

De brug is in 2020 vervangen en is volop in gebruik genomen en in 2021 financieel afgewikkeld.

Kwaliteitsimpuls stadspark Steenberg	600.000	7.069	592.931	nee	nee
Toelichting:					

In december 2020 is in de oordeelsvormende raad een voorstel voor aanpak van het stadspark behandeld. De raad kon zich in geen van de in het voorstel opgenomen varianten vinden en heeft in een motie kaders meegegeven met daarbij de voorwaarden om de kwaliteitsimpuls binnen het beschikbare budget te realiseren. Inmiddels wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor de realisatie van een eventueel gezondheidscentrum in het stadspark. Hiervoor zal er nog onderhoud plaatsvinden.

De mate van dit onderhoud zal echter afhangen van de uiteindelijke scope en impact van het gezondheidscentrum.

Nadat hier medio 2022 meer duidelijkheid over is kunnen we kijken welke elementen uit de motie opwaardering stadspark Steenberg d.d. 21-12-2020 (2005976) vooruitlopend op de eventuele bouw uitgevoerd kunnen worden en welke erna.

Realisatie ecologische verbindingzones 17/19	2.800.000	35.464	2.764.536	nee	nee
Toelichting:					

De vorig jaar opgenomen toelichting is dit jaar ook nog van toepassing. De in 2017 afgesloten samenwerkingsovereenkomst is nog steeds van kracht. De ontwikkeling is een kwestie van een lange adem. De uitvoering geschiedt in samenwerking met het waterschap. Voordat met de uitvoering kan worden gestart dienen trajecten te worden doorlopen die veel tijd en capaciteit vergen. Voor een van de trajecten is de subsidie beschikbaar. Het streven blijft de projecten in de komende jaren tot uitvoering te kunnen brengen.

Groenbeh.plan 2021	175.000	116.889	58.111	nee	nee
Toelichting:					

De opgevoerde investering maakt onderdeel uit van het Groenbeheerplan, waarin de diverse projecten zijn opgenomen. Zo heeft het project aan de Binnenvest vertraging opgelopen doordat o.a. de burgerparticipatie stroef is verlopen. Deze werkzaamheden zullen in 2022 worden opgepakt.

Vervanging speeltoestellen	111.200	-	111.200	nee	nee
Toelichting:					

In 2021 is gestart met het opstellen van beleidsplan voor het vervangen van speeltoestellen en zal in 2022 worden afgerond.

Vervanging gemalen riolering 2018	127.866	116.762	11.104	ja	ja
Verbeteringskosten riolering 2020 t/m 2021	600.000	68.165	531.835	nee	nee
Vervanging riolering 2019 t/m 2021	3.907.463	365.799	3.541.664	nee	nee
Vervanging gemalen riolering 2019 t/m 2021	306.598	78.672	227.926	nee	nee
Toelichting:					

De opgevoerde "riolerings"investeringen maken onderdeel uit van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, waarin de diverse investeringen zijn opgenomen. De investeringen gebeuren gedurende de looptijd van het beheerplan. De verdeling over de diverse jaren is een inschatting. Voor het huidige beheerplan dienen nog diverse projecten te worden gerealiseerd. Dit betreft met name

Investerings > € 50.000 Programma Leefomgeving en duurzaamheid

diverse rioolreconstructies in de diverse kernen, vervanging van gemalen in algemene zin en oplossen van diverse knelpunten en wateroverlast. De verwachting is dat al deze werken in 2022 zullen kunnen worden uitgevoerd.

ICT omgevingswet	65.000	34.930	30.070	nee	nee
-------------------------	--------	--------	--------	-----	-----

Toelichting:

Vooralsnog is de nieuwe datum voor inwerkingtreding van de wet 1 januari 2023. Een belangrijk onderdeel voor een soepele implementatie van de wet is een goedwerkende ICT omgeving. Dit krediet zal hiervoor dan ook beschikbaar moeten blijven voor een besteding in 2022.

Boerderij Zeelandweg-Oost 16	590.000	83.395	506.605	nee	nee
---	---------	--------	---------	-----	-----

Toelichting:

De wens is tot overeenstemming te komen over aankoop van de boerderij met bijbehorende gronden. Over de ontwikkelingen zal de raad op termijn worden ingelicht. Ten behoeve van een snelle handelingssnelheid is het de wens om dit krediet beschikbaar te houden.

Gronden hoek Zeelandweg-Oost/ A4/RPII	736.925	11.612	725.313	nee	nee
--	---------	--------	---------	-----	-----

Toelichting:

Zie toelichting hierboven.

Aankoop Franseweg 99a	313.750	276.211	37.539	nee	nee
----------------------------------	---------	---------	--------	-----	-----

Toelichting:

Conform raadsbesluit RD2100112 op 27-5-2021 is overgegaan tot aankoop van de Franseweg 99a

Voorber. kred. herinr.Kreekweg/ Noordzeedijk	112.500	-	112.500	nee	nee
---	---------	---	---------	-----	-----

Toelichting:

Met de tussenrapportage 2021 is dit krediet voor de voorbereiding opgevoerd en is gestart met de aanvang. In 2022 zal dit worden worden afgerond en na voorbereiding wordt aan de raad een voorstel voorgelegd met een kredietaanvraag.

Omgekeerd inzamelen (10 jr)	1.097.172	1.061.879	35.293	ja	nee
--	-----------	-----------	--------	----	-----

Toelichting:

Door het faillissement van de containerleverancier zijn er vanaf medio 2021 geen ondergrondse containers meer geleverd. Op dit moment zijn we op zoek naar een nieuwe leverancier van dezelfde fabrikant. Dit i.v.m. uniformiteit van containers. Restantkrediet naar 2022 is noodzakelijk.

Milieuparkjes boven- - >ondergronds	290.000	160.155	129.845	nee	nee
---	---------	---------	---------	-----	-----

Toelichting:

Vanwege faillissement van containerleverancier was het niet mogelijk om de werkzaamheden uit te voeren (zie ook boven). Op dit moment zijn we op zoek naar een nieuwe leverancier van dezelfde fabrikant. Dit i.v.m. uniformiteit van containers. Restantkrediet naar 2022 is noodzakelijk.

Herinrichting Milieustraat 2021	903.900	1.006.738	-102.838	nee	nee
--	---------	-----------	----------	-----	-----

Toelichting:

Investerings > € 50.000 Programma Leefomgeving en duurzaamheid

Met de raadsbrief RD2100217 van 28 september 2021 is aangegeven dat het huidig krediet zal worden overschreden omdat bij de uitvoeringswerkzaamheden de aannemer is gestuit op problemen in de ondergrond en de fundatie verzaamd moest worden. De totale overschrijding zal € 150.000 bedragen. Er wordt dan ook conform de raadsbrief voorgesteld om het krediet met dit bedrag te verhogen en mee te nemen in de besluitvorming van de jaarstukken 2021.

Vervanging toplaag Tennispark Steenbergen	195.923	-	195.923	nee	nee
Toelichting:					

De vervanging van de toplaag van diverse banen van het Tennispak Steenbergen worden in 2022 uitgevoerd.

Vervanging toplaag Atletiekbaan	414.764	331.324	83.440	ja	ja
Toelichting:					

In 2021 is de atletiekbaan, hoogspringsegment en aanloopstroken t.b.v. verspringen voorzien van een nieuwe sandwich toplaag. De atletiekbaan is inmiddels zowel sporttechnisch als wedstrijdtechnisch goedgekeurd.

Vervanging toplaag sportpark Dinteloord	350.000	-	350.000	nee	nee
Toelichting:					

De vervanging van de toplaag wordt in 2022 uitgevoerd.

Kantplanken kunstgrasvelden	76.000	64.380	11.620	nee	nee
Toelichting:					

De werkzaamheden voor de plaatsing van de kantplanken zijn in uitvoering en worden in 2022 afgerond.

Herinrichting N259	3.678.421	3.182.288	496.133	ja	nee
Toelichting:					

Wat nog resteert is het aanpassen van de sloot en dit zal in 2022 worden uitgevoerd.

Maatreg. Instel. 60 kmzone erftoegangswegen	58.000	16.078	41.922	nee	nee
Toelichting:					

Door de ontwikkelingen rondom de vaststelling van het GVVP zijn hier in 2021 geen uitgaven op gedaan. Dit zal in 2022 verder worden opgepakt.

Bushalte Dinteloord	125.000	89.612	35.388	ja	ja
Toelichting:					

De daadwerkelijke verplaatsing is in het eerste kwartaal 2021 gerealiseerd. De bushalte is ook in het eerste kwartaal in gebruik genomen.

GVVP 2021-2030	1.725.000	242.918	1.482.082	nee	nee
Toelichting:					

De opgevoerde investering maakt onderdeel uit van het Gemeentelijk Verkeers-Vervoerplan (GVVP), waarin de diverse investeringen zijn opgenomen. De investeringen gebeuren gedurende de looptijd van het Vervoersplan.

Programma Economie, toerisme en recreatie

Beschrijving

De economie is een belangrijke motor voor de ontwikkeling van steden en dorpen. Een krachtige lokale economie zorgt voor werkgelegenheid, maar heeft ook direct invloed op wonen, onderwijs en de sociale structuur van een gemeente, kortom op de hele gemeenschap. Toerisme en recreatie maken een gebied aantrekkelijk, zowel voor de eigen inwoners als voor bezoekers, en zijn ook van wezenlijk belang voor de economische ontwikkeling van Steenbergen.

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder Wilma Baartmans
- Wethouder Willy knop
- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Koos Krook

Wat hebben we bereikt in 2021?

In december 2021 is het beleid “Economische Kracht” unaniem vastgesteld in de gemeenteraad. Hiermee is bewust gekozen voor 3 dragers die een stuwende kracht hebben voor de gehele economie in Steenberg. Door bewust te kiezen voor Agrofood, Bedrijventerreinen en Vrijtijdseconomie, zal een bijdrage worden geleverd aan de bredere welvaart voor de inwoners van de gemeente Steenberg. Een krachtige lokale economie zorgt voor inkomen en werkgelegenheid, en heeft een wervende kracht.

De het doorontwikkelen van de drie economische dragers hanteren we drie principes die als een rode draad door de aanpak van deze dragers lopen. Deze principes zijn:

- Verduurzamen
- Versnellen
- Verslimmen

Deze principes zijn gehanteerd om het beleid Economische Kracht uit te werken in een uitvoeringsprogramma en een marketingplan.

Veel werk in 2021 is ook verzet om de ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken in relatie tot een nieuw regionaal strategisch bedrijventerrein van 20ha en een nieuw lokaal bedrijventerrein van 10 ha. Het bod van de bedrijventerreinen moet alleen nog goedgekeurd worden door de provincie. Dit zal, zoals het er nu naar uit ziet, zijn beslag vinden in juni 2022.

Het bedrijventerrein is een van de initiatieven in het kader van een brede gebiedsontwikkeling. Daarnaast wordt gewerkt aan een verstedelijkingsstrategie in breder verband, wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een randweg, zijn er concrete plannen voor woningbouwontwikkeling, en wordt zorgvuldig rekening gehouden met het doorontwikkelen van (maatschappelijke) voorzieningen. Om deze brede gebiedsontwikkeling mogelijk te maken is Wvg gevestigd op een groot deel van de landbouwgronden in Steenberg-West en is een lening aangegaan van 25 miljoen. Beide besluiten zijn ook unaniem door de gemeenteraad besloten. Al deze werkzaamheden zijn voor het grootste deel in 2021 uitgevoerd en vinden het beslag in de jaren 2022 en verder.

Effectindicatoren programma Economie, Toerisme en Recreatie

Omschrijving effectindicator	Bron	Jaar laatste meting	Meting	Landelijk	Ambitie 2022
Waardering van het ondernemersklimaat	Waarstaatjegemeente - ondernemerspeiling	2017	5,69	6,73	7,00
Waardering van het vestigingsklimaat	Waarstaatjegemeente - ondernemerspeiling	2017	6,15	6,61	7,00
Waardering van de samenwerking met ondernemers	Waarstaatjegemeente - ondernemerspeiling	2017	5,41	5,58	7,00
Het percentage toegevoegde waarde van Agrofood ten opzichte van het totaal van de Steenbergse economie	Economische Barometer	2018	0,30	niet bekend	0,30

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het Interbestuurlijk Programma (IBP) en ons raadsprogramma zijn de volgende opgaven te herleiden:

Economie

Wat willen we bereiken?
Een strategische economische agenda met duidelijke focus op 2 pijlers: 'agrofood' en 'recreatie en toerisme'.
Een sterke samenwerking tussen overheid, onderwijs en bedrijven.
Een sterke, toekomstbestendige lokale economie in (sub-) regionale context waar zowel de grote bedrijven als het MKB zich onderdeel van voelen.
Bedrijventerreinen waar ondernemers de ruimte krijgen voor innovaties, symbiose en nieuwe sectoren binnen de kenniseconomie/creatieve dienstverlening.
Het centrumgebied in Steenberg en met stakeholders herdefiniëren en ordenen.
Extra aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis voor de economie van Steenberg en.
Een regionale aanpak voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen.
Toegankelijke, proactieve en betrouwbare dienstverlening naar onze ondernemers.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Een strategische economische agenda ontwikkelen die herkenbaar is en de betrokkenheid van ondernemers, onderwijs, en instellingen borgt. De focusthema's 'recreatie en toerisme' en 'agrofood' maken hier onderdeel van uit.	De beleidskaders van nieuw economisch beleid "Economische Kracht" zijn uitgewerkt en door raad en college vastgesteld. Een strategische uitvoeringsagenda is opgesteld en oordeelsvormend aan het college voorgelegd. In "Economische kracht" wordt er focus aangebracht in het economisch beleid gericht op drie pijlers Agrofood, Bedrijventerreinen en Toerisme.	 Volgens planning
Verkenning van transformatiemogelijkheden van het winkelcentrumgebied Steenberg en ten behoeve van een toekomstbestendig centrumgebied.	In samenwerking met adviesbureau BRO en ONS Steenberg en is er een adviesrapport voorbereid over de transformatie van het winkelgebied in het centrum van Steenberg en ten behoeve van een toekomstbestendig centrumgebied. Vanuit een bredere visie over het centrum/havengebied worden er concrete adviezen voorbereid voor het compacter maken van het winkelgebied en betere verbindingen met de Markt, de Gummaruskerk en het havengebied. Het advies is in december 2021 oordeelsvormend besproken waarbij de inhoud van het rapport is onderschreven. De lijn van het rapport wordt opgenomen in het uitvoeringsprogramma "Economische kracht".	 Volgens planning
De economie is zwaar getroffen door de gevolgen van corona. Vanuit beleid en uitvoering trachten we de gevolgen voor de economie zo goed als mogelijk te monitoren en waar mogelijk en nodig onze uitvoering en beleid daarop aan te passen.	De afgelopen 2 jaar heeft de gemeente Steenberg en geïnvesteerd in de economische barometer. Een kwantitatief document met cijfers over werkgelegenheid, banengroei, vestigers, toegevoegde waarde en beroepsbevolking. In dit rapport is een hoofdstuk gewijd aan de gevolgen van de corona. Met behulp van de data uit het rapport wordt er gericht accountmanagement gevoerd. Tevens is de afdeling economische zaken vertegenwoordigd in het ACT overleg en is er actieve ondersteuning vanuit het centrummanagement. Er wordt frequent overleg gevoerd met de branche verenigingen en er wordt gericht samengewerkt aan economisch herstel. Samen met branchevereniging KHN is een herstelplan opgesteld welke door het college is vastgesteld.	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
	Dit herstelplan vormt de basis met afspraken voor langdurig en duurzaam herstel.	
Samenwerking bevorderen met ondernemers en brancheverenigingen.	Er is vanuit economische zaken al langer de wens om een jaarlijkse netwerkbijeenkomst te organiseren voor alle brancheverenigingen en andere partners van de gemeente. Echter is het nog niet gelukt een fysieke bijeenkomst te organiseren vanwege corona. De samenwerking met ondernemers en brancheverenigingen is door de coronacrisis wel gegroeid en versterkt. Er vindt nu regulier overleg plaats tussen de gemeente en de verschillende brancheverenigingen en een economisch overleg 'ondernemend Steenbergen'.	 Vertraagd door corona
Een account- en acquisitieplan opstellen en op basis daarvan gerichte acquisitie operationaliseren.	Vanuit het nieuwe beleid "Economische Kracht" wordt er gewerkt aan een strategisch marketingplan. Daarnaast wordt er gewerkt aan een strategisch accountplan. Deze wordt in Q3 van 2022 opgeleverd.	 Volgens planning
Goede vertegenwoordiging in de (sub-)regio en een regionale aanpak bedrijventerreinen.	Momenteel wordt er in samenwerking met de Brabantse Wal gemeenten gewerkt aan de ontwikkeling van een subregionaal bedrijventerrein in de Brabantse Wal. De kwalitatieve onderbouwing voor het regiobod/programming wordt in maart 2022 aangeboden aan de commissie van advies binnen de regio West Brabant. Tevens is er bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordiging in de werkgroepen van de regio West Brabant en wordt er uitvoering gegeven aan de strategische uitvoeringsagenda van het veerkrachtig bestuur Brabantse Wal.	 Volgens planning
In 2021 wordt ingezet op kwalitatief/kwantitatief onderzoek naar de conditie van de Steenbergse economie.	De afgelopen 2 jaar heeft de gemeente Steenbergen geïnvesteerd in de economische barometer. Een kwantitatief document met cijfers over werkgelegenheid, banengroei, vestigers, toegevoegde waarde en beroepsbevolking. Ook dit jaar zal dit rapport worden ontwikkeld. Tevens is- en wordt er veel onderzoek gedaan voor de bestuursopdracht economische kracht.	 Volgens planning
Verder opbouwen en beheren van de relaties met ondernemers en zo initiatieven ondersteunen.	Met het reeds te ontwikkelen accountplan, de frequente contacten met ondernemers en brancheverenigingen wordt het verder opbouwen van de relaties continu versterkt.	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Het faciliteren van de ontwikkeling van een hotel in Steenbergen.	De coronacrisis heeft een negatief effect op de ontwikkelkansen van het hotel in de afgelopen periode gehad. Als gemeente willen we vooruit met de ontwikkeling en zijn de gesprekken met de ontwikkelaars gaande om te komen tot een gewijzigde koop- en samenwerkingsovereenkomst.	 Vertraagd door corona
We onderzoeken de mogelijkheden van een duurzaamheidspark, in relatie tot circulaire economie.	Bij het ontwikkelen van het nieuwe regionale bedrijventerrein wordt circulaire economie en duurzaamheid aan de voorkant meegenomen en geborgd.	 In ontwikkeling
We werken een marketingstrategie uit en leggen deze voor aan de raad.	In de tweede helft van het jaar 2022 wordt een marketingstrategie opgeleverd.	 Volgens planning

Recreatie

Wat willen we bereiken?
Steenbergen is een aantrekkelijke gemeente voor dagrecreanten en meerdaagse recreanten.
Een actievere stimulerende of faciliterende rol van de gemeente om bij te dragen aan (versnelling van) projecten en het oppakken van kansen uit de Recreatieve Kansenkaart.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Het VVV Informatiepunt verder uitbouwen als uithangbord van de gemeente. De samenwerking wordt nog meer versterkt met de openstelling van de Gummaruskerk.	Door de sluiting van de Gummaruskerk is ook het VVV Informatiepunt tijdens de lockdown gesloten geweest. Dit actiepunt kan weer worden opgepakt als de versoepelingen verder zijn ingezet.	 Vertraagd door corona
De huidige fiets- en wandelroutes actualiseren.	Zowel de fiets- als de lange afstand wandelroutes hebben een update ondergaan, de folders zijn aangepast en op voorraad. De korte wandelroutes (ommetjes) worden in 2022 en 2023 bijgewerkt.	 Volgens planning

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
De bewegwijzering in de binnenstad en voor recreatieve ondernemers bijwerken.	Dit is een dynamisch en continu proces. Als er wijzigingen plaatsvinden wordt daar de bewegwijzering op aangepast.	 Afgerond
We blijven aangesloten bij de Zuiderwaterlinie.	De samenwerking Zuiderwaterlinie is in 2019 vernieuwd tot 2029. De bijbehorende werkwijze wordt in 2021 vastgelegd. De gemeente Tholen overweegt lid te worden van de Zuiderwaterlinie.	 Volgens planning
Uitwerking geven aan de recreatieve visie die is aangeboden door de dorpsraad van Nieuw-Vossemeer.	Een projectteam werkt hier samen met de dorpsraad van Nieuw-Vossemeer aan.	 In ontwikkeling
Het geven van een podium aan het erfgoed van onze gemeente, tijdens een feestelijk evenement in de binnenstad van Steenberg, georganiseerd door de Vereniging van Nederlandse Vestingsteden.	Op 16 april 2022 vindt de vestingstedenrit plaats in relatie tot Jubileumjaar 750 jaar Steenberg.	 In ontwikkeling
Het actualiseren van het uitvoeringsprogramma bij de Recreatieve Kansenkaart, gericht op een selectie van kansen / projecten waar wij een actievere stimulerende of faciliterende bijdrage zullen leveren.	De actualisatie van het uitvoeringsprogramma Recreatieve Kansenkaart is opgenomen in het beleidskader 'Economische Kracht' en verwerkt in bijbehorende uitvoeringsprogramma.	 Afgerond
Nadere uitvoering van de gebiedsvisie Fort Henricus in 2021, nadat deze is aangeboden aan de raad.	Het uitvoeringsprogramma is aangeboden aan de raad en vastgesteld.	 In ontwikkeling

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Het ontwikkelen van één nieuwe fiets- en wandelroute, bij voorkeur in samenwerking met lokale ondernemers.	Een nieuwe (thematische) fietsroute is onderdeel van het project 'Linie van de Eendracht'. Op dit moment wordt financiering en programmering van dit project - i.s.m. Bergen op Zoom en Tholen - onderzocht.	 In ontwikkeling

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Regionale detailhandelsvisie	2014
Re-integratieverordening Participatiewet	2014
Verordening tegenprestatie	2014
Verordening individuele studietoelage Participatiewet	2014
Verordening individuele inkomensvoorziening Participatiewet	2014
Handhavings- en maatregelenverordening inkomensvoorzieningen 2015	2014
Economische visie Steenbergen, inclusief uitvoeringsprogramma	2015
Regionale visie bedrijventerreinen	2015
Recreatieve kansenkaart	2016
Economisch acquisitieplan Steenbergen	2016
Centrumplan Steenbergen	2018
Ontwikkelperspectief buitengebied De Heen-Steenbergen	2020
Verordening reclamebelasting	2020
Beleidskader economisch kracht 2022-2025	2021

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2021

Taakveld	Begroting 2021		begr. na wijz. 2021		Rekening 2021	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Recreatieve Havens	156.587	9.050	155.802	9.050	147.605	9.763
Economische ontwikkeling	337.481	-	331.332	-	390.614	14.680
Bedrijfsloket en -regelingen	70.692	403.450	70.562	403.450	92.932	1.625
Economische promotie	91.980	112.027	91.730	112.027	75.755	125.212
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	262.150	18.225	334.018	18.225	268.336	7.850
Inkomensregelingen	7.177.045	5.751.016	7.177.045	5.751.016	7.879.005	5.934.127
Begeleide participatie	2.999.835	-	2.871.724	-	3.198.316	
Arbeidsparticipatie	2.897	-	2.897	-	3.502	-7.500
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	27.847	-	27.847	-		
Sub-totaal	11.126.514	6.293.768	11.062.957	6.293.768	12.056.064	6.085.756
Mutaties reserves	400.000	159.298	400.000	204.893		90.981
Totaal	11.526.514	6.453.066	11.462.957	6.498.661	12.056.064	6.176.737
Saldo programma Economie, toerisme & recreatie	5.073.448		4.964.296		5.879.328	

Het programma Economie, recreatie en toerisme sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 915.032 nadeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Bedrijfsloket en -regelingen	Agro foodcluster	400.000	N	N	Er hebben in 2021 geen verkopen en declaraties aan de provincie omtrent het AFC (natuurfonds € 200.000 en bovenwijkse voorzieningen € 200.000) plaatsgevonden. Deze zijn budgettair neutraal opgenomen in de begroting 2021 en worden dan ook niet toegevoegd aan de reserve economische ontwikkeling.
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreat	34.500	V	I/N	Het beschikbare budget voor de recreatieve ontwikkeling loodsen Schansdijk/Fort Henricus is niet in zijn geheel uitgegeven en onttrokken uit de Algemene Reserve (€ 22.500). Met de raad is afgesteld dat het resterende bedrag in 2022 wordt besteed. Daarnaast zijn er vanwege COVID-19 in 2021 minder kosten ten behoeve van het uitvoeringsprogramma gemaakt (€ 12.000).
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreat	21.000	V	I/N	Het beschikbare projectbudget voor Landschappen van Allure is niet in zijn geheel uitgegeven en onttrokken uit de Algemene Reserve (€ 21.000). De afronding hiervan zal in 2022 plaatsvinden.

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Inkomensregelingen	Gebundelde Uitkering inkomensvoorziening gemeenten	272.000	N	S	Het definitieve BUIG-budget over 2021 is bijgesteld ten opzichte van het voorlopige budget op basis van de verwerking van de realisaties (volume en prijs) over 2021. De belangrijkste redenen voor de daling over het jaar 2021 is de neerwaartse bijstelling van de werkloosheidsramingen van het CPB vanwege de meevallende werkloosheidscijfers in de coronacrisis (€ 558.000). Dit heeft mede een voordelig effect op de verstrekte bijstandsuitkeringen over 2021 (€ 260.000).
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet	104.000	N	N	Het betreft de begrotingswijziging van de ISD Brabantse Wal in 2021 en is hoofdzakelijk een technische wijziging voor de inzet van de benodigde (rijks) middelen voor het uitvoeren van rijksbeleid zoals de Tozo en de Tonk en de invoerings- en implementatiekosten Wet Inburgering. De dekking komt uit de algemene uitkering.
Inkomensregelingen	Gemeentelijk minimabeleid en Bijstandsbesluit zelfstandigen	167.000	N	I	Covid-19 heeft er voor gezorgd dat er meer beroep is gedaan op de bijzondere bijstand.
Begeleide participatie	Sociale werkvoorziening	216.000	N	I	In 2021 zijn er voor de uitvoeringskosten ISD twee correcties gedaan voor de uitkeringen aan werkvoorzieningsschappen. Het betreft de correctie bijdrage over 2019 (€ 77.000) die nog niet verwerkt was in de jaarstukken van 2020 en de aanpassing van de bijdrage uitvoeringskosten over 2021 (€ 139.000).
Begeleide participatie	Participatiebudget	101.000	N	I	Vanuit de ISD hebben we een hogere afrekening over 2021 ontvangen voor re-integratie trajecten bijzondere bijstand (€ 101.000).
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	286.088	V	I/N	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een lagere onttrekking van € 113.913 en een lagere toevoeging van € 400.000. (Res.economische ontwikkeling AFCNP/natuur, toev.2021). Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2021 niet / gedeeltelijk zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. In 2021 leiden deze lagere uitgaven tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000): Ontwikkeling AFCNP/ natuur, biodiversiteit € 90.000 en Recreatieve ontwikkeling loodsen Schansdijk/Fort Henricus € 22.500, Projectbudget Landschappen van Allure € 21.000,. Genoemde zaken zijn als verplichting opgenomen in de toelichting op deze reserve bij de balans.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investerings

Omschrijving	Invest.krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen
In 2021 waren er geen investeringen betreffende dit programma.					

Programma Bestuur en dienstverlening

Beschrijving

Bestuur en Dienstverlening gaat over de relatie van de gemeente met onze inwoners, ondernemers, medewerkers en samenwerkingspartners. Het gaat hierbij om overheidsparticipatie (het ondersteunen van initiatieven vanuit de bevolking en bedrijfsleven), dienstverlening, onze eigen organisatie en om de samenwerking met andere gemeenten en organisaties. De manier van communiceren is hierbij een belangrijk aspect.

Portefeuillehouder(s):

- Wethouder Esther Prent
- Wethouder Koos Krook
- Burgemeester Ruud van den Belt

Wat hebben we bereikt in 2021?

Effectindicatoren programma Bestuur en Dienstverlening

Omschrijving effectindicator	Bron	Jaar laatste meting	Meting	Landelijk	Ambitie 2022
Waardering algemene dienstverlening (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	6,83	6,62	7,00
Waardering digitale dienstverlening (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	6,85	6,88	7,00
Waardering communicatie en voorlichting (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	6,63	6,54	7,00
Waardering samenwerking met de gemeente (rapportcijfer)	Waarstaatjegemeente - burgerpeiling	2021	6,05	5,94	6,50

Onze opgaven

Vanuit de ambities in het Interbestuurlijk Programma (IBP) en ons raadsprogramma zijn de volgende opgaven te herleiden:

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?
Inwoners, ondernemers, instellingen, bezoekers en belanghebbenden voelen zich welkom, ervaren dat de gemeente er voor hen is, en voelen zich gehoord en begrepen.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Dienstverlening 2020-2023.	De planning van het uitvoeringsprogramma is herzien op actualiteitswaarde. Deze vormt de basis voor de doorontwikkeling van onze dienstverlening in 2022. De focus van het afgelopen jaar lag op het doorontwikkelen van de gemeentelijke website en het voldoen aan de Wet digitale toegankelijkheid, en het bepalen van de servicenormen. Voor dit jaar staan o.a. diverse metingen, doorontwikkelen van servicenormen en het inrichten van de kennisbank op het programma.	 Vertraagd door corona

Organisatieontwikkeling

Wat willen we bereiken?		
Een gezonde balans tussen de inhoudelijke ambitie, de benodigde personele capaciteit (kwantitatief en kwalitatief) en het geld (de beschikbare budgetten)		
Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Wij brengen de komende jaren de capaciteit van vaste medewerkers zowel kwantitatief als kwalitatief op niveau. Wij monitoren dit voortdurend en leggen de monitor in 2021 voor aan de raad.	In februari en september 2021 is de monitor aan de raad toegelicht.	 In ontwikkeling
Afbouw van inhuur-, advies- en "overige" kosten.	Zoals eerder toegelicht hebben we nu nog een piek, met de bedoeling om deze vanaf 2021 af te bouwen. Mogelijkheden hiervoor zijn mede afhankelijk van de arbeidsmarkt.	 In ontwikkeling
Uitvoeren van de vastgestelde vitaliteitsregeling.	Over geheel 2021 waren er vanuit de organisatie 18 medewerkers die deelnamen aan de vitaliteitsregeling. De regeling had een looptijd van 2 jaar (1/1/20 t/m 31/12/21). Dit betekent dat medewerkers die in aanmerking kwamen gedurende de looptijd van de regeling om deel te nemen, zich konden aanmelden in deze periode. De regeling loopt voor deze deelnemers door tot aan hen AOW-leeftijd, tenzij zij eerder besluiten om de organisatie te verlaten, bijvoorbeeld door hun pensioen naar voren te halen. Omdat de regeling gestopt is, kunnen er geen nieuwe deelnemers bij komen. De regeling is recent geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie zijn verdiepende vragen gesteld door het MT en de OR in relatie tot het wel of niet voortzetten van een dergelijke regeling. Op dit moment wordt dit nader onderzocht.	 Afgerond

ICT

Wat willen we bereiken?
Verbetering van de kwaliteit van onze dienstverlening en bedrijfsvoering, door digitale gegevens en processen.

Wat gaan we doen?	Toelichting	Status
Opstellen plan van aanpak informatiemanagement, in afstemming met plan van aanpak Equalit.	PvA is nog niet afgerond vanwege afstemming van beschikbare financiële middelen als van capaciteit zowel bij gemeente steenbergen als bij Equalit. De eerste versie van de roadmap wordt in de eerste week van februari 2022 opgeleverd aan de directie; dit wordt een dynamisch document dat gaat aansluiten bij de P&C-cyclus.	 In ontwikkeling
Verhogen digitale bewustwording en digitale vaardigheden medewerkers.	Ten aanzien van privacy en informatieveiligheid zijn aan de medewerkers in 2020 en 2021 diverse e-learning-modules aangeboden. Digitale vaardigheden zullen worden opgenomen in het strategisch opleidingsplan. Bij de werving en selectie zal de digitale vaardigheid een uitgebreider onderdeel zijn. De onderdelen informatieveiligheid en privacy zijn opgenomen in het Leer Management Systeem (LMS) met meerdere modules en maken onderdeel uit van het introductieprogramma. Ook algemene en specifieke trainingen voor digitale vaardigheden zijn hierin opgenomen. Bij de werving en selectie wordt bewust stilgestaan bij digitale vaardigheid.	 In ontwikkeling

Kaders voor het bestaand beleid

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Verordening burgerinitiatief	2002
Inspraakverordening	2003
Verordening referendum	2006
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a GW)	2008
Verordening fractieondersteuning	2009
Verordening commissie bezwaarschriften	2015
Financieringsstatuut	2016
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Steenbergen 2017	2017
Visie Veerkrachtig Bestuur in de Brabantse Wal	2017
Convenant samenwerking Brabantse Wal	2017
Communicatiebeleidsplan 2017 Communicatie is alles, alles is communicatie	2017
Nota Risicomanagement	2017
Nota reserves en voorzieningen	2017
Organisatieverordening	2018
Archiefverordening	2018
Aanwijzingsbesluit wet Markt en Overheid	2018
Diverse belastingverordeningen	2018
Notitie inkoopbeleid	2018

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Plan van aanpak kerngericht werken en Overheidsparticipatie	2018
Visie dienstverlening gemeente Steenbergen	2019
Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Steenbergen (financiële verordening)	2020
Gemeentebreed Informatieveiligheidsbeleid	2020
Nota waardering en afschrijving vaste activa	2020
Controleverordening (213 GW)	2020
Verordening rekenkamercommissie	2021
Privacybeleid 2021-2024	2021

Wat heeft het gekost

Financiële verantwoording 2021

Taakveld	Begroting 2021		begr. na wijz. 2021		Rekening 2021	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Bestuur	1.826.411	-	1.806.187	-	1.469.035	-
Burgerzaken	1.079.623	464.443	941.477	464.443	821.329	257.541
Ondersteuning organisatie	8.705.692	360.068	9.367.855	360.068	9.900.828	72.051
Treasury	14.250	49.023	18.875	49.023	52.851	69.182
OZB woningen	399.908	3.003.441	412.952	3.003.441	424.866	2.973.862
OZB niet-woningen	-	2.002.713	-	2.002.713		2.017.376
Belastingen Overig	-	85.226	-	85.226		64.567
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	4.532	38.093.313	-	39.150.704	5.100	40.120.032
Overige baten en lasten	265.388	-	45.550	-	110.241	
Sub-totaal	12.295.804	44.058.227	12.592.896	45.115.618	12.784.250	45.574.610
Mutaties reserves	86.471	1.154.639	86.471	1.356.960	65.536	1.384.125
Totaal	12.382.275	45.212.866	12.679.367	46.472.578	12.849.786	46.958.735
Saldo programma Bestuur en dienstverlening	-32.830.591		-33.793.211		-34.108.949	

Het programma bestuur en dienstverlening sluit ten opzichte van de begroting na wijziging € 315.738 voordeliger. De voornaamste afwijkingen (> € 50.000) tussen raming en werkelijkheid (het niet toegelichte resterende saldo betreft een cumulatie van kleinere verschillen) betreffen:

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Bestuur	(Weduwen en wezen) gewezen wethouders	257.000	V	I	De gemeente Steenbergen heeft een eigen pensioenvoorziening voor (gewezen) wethouders. Jaarlijks wordt door een externe partij een berekening gemaakt hoe hoog deze voorziening per 31 december van dat jaar zou moeten zijn. Bij de berekening spelen diverse indicatoren (bv rentepercentage) een rol, die nauwelijks voorspelbaar zijn. Deze berekening komt ook nog eens laat in het jaar beschikbaar, zodat het moeilijk is daarop tussentijds rekening mee te houden. Het ene jaar is de afwijking ten opzichte van de begroting minimaal, het andere jaar aanzienlijk. In 2021 is een bedrag van € 71.664 aan de voorziening onttrokken voor dekking van uitgekeerde pensioengelden en een bedrag van € 185.175 is vrijgevallen ten gunste van de exploitatie.
Bestuur	Gemeenschappelijke regelingen	74.000	V	I	In de begroting 2021 is de bijdrage van Regio West Brabant onderdeel Rewin dubbel begroot. Dit levert een voordeel op van € 74.000. Deze correctie is alwel verwerkt in de meerjarenbegroting 2022-2025.

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
Burgerzaken	Reisbescheiden	77.123	N	I	Wegens covid-19 zijn er minder paspoorten en Europese identiteitskaarten uitgegeven. Ook is dit nog een nasleep van de nieuwe geldigheidsduur van de reisdocumenten.
Ondersteuning organisatie	Verschillende afdelingen	820.991	N	I/S	* Transitie organisatie: Voor de dekking van de transitie organisatie is een bedrag van € 100.000 meegenomen voor de kostenverlaging op ruimtelijke ordening. Dit is in programma 3 onder ruimtelijke ordening gerealiseerd. Daarnaast zijn de extra dekkingen voor de kostenverlagingen op bouwvergunningen, € 100.000, de beheerplannen openbare ruimte, € 74.500 en de inverdieneffecten van de buitendienst € 24.500 niet gerealiseerd. * Personeel & Organisatie: Hogere kosten veroorzaakt door inhuur in verband met zwangerschapsverlof en langdurige ziekteverzuim, € 68.500. * Extra inhuur: In 2021 is voor de doorontwikkeling van de afdeling bestuursondersteuning extra inhuur benodigd geweest, € 82.500. * Informatieveiligheid en -beveiliging: We zien ten opzichte van de aanvankelijke ICT-begroting ter voorbereiding van de migratie naar Equalit een stijging van de kosten, onder meer door prijsindexering, toename van extra accounts door (al dan niet tijdelijke) formatie-uitbreiding, verdergaande digitalisering (die een versnelling kreeg door corona) en noodzakelijke vernieuwing van apparatuur, totaal € 300.000. Mede op basis van de roadmap voor ICT ontwikkelingen wordt in 2022 een meerjarig financieel perspectief opgesteld, zodat de investeringen in relatie gebracht kunnen worden met de doelstellingen op het gebied van dienstverlening en bedrijfsvoering. * Huisvesting Fabrieksdijk (vraagwijzer): meerkosten in verband met het extra schoonhouden en de beveiliging van het pand, € 43.000. * Voor de overige betreft het een cumulatie van geringe verschillen die niet nader worden toegelicht.
Overige baten en lasten	Onvoorziene lasten	50.226	N	I	Deze post betreft grotendeels het saldo van de begroting. De werkelijke kosten worden hierop niet verantwoord. Het voordelig saldo is € 60.015, waarvan € 14.645 als begrotingsresultaat is meegenomen in de tussenrapportage 2021. Daarnaast is de berekening van de voorziening dubieuze debiteuren hoger uitkomen en is deze naar boven bijgesteld met € 110.241.
Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	Algemene uitkering en SPUK regeling	964.228	V	I	De positieve mutaties (€ 866.000) van de verwerking van de septembercirculaire en decembercirculaire 2021 zijn budgettair niet in de ramingen meegenomen. Hiervan is € 324.000 geormerkt ten behoeve van de coronamaatregelen voor het Steunfonds Corona. De raad is hierover via de raadsmededelingen geïnformeerd. Daarnaast zijn er meer inkomsten ontvangen dan begroot over de SPUK sport 2021 (€ 53.000) en is de SPUK sport over 2020 definitief vastgesteld wat een extra voordeel van € 45.000 heeft opgeleverd.
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	48.099	V	I	We zien op dit taakveld ten opzichte van de begroting een hogere onttrekking van € 27.165 en een lagere toevoeging van € 20.935. Een lagere onttrekking houdt rechtstreeks verband met incidentele uitgaven die in 2021 niet / gedeeltelijk zijn gedaan en die gedekt worden door een onttrekking aan voornamelijk de algemene reserve. Nadere toelichtingen zijn, indien de afwijking groter is dan € 50.000, opgenomen bij het betreffende taakvelden waarop de uitgaven zijn geraamd. In 2021 leiden deze lagere uitgaven tot onder andere de volgende lagere onttrekkingen (> € 20.000): Implementatie zaakgericht werken € 60.000, Transitie en organisatie € 144.598 en

Taakveld	Product	Bedrag	V/N	I/S/N	Toelichting
					reserve Ruimtelijke ordening € 62.850. Genoemde zaken zijn als verplichting opgenomen in de toelichting op de betreffende reserve bij de balans.

Legenda: V = Voordeel, N = Nadeel, I = Incidenteel, S = Structureel, N = Neutraal

Investeringsen

Voor dit programma zijn de volgende investeringen opgenomen:

Omschrijving	Invest. krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2021
Herinrichting gemeentehuis	100.000	16.554	83.446	nee	nee
Aanpassingen raadsinformatiesysteem	25.000	11.176	13.824	n.v.t.	ja
Inventaris raadzaal	30.000	10.187	19.813	n.v.t.	ja
Multitenacy omgeving Neuron	25.000	-	25.000	n.v.t.	ja
Koppelingen best.- en raadsproc. en Corsa Nxt	50.000	20.768	29.232	ja	ja
Beveiliging gemeentelijke accommodaties	120.000	14.898	105.102	nee	nee
Aanschaf financiële applicatie (K2F)	60.000	40.045	19.955	nee	nee
New Holland met toebehoren 2020	22.435	-	22.435	nee	nee
Actiewagen 2020	20.823	20.823	-	ja	ja
Bedrijfsauto gemeentehuis	27.000	21.629	5.371	ja	ja
Scania 2021	180.000	-	180.000	nee	nee
Ford Transit met kraantje 2021	50.000	-	50.000	nee	nee
Zoutstrooier (1) 2021	30.000	-	30.000	nee	nee
Zoutstrooier (2) 2021	30.000	-	30.000	nee	nee
Zoutstrooier (3) 2021	30.000	-	30.000	nee	nee
Ford bestel connect 2021	32.000	-	32.000	nee	nee
TS houtversnipperaar 2021	35.000	-	35.000	nee	nee
Ford transit 2021	44.000	-	44.000	nee	nee
Bus wijkteam 2021	44.000	-	44.000	nee	nee
Jongerenbus 2021	35.000	-	35.000	nee	nee
Beregeningsinstallatie (1) 2021	12.000	-	12.000	nee	nee
Beregeningsinstallatie (2) 2021	12.000	-	12.000	nee	nee
Bus voorman accommodaties 2021	30.000	-	30.000	nee	nee
Bedrijfsauto handhaving (4wd/2021)	50.000	-	50.000	nee	nee
TOTAAL	1.094.258	156.080	938.178		
Waarvan afgewikkeld in 2021:	177.823	84.583	93.240		

Hieronder volgt de toelichting op investeringen groter dan € 50.000:

Investeringen > € 50.000 Programma Bestuur en dienstverlening					
Omschrijving	Invest.krediet	Uitgaven t/m 2021	Restant krediet	In gebruik genomen	Afgewikkeld/ vervallen 2021
Herinrichting gemeentehuis	100.000	16.554	83.446	nee	nee
Toelichting:					
De wereld om ons heen verandert, niet alleen in digitalisering maar ook in de manier van werken. Dit zorgt ook voor andere verwachtingen en mogelijkheden in de manier van samenwerken binnen en buiten het gemeentehuis. Afgelopen jaren heeft Corona dit alles in een flinke stroomversnelling gebracht. Het zogeheten hybride werken zal een blijvend karakter krijgen en ook onze samenleving vraagt andere (ook digitale) manieren van contact. Dit werpt een nieuw licht op de beschikbaarheid van werkplekken en de inrichting hiervan. Ook voor nieuwe medewerkers is de werkplek in steeds toenemende mate een doorslaggevende factor. De functionele mogelijkheden van onze pand zullen worden onderzocht. Dit zal meegenomen worden bij het vormen van een plan om te komen tot een nieuwe inrichting van het gemeentehuis passend bij de tijdgeest en behoeften. De wens is wel om dit krediet ook bij een eventuele verdere vertraging, daarvoor te kunnen inzetten.					
Beveiliging gemeentelijke accommodaties	120.000	14.898	105.102	nee	nee
Toelichting:					
De kosten voor de beveiliging zullen grotendeels in 2022 gaan plaatsvinden.					
Aanschaf financiële applicatie (K2F)	60.000	40.045	19.955	nee	nee
Toelichting:					
Het restant krediet is niet nodig gebleken voor de aanschaf van de nieuwe rapportagetool en is eind 2021 dan ook afgesloten.					
Scania 2021	180.000	-	180.000	nee	nee
Toelichting:					
In 2021 is er samen met het inkoopbureau een traject gestart voor het aanschaffen van het voertuig en zal in 2022 in gebruik worden genomen.					

Financiële recapitulatie programma's

	Begroting 2021			Begroting na wijziging 2021			Rekening 2021		
Programma's	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Mens en samenleving	18.257	784	17,473-	19.057	784	18,272-	20.150	1.285	18,865-
Kunst, cultuur en erfgoed	794	79	716-	1.203	73	1,130-	1.054	51	1,003-
Leefomgeving en duurzaamheid	21.056	10.199	10,857-	23.620	11.250	12,371-	24.748	15.202	9,546-
Economie, toerisme en recreatie	11.127	6.182	4,945-	11.063	6.182	4,881-	12.088	5.961	6,128-
Bestuur en dienstverlening	3.801	1.021	2,780-	3.773	1.025	2,748-	3.025	652	2,373-
Sub-totaal programma's	55.035	18.265	-36.771	58.716	19.313	-39.403	61.065	23.151	-37.914
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	-	5.163		-	5.163		-	5.152	
Algemene uitkeringen	-	37.952		-	39.010		-	39.880	
Dividenden	-	19		-	19		-	21	
Saldo financieringsfunctie	-	16		-	11		-	5-	
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	5		-	5		-	-	
Sub-totaal alg.dekkingsmiddelen		43.155	43.155		44.208	44.208		45.048	45.048
Overhead	8.107	-	-8.107	8.760	-	-8.760	9.649	-	-9.649
Heffing VPB	-	-	-	32-	-	32	32-	-	32
Onvoorzien	388	-	-388	60	-	-60	110	-	-110
Gereaal. totaal saldo baten en lasten	63.530	61.420	2,111-	67.504	63.521	3,983-	70.792	68.199	2,593-
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Mens en samenleving	-	162	162	-	442	442	-	659	659
Kunst, cultuur en erfgoed	-	185	185	-	515	515	-	332	332
Leefomgeving en duurzaamheid	36	1.096	1.060	460	2.425	1.965	460	1.874	1.414
Economie, toerisme en recreatie	400	159	-241	400	205	-195	-	91	91
Bestuur en dienstverlening	86	1.155	1.068	86	1.357	1.270	66	1.384	1.319
Tot. Toev./onttrekk.reserves	523	2.757	2.234	946	4.944	3.997	525	4.340	3.815
Totaal lasten en baten	64.053	64.176		68.450	68.465		71.318	72.539	
Gerealiseerd resultaat (+=positief)			123			14			1.221

Overzicht bestuurlijke kaders per programma

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Programma Mens en samenleving	
Nota Speelruimtebeleid	2010
Beleidsplan Zorg voor Jeugd West Brabant 2015-2017	2014
Verordening Jeugdhulp	2014
Subsidieverordening Welzijn gemeente Steenbergen	2016
Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2018	2017
Verordening adviesraad Sociaal Domein	2017
Beleidskader Zorg voor Jeugd	2018
Nota Sociaal Domein	2018
Nota kwaliteitsimpuls Welzijnswerk	2018
Nota kerngericht werken en overheidsparticipatie	2018
Beleidsnota Steenbergen Vitaal	2018
Beleidskader Jeugd en Jongerenwerk 2019-2022	2019
Beleidskader Bestrijding laaggeletterdheid 2020-2023	2019
Kadernota Maatschappelijk Vastgoed	2020
Kadernota Leefbaarheid en Kernen	2020
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Steenbergen	2021
Programma Kunst, cultuur en erfgoed	
Nota Cultureel Erfgoed 2010-2020	2010
Kunst en cultuurnota 2014-2017 "De smaak van Steenbergen"	2013
Erfgoedbeleid	2018
Programma Leefomgeving en duurzaamheid	
Duurzaamheidsnota Steenbergen 2012-2020	2012
Regionale afvalvisie Duurzaam West Brabant	2012
Bodemkwaliteitskaart / Nota Bodembeheer	2013
Convenant Duurzaam Bouwen	2014
Woonvisie	2015
Verordening Kwaliteit Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, Omgevingsrecht Steenbergen	2016
Verordening starterslening	2016
Beleidsplan Van Afval Naar Grondstof 2016-2020	2016
Beheerplan wegen 2017-2021	2016
Beheerplan civiele kunstwerken 2017-2026	2016
Beheerplan openbare verlichting 2017-2021	2016
Groenbeheerplan 2017-2021	2016

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
VTH beleidsplan	2017
Uitvoeringsprogramma Handhaving 2017-2020	2017
Kaderstellende nota evenementenbeleid	2017
Algemene verordening ondergrondse infrastructuur	2017
Regionaal crisisplan Veiligheidsregio Midden en West Brabant	2018
Beleidsvisie externe veiligheid	2018
Stimuleringsregeling kwaliteitsimpuls particuliere woningvoorraad	2018
Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 "Samen bouwen aan onze veiligheid"	2019
Structuurvisie	2019
Regionaal Beleidsplan Zeeland-West-Brabant 2019 – 2022 (door gemeenten, Openbaar Ministerie en politie)	2019
Actieprogramma Regio West-Brabant 2019-2023	2019
Woonwagenbeleid	2019
Algemene Plaatselijke verordening	2020
Beleidsnota huisvesting Arbeidsmigranten	2020
Visie energie en ruimte Steenbergen (onderdeel van structuurvisie)	2020
Verbreed Gemeentelijk rioleringsplan	2020
Regionale energiestrategie West-Brabant	2020
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer Steenbergen	2021
Nota grondbeleid	2021
Verordening Starterslening	2021
Programma Economie, toerisme en recreatie	
Regionale detailhandelsvisie	2014
Re-integratieverordening Participatiewet	2014
Verordening tegenprestatie	2014
Verordening individuele studietoelage Participatiewet	2014
Verordening individuele inkomensvoorziening Participatiewet	2014
Handhavings- en maatregelenverordening inkomensvoorzieningen 2015	2014
Economische visie Steenbergen, inclusief uitvoeringsprogramma	2015
Regionale visie bedrijventerreinen	2015
Recreatieve kansenkaart	2016
Economisch acquisitieplan Steenbergen	2016
Centrumplan Steenbergen	2018
Ontwikkelperspectief buitengebied De Heen-Steenbergen	2020
Verordening reclamebelasting	2020
Beleidskader economisch kracht 2022-2025	2021
Programma Bestuur en dienstverlening	
Verordening burgerinitiatief	2002

Beleidskader (verordening of beleidsnota)	Opgesteld in jaar
Inspraakverordening	2003
Verordening referendum	2006
Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid (213a GW)	2008
Verordening fractieondersteuning	2009
Verordening commissie bezwaarschriften	2015
Financieringsstatuut	2016
Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Steenbergen 2017	2017
Visie Veerkrachtig Bestuur in de Brabantse Wal	2017
Convenant samenwerking Brabantse Wal	2017
Communicatiebeleidsplan 2017 Communicatie is alles, alles is communicatie	2017
Nota Risicomanagement	2017
Nota reserves en voorzieningen	2017
Organisatieverordening	2018
Archiefverordening	2018
Aanwijzingsbesluit wet Markt en Overheid	2018
Diverse belastingverordeningen	2018
Notitie inkoopbeleid	2018
Plan van aanpak kerngericht werken en Overheidsparticipatie	2018
Visie dienstverlening gemeente Steenbergen	2019
Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede de regels voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Steenbergen (financiële verordening)	2020
Gemeentebreed Informatieveiligheidsbeleid	2020
Nota waardering en afschrijving vaste activa	2020
Controleverordening (213 GW)	2020
Verordening rekenkamercommissie	2021
Privacybeleid 2021-2024	2021

Totaaloverzicht verplichte beleidsindicatoren

Naam Indicator	Eenheid	jaar laatste meting	Gemeente Steenbergen	Landelijk
Formatie (eigen indicator)	Fte per 1.000 inwoners	2021	7,4	
Bezetting (eigen indicator)	Fte per 1.000 inwoners	2021	6,9	
Apparaatskosten (eigen indicator)	Kosten per inwoner	2021	€689	
Externe inhuur (eigen indicator)	% totale loonsom (incl.inhuur)	2021	19	
Overhead (eigen indicator)	% totale lasten (excl.res.)	2021	14	
Verwijzingen Halt	aantal per 1.000 inwoners 12-18jr	2020	15	11
Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2021	0,4	1,8
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2021	2,7	4,3
Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2021	1,2	1,3
Vernieling en besch. (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	2021	2,9	6,1
Jongeren met delict voor rechter	%	2020	1	1
% Niet-sporters	%	2020	55,6	49,3
Absoluut verzuim	per 1.000 leerplichtigen 5-18 jr.	2020	3,2	2,7
Relatief verzuim	per 1.000 leerplichtigen 5-18 jr.	2019	18	26
Voort. schoolverlaters zonder startkw. (vsv-ers)	%	2020	1,1	1,7
Jongeren met jeugdhulp	% van jongeren tot 18 jaar	2021	11,4	10,5
Jongeren met jeugdbescherming	% van jongeren tot 18 jaar	2021	1,1	1,1
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2020	0,4	0,4
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	per 10.000 inw	2021	540	649
Functiemenging	%	2020	42,2	53,2
Vestigingen	per 1.000 inwoners leeftijd 15-74 jr	2020	141	158,4
Banen	per 1.000 inwoners leeftijd 15-74 jr	2020	484	795,9
Werkloze jongeren	%	2020	2	2
Netto arbeidsparticipatie	%	2020	69,9	68,4
Bijstandsuitkeringen	per 1.000 inw 18jr eo	2021	199,5	349,5
Lopende re-integratievoorziening (eind peilperiode)	personen per 1.000 inw. 15-74jr	2020	50,8	202
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	2020	5	6
Fijn huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2019	106	163
Hernieuwbare elektriciteit	%	2019	31,5	20
Nieuwbouw	aantal per 1.000 woningen	2020	6,3	8,9
Demografische druk	%	2021	70,5	70,1
Gemiddelde WOZ-waarde woningen	dzd euro	2021	254	290
Woonlasten éénpersoonshuishouden	euro	2021	709	733

Naam Indicator	Eenheid	jaar laatste meting	Gemeente Steenbergen	Landelijk
Woonlasten meerpersoonshuishouden	euro	2021	831	810
Bron eigen indicatoren: jaarrekening 2021				
Bron overige indicatoren: Waarstaatjegemeente.nl 3-5-2022				

Verklarende lijst beleidsindicatoren

Indicator	Beschrijving
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-18 jaar.
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
Niet-sporters	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.
Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan.
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).

Indicator	Beschrijving
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.
Funcziemenging	De funcziemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Bruto gemeentelijk product (verwacht/gemeten)	Bruto gemeentelijk product (BGP) is het product van de toegevoegde waarde per baan en het aantal banen in een gemeente. De verhoudingswaarde tussen verwacht BGP en gemeten BGP geeft aan of er boven verwachting (<100) of beneden verwachting (>100) wordt geproduceerd.
Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
% werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Kinderen in armoede	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Fijn huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Nieuwbouw woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.
Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.
Ziekenhuisopname nav verkeersongeval met een motorvoertuig	als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.
Ziekenhuisopname nav vervoersongeval met een fietser	als aandeel van het totaal aantal ongevallen die leiden tot ziekenhuisopnamen.
WOZ-waarde woningen	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuisouden betaalt aan woonlasten.

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Overzicht lokale heffingen

Onderstaande tabel geeft de opbrengsten 2021 uit de lokale heffingen weer:

Omschrijving	Jaarrekening 2020	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
Onroerende zaakbelasting:			
- eigenaren	4.074.073	4.177.797	4.189.057
- gebruikers	726.568	788.357	773.292
Afvalstoffenheffing	3.698.739	3.767.036	3.817.970
Rioolheffing	1.717.421	1.878.429	1.699.199
Hondenbelasting*	98.476	-	-710
Toeristenbelasting	35.915	104.943	118.917
Forensenbelasting	6.776	7.084	6.295
Reclamebelasting	68.524	83.150	63.194
Leges bouwvergunningen c.a.	762.632	707.021	701.355
Leges burgerzaken	215.493	461.543	246.057
Leges openbare orde	8.259	13.000	7.662
Marktgelden	1.840	3.100	1.624
Begraafrechten	21.456	71.682	66.988
Totaal	11.436.172	12.063.142	11.690.900

* *Betreft afwikkeling bezwaarschrift.*

Op 28 februari 2021 zijn de gecombineerde aanslagen gemeentelijke belastingen 2021 opgelegd. De gecombineerde aanslag betreft de onroerende zaakbelastingen, afvalstoffenheffing, rioolheffing en voor zover van toepassing forensenbelasting.

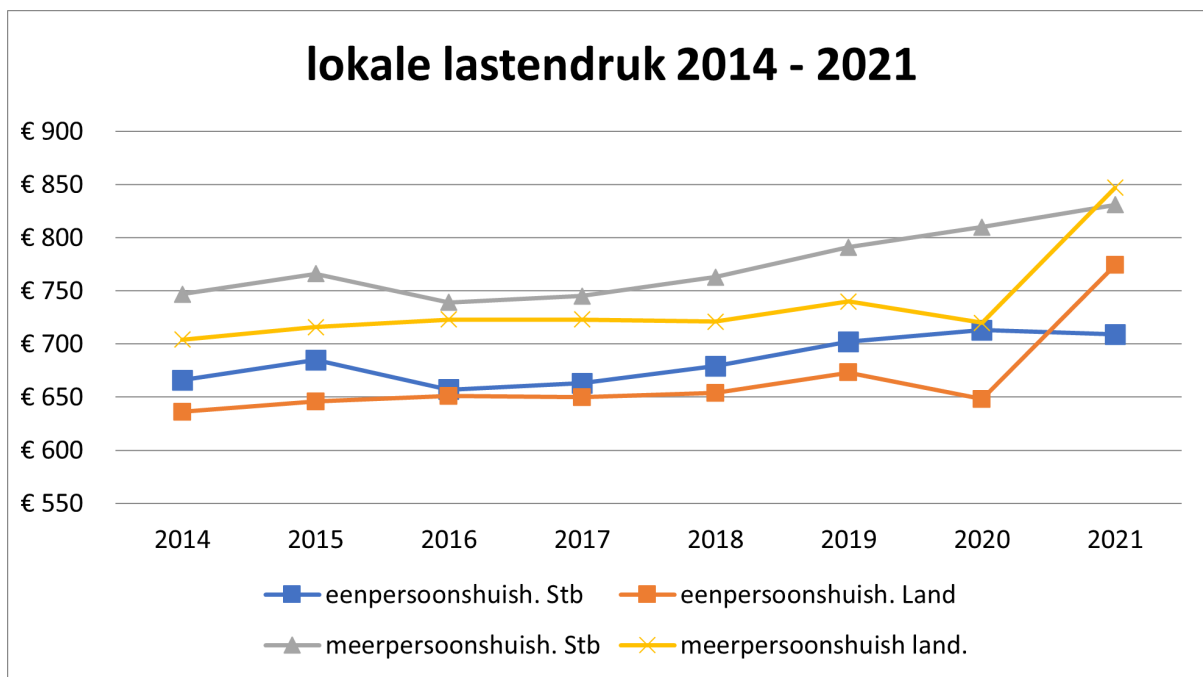
Lokale lasten 2021

	eenpersoonshuishouden	meerpersoonshuishouden
OZB	282	282
Afvalstoffenheffing	298	397
Rioolheffing	129	152
Totaal	709	831
Landelijk gemiddelde	774	847

In de bovenstaande tabel is bij de berekening van de woonlasten uitgegaan van een woning met een gemiddelde WOZ-waarde van € 243.656,-. De tariefstelling voor de afvalstoffenheffing is met ingang van 2020 gebaseerd op één- of meerpersoonshuishouden.

Het bedrag dat is opgenomen als landelijk gemiddelde woonlast voor 2021 is ontleend aan de Atlas van de lokale belastingen 2021.

Hieronder een grafiek met de ontwikkeling van de lokale lastendruk in de periode 2014 - 2021.

Vervolgonderzoek lokale heffingen

In 2020 is - in samenspraak met de raad - invulling gegeven aan de motie "Vervolgonderzoek lokale heffingen". Dit onderzoek heeft zich gericht op twee belangrijke heffingen, te weten de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De resultaten van het onderzoek zijn verankerd in de belastingverordeningen voor 2021. Op 17 december 2020 heeft de raad deze verordeningen vastgesteld. De doelstelling van het onderzoek, gericht op het beheersbaar houden van de lasten voor onze inwoners, is daarmee behaald. Voor een groot deel van de inwoners valt de aanslag voor 2021 lager uit dan het jaar daarvoor.

In 2021 is aan dit onderzoek een vervolg gegeven. Dit onderzoek heeft zich gericht op het beheersbaar houden van de lasten voor de inwoners door:

Optimaliseren van de opbrengsten belastingen, heffingen en leges voor de gemeente; Optimaliseren van de digitale bestanden die ten grondslag liggen aan het bepalen van de (hoogte van de) gemeentelijke lasten, in het bijzonder de wijze waarop de registratie van arbeidsmigranten verloopt.

Kwijtschelding van belastingen

De gemeente Steenbergen kent een kwijtscheldingsnorm van 100%. Dat wil zeggen dat men in aanmerking komt voor kwijtschelding als het inkomen op bijstandsniveau ligt.

Al vanaf 2009 werken wij met geautomatiseerde kwijtschelding. Dit houdt in dat een belastingplichtige, die voor de automatische kwijtschelding in aanmerking komt, geen formulier hoeft in te vullen om in aanmerking te komen voor kwijtschelding, maar dat de gemeente direct bij het opleggen van de belastingaanslag vermeldt, dat er kwijtschelding is verleend.

Eind 2021 hebben we alle personen die voor de belastingaanslag 2021 volledige kwijtschelding hebben gehad aan het Inlichtingenbureau voorgelegd. Het Inlichtingenbureau toetst het inkomen, vermogen en zo ook of ze in het bezit zijn van een auto en geeft aan of ze voor volledige automatische kwijtschelding in aanmerking komen.

Belastingplichtigen waarvan het Inlichtingenbureau aangeeft niet voor automatische kwijtschelding in aanmerking te komen, hebben we een formulier toegestuurd om eventueel zelf een verzoek om kwijtschelding aan te vragen.

Kwijtscheldingsverzoeken	2019	2020	2021
Volledig	383	389	365
Gedeeltelijk	14	14	3
Afgewezen	117	110	87
In behandeling		10	6
Totaal	514	523	461
Bedrag	€ 179.742	€ 199.836	€ 156.244

Onroerende-zaakbelastingen / Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

De OZB voor 2021 is gebaseerd op de WOZ-beschikkingen die in 2021 zijn vastgesteld naar waardepeildatum 1 januari 2020. Het tarief voor de OZB is een percentage van de WOZ-waarde. Hierna een tabel met de tarieven 2020 en 2021 met de gerealiseerde opbrengst:

	2020		2021	
	Tarief	Opbrengst/ Opgelegd	Tarief	Opbrengst/ Opgelegd
Woningen				
Eigenaren	0,1211%	2.897.638	0,1157%	2.944.973
Niet-woningen				
Eigenaren	0,2020%	1.176.435	0,2070%	1.244.084
Gebruikers	0,1631%	726.568	0,1671%	773.292

Afvalstoffenheffing

De gemeente Steenberghe heeft als beleidsuitgangspunt kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing.

De tarieven afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op de samenstelling van een huishouden; eenpersoons- of meerpersoonshuishouden.

In onze gemeente wordt 'Omgekeerd Ingezameld' zonder tarief op restafval. Men betaalt dus niet per keer dat men het restafval naar de ondergrondse restafvalcontainer brengt. Door de grondstoffen zoveel mogelijk aan huis in te zamelen komen we steeds dichterbij de door de raad vastgestelde VANG doelstelling (Van Afval Naar Grondstof) van 100 kg restafval per inwoner en 75% afval voor hergebruik. Dit is tevens de doelstelling van de Rijksoverheid.

Dat Omgekeerd Inzamelen werkt is inmiddels bewezen, echter het kan nog veel beter. In het beleidsplan VANG zijn meerdere projecten opgenomen die kunnen leiden tot verlaging van de hoeveelheid restafval en toename van de hoeveelheid grondstoffen. Helaas zijn bepaalde activiteiten en projecten steeds uitgesteld vanwege het coronavirus, omdat er een participatietraject aan gekoppeld is. Het Happer afvaleducatieprogramma en afval scheiden op de scholen is inmiddels in 2021 geïmplementeerd.

Het beleidsplan VANG 2016-2020 wordt geëvalueerd en waar nodig geoptimaliseerd.

Vanwege het coronavirus is de hoeveelheid afval in 2020 en 2021 behoorlijk toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Inwoners gingen meer thuiswerken en klussen in huis. Dit heeft geleid tot hogere inzamel- en verwerkingskosten. Dit is een landelijke trend.

Maatregelen vanuit de rijksoverheid, zoals stijging van de afvalstoffenbelasting, maakt ook dat de verwerkingskosten voor het restafval steeds hoger wordt. Een reden te meer om, naast de milieudoelstelling, extra in te blijven zetten op het verminderen van de hoeveelheid (grof en fijn) restafval. Vanuit het afvalfonds verpakkingen dalen de opbrengsten van bepaalde grondstofstromen, daarentegen is de opbrengst van het oud papier en karton in de loop van 2021

flink toegenomen. De tarieven van de afvalstoffenheffing 2022 zijn daarom ook nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2021.

De opbrengst afvalstoffenheffing bedroeg € 3.817.970,- (raming € 3.767.036,-).

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing 2021		
7.3 Afval	3.120.581	
0.8 Overige baten en lasten:		
0.10 Mutaties reserves	-	
6.3 Inkomensregelingen (kijtschelding)	123.359	
0.8 Overige baten en lasten:		
Inkomsten 7.3 Afval, excl. Heffingen	-274.974	
Netto kosten 7.3 Afval	2.968.966	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	279.272	
BTW	498.837	
Totale kosten	3.747.075	
Opbrengst heffingen	3.817.970	
Dekking		102%

Rioolrecht

Het Verbrede Gemeentelijke Rioleringsplan 2020 – 2023 is in september 2020 vastgesteld. Hierin is geregeld hoe de gemeente de zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater gaat vervullen. Tevens is hierin verankerd de wijze waarop dit bekostigd gaat worden. Om niet al te grote schommelingen in de tariefstelling te krijgen is een voorziening gevormd.

De maatstaf van heffing is een vast bedrag per aansluiting en de opbrengst rioolheffing bedroeg € 1.699.199,- (raming € 1.878.492-).

Tabel Rioolheffing		
	Steenbergen	Landelijk
Tarief (vast bedrag)	152	201
Opbrengst	1.699.199	
Kijtschelding mogelijk	Ja	

Kostendekkendheid rioolheffing 2021		
2.1 Verkeer en vervoer	148.106	
7.2 Riolering	1.232.830	
Mutatie Voorziening Baggerfonds	21.006	
6.3 Inkomensregelingen (kwijschelding)	29.673	
0.8 Overige baten en lasten:		
Inkomsten 7.2 Riolering, excl. Heffingen	-	
Netto kosten 7.2 Riolering	1.431.615	
<i>Toe te rekenen kosten:</i>		
Overhead	172.300	
BTW	131.615	
Totale kosten	1.735.529	
Onttrekking voorziening	-36.330	
Totale kosten incl. onttrekking voorziening	1.699.199	
Opbrengst heffingen	1.699.199	
Dekking		100%

Forensenbelasting

Forensenbelasting kan worden geheven van natuurlijke personen die voor meer dan 90 dagen een woning in de gemeente Steenberg ter beschikking hebben en hier niet staan ingeschreven. We hebben voor 2021 20 aanslagen opgelegd.

Tabel Forensenbelasting	
	Steenbergen
Tarief	313
Opbrengst	6.295
Kwijschelding mogelijk	Ja

Paragraaf

Weerstandsvermogen en risicobeheer

Risicoinventarisatie en weerstandsvermogen

Inleiding

Risicomanagement is het samenspel van activiteiten om de nadelige gevolgen van risico's zoveel mogelijk binnen de grenzen te houden. De raad bepaalt daarbij de grenzen en de spelregels. Deze liggen vast in het beleidskader. Bij de begroting en de jaarstukken worden de risico's opnieuw bekeken en waar nodig worden aanpassingen gedaan. In het proces van risicobeheersing worden steeds de volgende stappen doorlopen: identificeren, analyseren, beoordelen, maatregelen ontwerpen en implementeren en als laatste evalueren en rapporteren. Het beleid voor het risicomanagement is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing van november 2017.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in belangrijkste ontwikkelingen in 2021, de belangrijkste risico's op dit moment (de top 5), de overige risico's, de weerstandscapaciteit, het weerstandsvermogen en de weerstandsratio. Afsluitend zijn de financiële kengetallen opgenomen.

Wat waren de belangrijkste ontwikkelingen in 2021?

- Het jaar 2021 heeft net als in 2020 wereldwijd in het teken gestaan van de coronapandemie. In deze jaarrekening is een afzonderlijke paragraaf opgenomen die ingaat op de effecten en risico's van deze pandemie op de financiële positie van de gemeente Steenbergen. De gemeente Steenbergen heeft, vrijwel direct na de start van de pandemie, maatregelen getroffen. Met het vormen van een vangnet van € 1 miljoen is een belangrijke beheersmaatregel getroffen om negatieve effecten op diverse terreinen te kunnen opvangen. Uit deze paragraaf valt af te leiden dat de resterende middelen in dit vangnet, aangevuld met de financiële steun die gemeenten hebben ontvangen van het Rijk, vooralsnog voldoende zijn om de risico's voor de korte termijn (ongeveer 1 jaar) te kunnen dekken. De gevolgen op lange termijn, bijvoorbeeld voor de algemene uitkering, bijstandslasten, belastingopbrengsten, subsidies en dergelijke zijn op dit moment niet in te schatten. Wij volgen de ontwikkelingen op de voet, maar zien vooralsnog geen aanleiding om de weerstandscapaciteit hierop aan te passen.
- In 2021 is de inzet om de bedrijfsvoering in het sociaal domein naar een hoger niveau te tillen, onverminderd voortgezet. Het overleg tussen beleid – uitvoering – financiën is geïntensiveerd om nog meer grip te krijgen op de uitgaven en het maken van goede prognoses voor de rest van het jaar. Bij de Wmo zetten we daar goede stappen. De afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging) zijn minimaal. Voor jeugd komen we nog teveel verrassingen tegen, met name in het vierde kwartaal. Deze afwijking is niet voorzien bij de tussenrapportage 2021. Om dit risico verder in te dammen is een verdere analyse en verfijning van de prognosemodellen noodzakelijk. Daarbij zal breder moeten worden gekeken dan alleen Steenbergen. We werken immers in regioverband en zijn bij het maken van keuzes (zowel in beleid als bedrijfsvoering) afhankelijk van onze partners.
- Ten aanzien van het onderdeel Participatiewet zien we dat de BUIG uitkering van het Rijk voor fluctuaties blijft zorgen. Het vooruitkijken bij deze uitkering wordt bemoeilijkt, omdat we afhankelijk zijn van wat er in het land gebeurt met de uitgaven voor de inkomensvoorzieningen. Dit leidt vaak tot mutaties achteraf en brengt daarom financieel risico met zich mee.
- De discussie omtrent de herverdeling van het gemeentefonds is voorlopig afgerond. Gegeven de ontvangen adviezen van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB), VNG en de reacties van de gemeenten hebben de fondsbeheerders verder besloten het ingroeipad - het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien en in het eerste jaar niet op maximaal € 15 per inwoner wordt ingezet maar op maximaal € 7,50 per inwoner - te beperken tot 3 jaar. Dat wil zeggen dat de invoering van het nieuwe model tijdig geëvalueerd zal worden en dat aan de hand van deze evaluatie besloten zal worden over het traject 2026 en verder.
- De inwoneraantallen van de gemeente Steenbergen vertoonden de laatste jaren flinke fluctuaties, vooral veroorzaakt door de arbeidsmigratie. Mede door het project Arbeidsmigratie hebben we deze aantallen steeds beter in de greep. Dit betekent dat het risico van te hoge inschattingen voor de rijksuitkeringen (BUIG en algemene uitkeringen) is verlaagd.

In deze jaarrekening wordt een actualisatie gegeven van de risico's die van invloed zijn geweest op het verslagjaar 2021.

Wat zijn op dit moment de belangrijkste risico's ?

Vanuit het risicomanagement systeem zijn alle risico's beoordeeld met de vraag of een actualisatie nodig is ten opzichte van de stand bij de begroting 2022. Deze beoordeling heeft uitgewezen dat er op dit moment geen substantiële aanpassingen nodig zijn. Hierdoor is de top 5 risico's niet gewijzigd. Voor de effecten van de coronacrisis wordt verwezen naar de afzonderlijke paragraaf die in deze jaarstukken is opgenomen. Met het uitgangspunt dat de beschikbare coronamiddelen voor nu voldoende zijn om de financiële risico's af te kunnen dekken, zijn deze specifieke risico's niet opgenomen in het risicomanagement systeem. Nu de coronacrisis op zijn retour lijkt, moet de vraag worden gesteld of het coronasteunfonds nog in stand moet blijven.

De berekeningswijze is conform de spelregels in het beleidskader. Achter het risico wordt aangegeven voor welk percentage deze meewegen in het totale van alle risico's opgesteld (het risicoprofiel). In de kolom beheersmaatregelen is opgenomen welke maatregelen in 2021 zijn getroffen om het risico te beperken.

Omschrijving risico	Aandeel in %	Beheersmaatregelen
Sociaal domein - Open eindregelingen - Wijzigingen in wet- en regelgeving, met name het effect van invoering van het abonnementstarief - Problematiek bij zorgaanbieders - Toenemende vergrijzing - Dure maatwerkvoorziening Jeugd - Lagere eigen bijdragen - Toenemend beroep op voorzieningen onder andere door veranderde wet- en regelgeving. - Effecten stijging werkloosheid op de bijstandsuitkeringen	31,44%	Zoals aangegeven bij de ontwikkelingen 2021 is de samenwerking tussen beleid – uitvoering – financiën verder verstevigd. De budgetten worden actief gevolgd. Voor de Wmo heeft dit het gewenste resultaat. De kwaliteit van de (tussentijdse) voorspelling is toegenomen. Aan de andere kant ligt er bij Jeugd nog een uitdaging. Waar we in 2020 dachten de budgetten goed in de grip te hebben, zien we dat de voorspelling bij de tussenrapportage nog teveel afwijkt van de realisatie. Dit heeft geleid tot een piek in de uitgaven in het vierde kwartaal.
Aansprakelijkheid voor door gemeente gegarandeerde geldleningen Door financiële problemen bij instellingen is het risico aanwezig dat de gemeente wordt aangesproken op de garantstelling	12,52%	De beheersmaatregelen zijn gericht op beoordeling van de financiële documenten van de instellingen. De kans dat het financiële risico zich voordoet is bij de garantstellingen relatief laag. Er wordt goed vinger aan de pols gehouden. Toch neemt dit risico een hoge positie in op deze ranglijst. Dat komt omdat het bij garantstellingen gaat om een hoog bedrag en daarmee een hoog maximaal geldgevolg. Het aandeel op het totaal risicoprofiel is vrijwel gelijk gebleven.
Algemene uitkering - Onjuiste parameters - Wijzigingen in de verdeelsystematiek - Lager aantal inwoners en woningen	10,41%	Er is standaard gebruik gemaakt van Pauw (experts op het gebied van de algemene uitkering) om de juiste uitkering van het Rijk te berekenen. Er worden extra modules ingezet om de ontwikkelingen in algemene uitkering beter te monitoren, zoals de module voor de uitkering BUIG. Zoals aangegeven bij de ontwikkelingen is het risico van herverdeeffecten gereduceerd. De laatste berekeningen wijzen uit dat Steenbergen zelfs voordeelgemeente is. Wat betreft de inwoneraantallen heeft een vervolgonderzoek plaatsgevonden om beter inzicht te krijgen in de verblijfplaats van de arbeidsmigranten. Ook dat draagt bij aan verlaging van het risico. Al met al is het aandeel van dit risico op het totaal risicoprofiel gedaald van 15,59% naar 10,41%. Hiermee gaat dit risico van plaats 2 naar 3.
Door decentralisatie Onderwijshuisvesting	7,46%	De gemeente Steenbergen ontvangt jaarlijks een bedrag in de algemene uitkering voor onderwijshuisvesting. Samen met de Brabantse Wal gemeenten is de afgelopen vier jaar gekeken in hoeverre deze middelen

Omschrijving risico	Aandeel in %	Beheersmaatregelen
		verder kunnen worden gedecentraliseerd naar de onderwijsinstellingen. De ontwikkelingen in de regio liepen echter zo ver uit elkaar, dat er inmiddels voor gekozen is om in iedere gemeente een lokaal pad te lopen. Om de financiële consequenties te kunnen bepalen is een integraal huisvestingsplan (IHP) nodig. In Steenbergen wordt dit plan opgesteld aan de hand van de visie op maatschappelijk vastgoed, en de streefbeelden en masterplannen van de verschillende kernen. Op deze manier sluit een IHP aan bij onze eigen beleidskeuzes en begrotingsruimte. We monitoren regelgeving en ontwikkelingen op gebied van inhoud en financiën, in samenspraak met concerncontrol. De omvang van het risico is vrijwel gelijk gebleven. Wel is onder de overige risico's het risico berekend voor de stijging van de leerlingaantallen en de noodzaak van noodvoorzieningen.
Mogelijke tekorten bij verbonden partijen	5,33%	De beheersmaatregelen richten zich op de beoordeling van de financiële documenten van de gemeenschappelijk regelingen.
Totaal	67,16%	

Overige risico's

De tabel hierboven biedt – in lijn met het vastgestelde beleidskader rondom risicomanagement, inzicht in de top 5 risico's, die tezamen ongeveer 2/3^e deel van het totale risicoprofiel vertegenwoordigen. Dit neemt niet weg dat er geen aandacht is voor de overige risico's. Zoals aangegeven in de paragraaf Weerstandsvormen en Risicobeheersing in de begroting 2021 zien we een aantal nieuwe risico's, waaronder de invoering van de Omgevingswet, het stuwmeer van opgebouwd verloop door medewerkers en niet actuele beheerplannen voor het maatschappelijk vastgoed. Deze risico's zijn conform de spelregels, opgenomen in het risicomanagementsysteem.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit geeft aan of de gemeente Steenbergen voldoende financiële buffers heeft om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. In het nieuwe beleidskader is besloten uitsluitend de Algemene Reserve in te zetten voor deze weerstandscapaciteit. De Algemene Reserve (exclusief de coronareserve van € 459.000,-) bedraagt op 31-12-2021 € 8.436.000,-. Als daarnaast nog rekening wordt gehouden met de per 31 december 2021 op de algemene reserve drukkende verplichtingen van € 862.000,- resteert een netto weerstandsvormen per 31 december van € 7.574.000,-. Er is bij dit saldo nog geen rekening gehouden met een eventuele resultaatbestemming over 2021.

Benodigde weerstandscapaciteit

Op basis van de meest recente inventarisatie hebben we € 2.561.000,- nodig aan weerstandscapaciteit. Hierbij is een zekerheidspercentage gehanteerd van 90%. Als we dit bedrag opzij zetten als buffer dan kunnen we met 90% zekerheid stellen dat dit bedrag voldoende is.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. De ratio komt, uitgaande van de onderstaande tabel uit het vastgestelde beleidskader uit op € 7.574.000/ € 2.561.000 = 2,95%. Dat komt overeen met de norm UITSTEKEND (A).

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	Hoger dan 2,0	Uitstekend
B	Tussen 1,4 en 2,0	Ruim voldoende
C	Tussen 1,0 en 1,4	Voldoende
D	Tussen 0,8 en 1,0	Matig
E	Tussen 0,6 en 0,8	Onvoldoende
F	Lager dan 0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De negatieve netto schuldquote hier geeft aan dat de gemeente geen schuld heeft.

		x € 1.000		
	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)	-	-	-
B	Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	8.772	296	5.414
C	Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	2.961	-	5.420
D	Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid d, e en f)	3.351	2.777	3.824
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	13.659	-	12.581
F	Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	376	-7.188	265
G	Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	503	-	426
H	Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	65.190	61.419	68.199
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%		-9,44%	7,66%	-9,18%

Normaal ligt de netto schuldquote van een gemeente tussen 0% en 90%. Als de netto schuldquote tussen 100% en 130% ligt, is de gemeenteschuld hoog. Hij moet niet verder stijgen. Ligt de netto schuldquote boven de 130%, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone en dient het bestuur er werk van te maken om de schuld te verlagen. De netto schuldquote van onze gemeente is zelfs negatief en kan als zeer laag worden aangemerkt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Op die manier wordt in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte geldleningen in de netto schuldquote is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De netto schuldquote van onze gemeente is zelfs negatief en kan als zeer laag worden aangemerkt.

		x € 1.000		
	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	Vaste schulden (cf.art. 46 BBV)	-	-	-
B	Netto vlottende schuld (cf.art. 48 BBV)	8.772	296	5.414
C	Overlopende passiva (cf.art. 49 BBV)	2.961	-	5.420
D	Financiële vaste activa (cf.art. 36 lid b, c, d, e en f)	135	135	135
E	Uitzettingen < 1 jaar (cf.art. 39 BBV)	13.659	-	12.581
F	Liquide middelen (cf.art. 40 BBV)	376	-7.188	265
G	Overlopende activa (cf.art. 40a BBV)	503	-	426
H	Totale baten (cf.art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	65.190	61.419	68.199
	Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	-4,51%	11,97%	-3,77%

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Uit dit overzicht blijkt dat de bezittingen van de gemeente voor 53% gefinancierd zijn met eigen vermogen (reserves) en dus voor 47% met vreemd vermogen (voorzieningen en kortlopende schulden).

		x € 1.000		
	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	Eigen vermogen (cf.art.42 BBV)	34.739	34.546	32.145
B	Balanstotaal	63.787	53.194	60.545
	Solvabiliteit (A/B) x 100%	54,50%	64,94%	53,09%

Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. Voor Steenberghe heeft de grondexploitatie een gering aandeel in de totale baten, waardoor hier sprake is van weinig risico.

				x € 1.000
	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden (cf.art. 38 lid a punt 1 BBV)	-	-	-
B	Bouwgronden in exploitatie (cf.art. 38 lid b BBV)	-2.554	-1.101	-6.887
C	Totale baten (cf. art. 17 lid c BBV (dus excl.mutaties reserves))	65.190	61.419	68.199
	Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	-3,92%	-1,79%	-10,10%

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Over het algemeen geldt als richtlijn: hoe hoger het kengetal structurele exploitatieruimte, hoe te gunstiger dit is voor de gemeente.

				x € 1.000
	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	Totale structurele lasten	65.644	62.556	67.367
B	Totale structurele baten	63.719	64.100	66.762
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	436	-
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	894	912	894
E	Totale baten	65.190	64.176	68.199
	Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/E x 100%	-1,58%	3,15%	0,42%

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om de belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. De totale woonlasten van de gemeente liggen boven het landelijk gemiddelde. Ten opzichte van de woonlasten in 2020 laat dit cijfer een lichte stijging zien.

				x € 1.000
	Omschrijving	Rekening 2020	Begroting 2021	Rekening 2021
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	262	282	282
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	159	152	152
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	389	397	397
D	Eventuele heffingskorting	-	-	-
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C+D)	833	831	831
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in 2018 (t-1)	720	737	847
	Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor (E/F) x 100%	115,69%	112,75%	98,11%

Paragraaf

Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn 'duurzame productiemiddelen': spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren. Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV art.12) schrijft voor dat in elk geval de kapitaalgoederen wegen, riolering / water, groen en gebouwen aan de orde worden gesteld. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze paragraaf geeft daar meer inzicht in. Per onderwerp wordt ingegaan op het beleidskader en de financiële consequenties voor de gemeente Steenbergen.

Bouwkundig en civieltechnisch onderhoud accommodaties

Onderhoud en beheer gemeentelijke accommodaties

Gebouwen

In 2020 is de kadernota ten behoeve van maatschappelijk vastgoed vastgesteld. Er wordt onderzoek gedaan naar de toekomstbestendigheid van het vastgoed voor de langere termijn. Ook zal gekeken worden naar de duurzaamheidsambities en de mogelijk te treffen maatregelen bij de gebouwen. In het kader van duurzaamheid en onderhoud wordt ook aandacht geschonken aan het energieverbruik, CO² uitstoot en financieel rendement van de duurzame maatregelen. Voor een aantal accommodaties kan dit grote technische en financiële consequenties hebben. Met dit inzicht zullen nieuwe afwegingen worden gemaakt voor onze vastgoedportefeuille. In combinatie met de visie op het gemeentelijk vastgoed zal een nieuwe systematiek worden toegepast voor de inspecties en meerjarenonderhoudsplannen. Bouw en installatiedelen worden beoordeeld via een systematiek waarbij de diverse onderdelen worden voorzien van een conditiescore.

Nu het jaar 2021 financieel is afgesloten, kan de balans worden opgemaakt m.b.t. het uitgevoerde onderhoud bij de gemeentelijke accommodaties en de sportparken. Op het onderstaand overzicht wordt duidelijk welke budgetten beschikbaar waren voor het onderhoud en welke uitgaven gedaan zijn. Met de daaruit volgende saldi t.a.v. de posten waar de werkzaamheden niet zijn uitgevoerd of waar grote verschillen zijn opgetreden wordt dit hieronder verklaard.

Gebouwen	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2021
Bouwkundig onderhoud			
Sportaccommodaties	121.304	30.319	90.985
Sociaal/ cultureel	117.749	90.568	27.181
Woningen	6.198	1.535	4.663
Kantoren en bedrijfsgebouwen	326.953	220.737	106.216
Investerings			
Hekwerk brandweerkazerne Steenbergen	25.000	-	25.000
Herinrichting Milieustraat 2021	903.900	1.006.738	50.000
Vervanging vloer sportzaal "De Buitelstee"	27.381	27.588	-

Sportaccommodaties

Zwembad de Aquadintel

In 2021 was een bedrag opgenomen van € 31.000.- voor vervanging van de badafdekking en wordt in het tweede kwartaal van 2022 uitgevoerd.

Zwembad de Meermin

In 2021 was een budget opgenomen van € 61.875.- voor vervanging zonne energie t.b.v. duurzame verwarming zwembadwater en vervanging vloerafwerking kleedcabines. De vervanging vloerafwerking kleedcabines wordt in 2022 uitgevoerd.

Sporthal 't Cromwiel

In 2021 was een budget opgenomen van € 22.650 voor aanpassing van de werktuigbouwkundige installatie. Inmiddels zijn de werkzaamheden gestart en wordt in 2022 afgerond.

Sociaal/cultureel

Dorpshuis Dinteloord

In 2021 was voor vervanging van de verwarmingsinstallatie voor een bedrag van € 85.790 opgenomen. Deze werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd.

Overige monumenten

In 2021 was een budget van € 53.914 opgenomen voor onderhoudswerkzaamheden aan de molens. De onderhoudswerkzaamheden aan molen de Vos wordt in 2022 uitgevoerd.

Jeugdgebouwen

In 2021 was een bedrag opgenomen € 3.264 voor vervanging van een kozijn en wordt in 2022 uitgevoerd.

Overige gemeenschapshuizen

In 2021 was een budget opgenomen van € 7.870 voor het buitenschilderwerk bij het MFA Kruisland. In 2022 worden nog de dakranden vervangen.

Kantoren en bedrijfsgebouwen

Gemeentehuis

In 2021 is er een budget van € 97.078 opgenomen voor o.a. de vervanging en optimalisatie van het KNX systeem opgenomen en diende het dak voorzien te worden van een nieuwe laag dakbedekking. In 2022 is het KNX systeem vervangen en is het systeem geoptimaliseerd. Daarnaast is het dak gedeeltelijk voorzien van een nieuwe laag dakbedekking. Bij het glazen dak van de Centrale hal dienen in 2022 nog diverse aansluitingen en een aantal doorvoeren vernieuwd te worden.

Brandweerkazerne Steenbergen

In 2021 was een budget opgenomen van € 43.744 voor vervanging van de garagedeuren. Inmiddels zijn de garagedeuren vervangen en zijn de kosten door extra aanpassingen € 5.404 hoger dan geraamd.

Gemeentewerf

In 2021 was een budget van € 55.389 opgenomen voor o.a. deelvervanging van het asfalt. Deze werkzaamheden zijn gecombineerd met het project herinrichting de Milieustraat. Daarom is er een tekort ontstaan van € 5.087.

Milieustraat

In 2021 was een budget opgenomen van € 65.550 voor vervanging van de beheerderruimte. Inmiddels is er gestart met de werkzaamheden en deze worden in 2022 worden afgerond. Het restant van deze middelen zal worden doorgeschoven naar 2022.

Sportparken

Sportpark Seringenlaan

In 2021 was een budget van € 6.175 opgenomen en is € 1.949 uitgegeven voor onderhoudswerkzaamheden.

Sportparken	Budget	Uitgaven	Uit te voeren na 2021
Bouwkundig onderhoud			
Sportparken	6.175	1.949	-
Investerings			
Vervanging top laag tennispark Steenberg	195.923	-	195.923
Vervanging top laag Atletiekbaan	414.764	331.324	-
Vervanging top laag sportpark Dinteloord	350.000	-	350.000
Kantplanken kunstgrasvelden	76.000	64.380	11.620

Wegen en Kunstwerken

De wegen zijn één van de belangrijkste kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Vanwege ondergrond, weersomstandigheden en gebruik, is regelmatig onderhoud essentieel. Onderhoud van wegen betekent investeren in duurzaamheid.

De aanpak in de komende jaren

In 2021 is het integraal beheerplan Wegen 2022-2025 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor *Scenario 3*: Alle wegen basisniveau (B niveau) en centrawegen een hoger niveau (A niveau).

Klein onderhoud

In december 2017 is door de Commissie BBV (Besluit begroting en verantwoording) een notitie Materiële Vaste Activa gepubliceerd, waarin de commissie een aantal stellige uitspraken doet o.a. ten aanzien van een onderhoudsvoorziening die gevolgd moeten worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening. Een van de uitspraken is dat voorzieningen worden gevormd voor de lasten van groot onderhoud. Het huidige wegenbeheerplan dient op basis van de vereisten uit het BBV te worden aangepast. In het huidige beheer- en dekkingsplan wegen wordt jaarlijks een bedrag opgenomen voor de kosten van klein onderhoud. Om aan de vereisten uit de notitie Materiële vaste activa te voldoen, dient de jaarlijkse raming voor kosten klein onderhoud van de wegen uit het beheerplan- en dekkingsplan wegen te worden gehaald. Dit betekent dat de kosten voor klein onderhoud niet meer ten laste van de voorziening onderhoud wegen komen maar functioneel in de begroting worden verantwoord. Tegenover deze functionele verantwoording staat een lagere storting in de voorziening onderhoud wegen.

Het databeheer

Afspraken zijn er gemaakt om het beheersysteem up-to-date te houden. Eigen personeel is opgeleid om het systeem te gebruiken en volledig te houden. Tweejaarlijks wordt een inspectie verricht, zodat altijd een betrouwbaar beeld aanwezig is van de feitelijke toestand van de wegen. In 2020 is de laatste wegininspectie uitgevoerd en in 2022 staat de nieuwe inspectie op de planning. Naar aanleiding van de resultaten heeft bijstelling van de uitvoeringsplanning plaatsgevonden.

Realisatie

Er wordt gewerkt met een jaar- en een méérjarenplanning. Uiteraard wordt hier integraal gewerkt volgens de gebiedsgerichte aanpak. Van een gebied wordt samen met de inwoners, dorpsraden en andere belanghebbenden een zgn. "leefbaarheidsscan" gemaakt van het woongebied. Hierbij

wordt verder gegaan dan alleen het onderhoud. Niet alleen alle facetten van de openbare ruimte onder en boven de grond komen hierbij aan bod, ook wordt gekeken naar aspecten als (verkeers)veiligheid, parkeergelegenheid, klimaat en het feitelijk grondgebruik in relatie tot de eigendomssituatie. Dit betekent wel dat planvorming een langere doorlooptijd kent. Daarnaast worden werkzaamheden zoveel mogelijk gebundeld en in de markt geplaatst. In het verleden is gebleken dat de marktwerking optimaal wordt benut.

Wegbeheer en reconstructies

In de openbare ruimte wordt zoals gebruikelijk een haal- en een brengsessie georganiseerd. De input die onze inwoners leveren wordt dankbaar gebruikt bij het tot stand komen van het plan.

De projecten waaraan in 2021 is gewerkt zijn:

- Herinrichting Julianastraat, Nieuw Vossemeer
- Herinrichting David van Orliënstraat/Binnenvest planvoorbereiding, Steenbergen
- Herinrichting Blauwstraat planvoorbereiding, Steenbergen
- Herinrichting Steenbergseweg planvoorbereiding, Dinteloord
- Herinrichting Oudlandsestraat planvoorbereiding, Steenbergen
- Herinrichting Westdam/Kromme Elleboog planvoorbereiding, Steenbergen
- Asfaltonderhoud, buitenwegen

Beheer Civiel kunstwerken

Op basis van het in 2016 vastgestelde beheerplan voor civiele kunstwerken worden ook in 2021 de nodige inspectie- en herstelwerkzaamheden aangepakt. Het herstel is gebaseerd op levensduurverlenging.

Naast deze reguliere werkzaamheden wordt is in 2021 gewerkt aan:

- beschoeiing Middenwal
- Vervanging bruggen Doornbosseweg/ Galgenweg

Hieronder een overzicht van de beschikbare budgetten en de gerealiseerde uitgaven voor 2021:

Onderhoud Wegen en Kunstwerken	Gepland voor 2021	Uitgevoerd 2021	Doorgeschoven naar 2022
Onderhoud wegen			
Klein onderhoud	200.000	101.175	-
Groot Onderhoud	3.390.181	1.066.491	2.323.691
Onderhoud kunstwerken			
Herstelkosten	60.000	61.248	-
Verv. brug Corneliusstr./Kapelaan Kockstr.	150.000	130.739	-
Investering kunstwerken 2020	644.100	250.394	393.706
Investering kunstwerken	703.000	73.743	629.257

Openbare verlichting

In 2016 is het beheerplan voor openbare verlichting 2017-2021 vastgesteld. Hierbij is een scenario vastgesteld waarbij in 2021 alle verlichting voorzien zal zijn van LED verlichting. Grofweg houdt dit in: dat de reguliere combinatie mast/armaturenvervanging wordt uitgesmeerd over een periode van 15 jaar en dat de armaturen met een langere levensduur dan 5 jaar vervangen door LED tubes. Dit gebeurt tijdens de gebruikelijke groepsremplace (groepsgevijs vervangen van lampen) in 2018 en 2019. Daarnaast wordt in de periode 2018-2021 een Inhaalslag gemaakt van vervanging verouderde armaturen door LED armaturen. Vanaf 2022 wordt een maximale energiebesparing bereikt. In 2017 is het werk voor 4 jaar aanbesteed. Gelijktijdig zijn uiteraard de projecten, genoemd onder wegbeheer en reconstructies, waar in 2021 aan is gewerkt voorzien van LED lampen.

	Gepland voor 2021	Uitgevoerd 2021	Te besteden na 2021
Onderhoud, remplace	132.324	127.170	-
Energiekosten	71.687	96.944	-
Investerings			
Vervanging armaturen 2020	280.042	280.042	-
Vervanging armaturen 2021	325.637	45.376	280.261
Vervanging masten 2021	191.400	76.297	115.103

Riolering

Tegelijk met de wegen is het onderhoud aan riolering belangrijk voor het op waarde houden van het geïnvesteerd vermogen en het op peil houden van de gebruiksfunctie.

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan

Het "Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Steenbergen" is in de raadsvergadering van 24 september 2020 vastgesteld door de raad. In het GRP is het rioleringsbeleid voor de periode van 2020-2023 vastgelegd. Hierin wordt beschreven hoe de gemeente invulling geeft aan de wettelijke zorgplicht voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Dit GRP is in gezamenlijkheid met de deelnemers van Waterkring West tot stand gekomen. Doordat de diverse gemeenten en het waterschap gelijksoortige planvormen hebben met gelijke doorlooptijden en zoveel mogelijk gezamenlijke beleidsuitgangspunten worden belangrijke stappen gezet naar verdergaande, structurele samenwerking binnen de waterketen.

Door dit GRP zoveel mogelijk gezamenlijk op te stellen met de Waterkring West is het de bedoeling dat op termijn meer doelmatigheidswinst wordt behaald. Door van elkaar te leren en in de toekomst meer zaken gezamenlijk op te pakken stijgt de kosten/lasten minder hard stijgt de kwaliteit, vermindert de kwetsbaarheid.

Sinds het in werking treden van het Bestuursakkoord Water (2010) werken we als gemeente Steenbergen samen met waterschap Brabantse Delta, gemeenten Bergen op Zoom, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal en Woensdrecht en ook de waterbedrijven Brabant Water en Evides binnen het samenwerkingsverband Waterkring West. Dit is één van de vier clusters voor samenwerking aan doelmatig (afval)waterbeheer binnen de SWWB (Samenwerken aan Water in Midden en West-Brabant). Door samen op te trekken en kennis te delen kunnen we de waterketen zo optimaal mogelijk inrichten en profiteren van elkaars expertise en capaciteit. Ook na 2020, wanneer het Bestuursakkoord Water afloopt, gaan we door met het sturen op de 3k's (kwaliteit, kwetsbaarheid, kostenbesparing) en voegen daar een vierde k aan toe. De 'K' van klimaatadaptatie. Bij het opstellen van het GRP hebben de drie K's (kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid) centraal gestaan.

De Wet milieubeheer schrijft voor een GRP geen geldigheidsduur voor. Om het zorgproces voor de riolering gaande te houden en aan te sluiten bij een raadsperiode hebben we als waterpartners gekozen voor een geldigheidsduur van vier jaar: 2020 tot en met 2023. De riolering ligt echter veel langer dan deze planperiode onder de grond. Om deze reden is dit GRP opgesteld met een doorkijk over de gehele gebruiksduur van de riolering. De rioolheffing en de lange termijn doelstellingen zijn (mede) gebaseerd op deze doorkijk, om zo te komen tot een doelmatige invulling van de gemeentelijke zorgplichten, tegen zo laag mogelijke lasten voor de burger.

Om te voldoen aan de zorgplicht voor het afvalwater dient ook in 2022 onderhoud en renovatie aan onder andere de riolering en (druk)gemalen plaats te vinden. Verder worden er nog verbeteringsmaatregelen uitgevoerd aan de gemeentelijke riolering. Deze zijn nodig om de kans op wateroverlast te verkleinen en om de kwaliteit van het oppervlaktewater te bevorderen. Uiteraard wordt bekeken waar het uitvoeringsprogramma voor de riolering aansluit op overige geplande werkzaamheden in de openbare ruimte.

Renovatie/verbetering en/of loskoppeling 2022-2023

Locaties waar onder andere riolering wordt vervangen (gedeeltelijk), gerelined, verbeterd of ontkoppeld of gerepareerd zijn: de Steenbergseweg Dinteloord was gepland voor 2021 in verband met externe factoren nu voor uitvoering 2022-2023, gelijktijdig met reconstructie. Loskoppeling HWA Oudlandsestraat gepland voor 2022-2023 gelijktijdig met de herinrichting van de Oudlandsestraat. Wouwsestraat onderzoek van het hoofdriool in 2021 leidt tot het advies het bestaande riool te relinen. Vervangen riool Jan van Bruhezestraat. Gekozen is om in 2022 dit riool te vervangen in combinatie met het herinrichten van deze straat. Loskoppelen 2022 HWA: De Heen in verband met wateroverlast in het verleden. (de genomen noodmaatregel genomen in 2019 werkt voorlopig), wordt een plan van aanpak voorbereid om tot een definitieve oplossing te komen. Een en ander is mede afhankelijk van de uitbreidingsplannen op het voormalig sportpark van De Heen. Wateroverlast Wouwsestraat-Zuidwal loskoppelen kolken van riool.

Onderzoek toestand riolering en wateroverlast

Onbekend riool Stooftijk te Dinteloord naderonderzoek noodzakelijk opties bekijken voor welke actie noodzakelijk is uitvoering afhankelijk van de uitkomst is gepland voor Q3-Q4 2022. Onderzoek gestart naar oplossing voor wateroverlast in de kern Kruisland 2022. Rioolrenovatie voor 2022: Momenteel zijn we bezig met het uitwerken van de rioolinspecties volgens de beoordelingssystematiek KIC-HKF. De uitkomst van dit onderzoek zal leiden tot een actieplan voor "vervanging of renovatie middels relining". Afstemming met de andere disciplines zijn medebepalend voor de uitvoeringskeuze. De eventuele relining hiervoor is de aanbesteding en uitvoering gepland voor Q3-Q4 2022. Voor deelreparaties: Ook hier zijn we bezig met het verwerken van de inspectiegegevens van 2021. De uitkomst van de inspecties 2021 vanuit de beoordelingssystematiek KIC-HKF moet leiden tot een aanbesteding voor uitvoering van deze reparaties in Q3-Q4 2022.

Gemalen/drukriolering/IBA's

Gepland voor 2022 staan het vervangen van de diverse pompen van de BBB en BBL in Steenberg, Dinteloord en Kruisland. Onderzoek naar gemaal Noorddonk voor ombouw kelder naar totale natopstelling. Voor 2022 wordt een nieuw preventief onderhoudsbestek uitgewerkt, uitgangspunten zijn duurzaamheid en risico gestuurd onderhoud. Ook in diezelfde lijn een nieuw rioolreinigingsbestek gebaseerd op duurzaamheid en risico gestuurd reinigen en inspecteren van het hoofdriool. IBA's 2022. Onderzoek gestart naar de rest levensduur en onderhoudskosten van de IBA's in de komende jaren. Naar verwachting wordt de levensduur destijds berekende levensduur van 30 jaar niet gehaald. Kosten onderhoud zullen de komende jaren drastisch toenemen. (Kosten-batenanalyse opstellen) en lozingsmogelijkheden onderzoeken.

2021

Gerealiseerde renovatie/verbetering en/of loskoppeling

Rioolrenovatie diverse rioolstrengen zijn in 2021 gerelined: Ruitersallen, Veerweg, David van Orliensstraat, Frederiksbolwerk, Rozemarijnstraat in Steenberg, Philip Willemstraat, Kloosterstraat, Voorstraat, Julianastraat in Nieuw-Vossemeer, Vierlinghstraat in Kruisland uitvoering 2020/2021, Van Nesstraat, Evertsenstraat, Kortenaerstraat, Van Speykstraat, Trompstraat, Prinses Irenestraat, Oosterstraat, en Schaepmanstraat in Dinteloord. Deelreparaties: Uit de uitkomst van de inspecties 2020 vanuit de beoordelingssystematiek KIC-HKF zijn er in 2021 ongeveer 100 reparaties uitgevoerd aan het hoofdriool.

Gemalen renovaties ed.

Vervanging/renovatie gemalen: Uitgevoerd in 2021 BBB Solmsbolwerk, Zuideinde, Besturing Voorstraat, Besturing Stadshillen. Renovatie pompen en leidingwerk Karel Doormanstraat.

Randvoorzieningen worden gerenoveerd aan de BBB Van Andelstraat Steenberg en BBB Brugweg Kruisland.

Uitgevoerde projecten Waterkring West 2021

- Klimaatreis Waterkring West: afronding.
- Regionale strategie en uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie Waterkring West. afronding
- project Meten en Monitorengesamenlijk meet-databaseer (SWWB): in uitvoering.
- Project onderhoud watersysteem (maaien en baggeren): in uitvoering

De oude samenwerkingsovereenkomst voor de Waterkring West-Brabant loopt nu af. De nieuwe overeenkomst geldt voor de periode van 1 maart 2022 tot 1 januari 2026. Nu de waterkring ook een klimaatkring geworden is, spreken we over de Samenwerkingsovereenkomst Water- en Klimaatkring West-Brabant.

Uitgevoerde projecten klimaatadaptatie (o.b.v. regionale strategie en uitvoeringsagenda 2021-2023:

- Delen van kennis over inhoud en proces over groenblauwe bedrijventerreinen
- Koplopersgroep groenblauwe aanpak bedrijventerreinen in uitvoering
- Groenblauw schoolpleinen in uitvoering
- Groenblauwe structuuraanpak voor stedelijk gebied in uitvoering
- Participatie inwoners, inwoners betrekken bij groene openbare ruimte en vergroeven eigen ruimte in uitvoering
- Opwarming drinkwaterleidingen: in uitvoering
- Klimaatrobuuste bossen Brabantse Wal: in uitvoering
- Agroforestry (voedselbossen): in uitvoering.
- Tegengaan bosbranden: in uitvoering
- Klimaatrobuuste inrichting beekdal Molenbeek t/m De zoek: in uitvoering
- Regionaal natuurbod; groene troefkaart klimaatadaptatie: in uitvoering
- Benutten effluent uit RWZI's: in uitvoering
- Duurzame gronduitgifte: in uitvoering
- Uitvoeringsprogramma voor resterende kreekherstel, EVZ-opgaven en natte natuurparels: in uitvoering

De uitgaven voor 2021 zijn gebaseerd op het GRP 2020-2023. Hiervoor worden jaarlijks bij de begroting van het betreffende jaar middelen in de vorm van investeringskredieten beschikbaar gesteld. Navolgend een overzicht van de in de periode 2020-2023 beschikbaar (restant) kredieten en de hierop gedane uitgaven in 2021.

Riolering	Beschikbare (restant)kredieten 2021	Uitgegeven 2021	Beschikbare (restant)kredieten 2021
Vervanging gemalen riolering 2019	154.598	78.672	75.926
Vervanging riolering 2019	431.285	214.600	216.685
Vervanging gemalen riolering 2020	108.000	-	108.000
Vervanging riolering 2020	1.800.732	80.486	1.720.246
Verbeteringskosten riolering 2020	233.895	2.060	231.835
Vervanging gemalen riolering 2021	44.000	-	44.000
Vervanging riolering 2021	1.604.732	-	1.604.732
Verbeteringskosten riolering 2021	300.000	-	300.000

Openbaar groen

Het openbaar groen maakt een belangrijk onderdeel uit van de openbare ruimte. Het dient duurzaam in stand gehouden te worden maar is ook onderhevig aan ruimtelijke ontwikkelingen, veranderingen in het klimaat en fysiologische omstandigheden. Om het openbaar groen langdurig, duurzaam in stand te houden is in 2021 het integraal beheerplan vastgesteld. Vanaf 2021 zijn de jaarlijkse exploitatiebudgetten omgezet naar jaarlijkse vervangingsinvesteringen met een afschrijvingstermijn van 25 jaar.

Integraal beheerplan

In het integraal beheerplan is vastgelegd hoe wij de komende jaren omgaan met het vervangingsonderhoud van het openbaar groen binnen de kom. Het technische en verzorgende onderhoud is ondergebracht bij onze wijkteams. Gekozen is voor kwaliteitsniveau B voor al het openbaar groen. Uitzondering daarin zijn de centrumlocaties en begraafplaatsen. Hier is gekozen voor kwaliteitsniveau A.

Plan van aanpak

Jaarlijks wordt er een werkprogramma opgesteld dat wordt uitgevoerd. Dit wordt opgesteld aan de hand van de volgende indeling;

- Projecten via de gebiedsgerichte aanpak;
- Groen dat aan vervanging toe is onder andere door ziekte/ aantasting, afnemende kwaliteit en waar geen gebiedsgerichte aanpak gaat plaatsvinden in de komende 5 jaar.

Van de gebieden die in 2021 in het jaarplan zijn gezet zijn de volgende ook daadwerkelijk aangepakt;

- Reconstructie Witte de Witstraat (Dinteloord);
- Reconstructie van Nesstraat (Dinteloord);
- Inrichting Den Darink (Kruisland);
- Vervangen bomen (buitengebied);
- Centrumplan (Welberg)
- Entrees/rotondes (Steenbergen/Kruisland)

In 2021 is er gestart met het ecologisch beheren van de wegbermen in het buitengebied. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden is besloten niet ver te gaan met de aannemer hierdoor is nog in 2021 gestart met het opnieuw aanbesteden van de werkzaamheden.

Van de volgende gebieden is de voorbereiding in 2021 gestart en worden de werkzaamheden in 2022 uitgevoerd.

- Pinas (Dinteloord)
- Watertorenweg (Steenbergen)
- Entrees Steenbergen en Nieuw-Vossemeer
- Levensbos de Jaarring

Van de volgende gebieden zijn de werkzaamheden nog niet aangevangen;

- Burgemeester Catshoeklaan (Nieuw-Vossemeer)
- Oudlandsestraat; (Steenbergen)
- Westdam; (Steenbergen)
- Steenbergseweg (Dinteloord)

Het niet starten van de werkzaamheden van de bovenstaande locaties hebben uiteenlopende redenen. De integrale projecten zijn door uiteenlopende redenen uitgesteld. Het groenproject aan de Watertoren weg is in het kader van integraal werken naar een later tijdstip verschoven. Dit om er voor te zorgen dat we werkzaamheden vanuit andere disciplines kunnen combineren.

Het uitlopen van het "Levensbos" heeft vooral te maken met personeelsswisselingen op de groenafdeling en de extra werkzaamheden die voort zijn gekomen uit het ontbinden van het contract op het maaibestek. Hier moest direct actie op ondernomen worden om te voorkomen dat we dit jaar geen aannemer zouden hebben.

Navolgend een overzicht van de bestedingen in 2021:

Openbaar groen	Gepland voor 2021	Uitgegeven 2021	Te besteden na 2021
Beheer ecologische verbindingzones	5.000	-	
Aanpak exoten	17.000	17.000	
Rotondes	189.000	59.000	130.000
Vervangen Bomen Buitengebied	65.000	65.000	
Groen op Orde	25.000	-	
Groenbeheerplan restant 2020	48.000	48.000	
Groenbeheerplan 2021	175.000	116.889	58.111

Watergangen

Groot onderhoud waterbodems

Waterschap Brabantse Delta en de gemeente staan aan de lat voor het groot onderhoud van de watergangen in het stedelijk gebied. Het zogenaamde baggeren is een maatregel om een zo goed mogelijke doorstroming te realiseren en te behouden en draagt bij aan de verbetering van de waterkwaliteit. Voor het groot onderhoud aan de watergangen is een baggerbeheerplan opgesteld waarin staat aangegeven dat in de periode van 8 jaar alle waterbodems binnen de kom op orde zijn.

Baggerbeheerplan Stedelijke Water 2019-2026

In 2019 is samen met het waterschap en een aantal andere gemeenten gestart met de voorbereiding voor een gezamenlijk bestek voor het baggerwerk voor het eerste deel van de watergangen. Hierin zitten voor de gemeente Steenbergen een aantal watergangen in Dinteloord en de retentievijver in Nieuw-Vossemeer. Vanwege de problematiek rondom PFAS is het proces stil komen te liggen en hebben een aantal gemeenten besloten om op andere wijze door te gaan. Het waterschap is na de vaststelling van het tijdelijk handelingskader PFAS weer doorgegaan met de voorbereiding.

Paragraaf Financiering

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de gemeente. Deze zijn onder andere risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), financierings- c.q. beleggingspositie en het kasbeheer.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido). In deze wet staan vooral transparantie en risicobeheersing centraal. De transparantie komt daarbij tot uitdrukking in voorschriften voor een verplicht financieringsstatuut alsmede een financieringsparagraaf in de begroting en jaarrekening.

Schatkistbankieren

Bij wet van 11 december 2013 tot wijziging van de "Wet financiering decentrale overheden" zijn decentrale overheden verplicht hun overtollige liquide middelen aan te houden in 's Rijks schatkist. Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden al hun overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden.

Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector (Rijk en decentrale overheden gezamenlijk). Een ander belangrijk gevolg van deelname aan schatkistbankieren is een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld.

Afgezien van de mogelijkheid om aan elkaar leningen te verstrekken, zijn decentrale overheden verplicht alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. Wel is sprake van een bepaalde drempel. De hoogte van de drempel is afhankelijk van de financiële omvang van een decentrale overheid. De drempel is tot 1 juli 2021 vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Vanaf 1 juli 2021 is de drempel vastgesteld op 2% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000. Het verloop van schatkistbankieren over 2021 wordt toegelicht in de balans op blz. 172. Het saldo op de rekening bij de schatkist per 31 december 2021 bedraagt € 4.740.431.

Algemene ontwikkelingen

In het jaar 2021 waren de rentetarieven op de geldmarkt aanhoudend laag. In 2021 zijn geen kasgeldleningen afgesloten.

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het verwachte risicoprofiel van de gemeente. Onder risico's worden zowel koersrisico's, renterisico's op korte en lange termijn, als kredietrisico's verstaan.

Koersrisicobeheer

De koersrisico's van de gemeente zijn nihil doordat alle overtollige middelen bij de schatkist zijn ondergebracht.

Renterisicobeheer

Ter beperking van het renterisico op de netto-vlokkende schuld (schulden met een looptijd van minder dan één jaar) heeft de wetgever de kasgeldlimiet vastgesteld. Zo wordt voorkomen, dat fluctuaties van de korte rente direct een relatief grote impact hebben op de rentelasten tijdens het boekjaar.

De totale netto-vlokkende schuld mag maximaal 8,5% van het totaal van de lasten van de jaarbegroting bij aanvang van het begrotingsjaar zijn. Voor 2021 betekent dit (€ 64.175.981 x 8,5%) een toegestane kasgeldlimiet van € 5.454.958. De ruimte in de kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente aan kortlopende kredieten zou mogen aantrekken. Op basis van de Uitvoeringsregeling Financiering voor Decentrale Overheden moet de toezichthouder (provincie Noord-Brabant) worden geïnformeerd bij overschrijding van de kasgeldlimiet gedurende meer dan twee achtereenvolgende kwartalen. Deze ruimte is in 2021 niet overschreden, omdat er voldoende middelen aanwezig waren.

Kasgeldlimiet per 31-12-2021		bedragen x € 1.000,--
Toegestane kasgeldlimiet		5.455
Omvang vlottende schuld		
opgenomen gelden < 1 jr	0	
schuld in rekening courant	0	
	0	
Vlottende middelen		
contant geld in kas	1	
tegoeden in rekening courant	265	
Netto vlottende middelen		266
Ruimte per 31-12-2021		5.189

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het renterisico op de langere termijn weer. Hieronder vallen alle leningen met een rentetypische looptijd vanaf 1 jaar. Het doel is op deze wijze spreiding te krijgen in de rentetypische looptijden in de leningenportefeuille waardoor een verandering in de rente vertraagd doorwerkt op de rentelasten in de administratie. In een jaar mogen de herfinancieringen als gevolg van aflossingen en de renteherzieningsmomenten gezamenlijk niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen. Voor 2021: 20% van € 64.175.981 is € 12.835.196. Omdat de gemeente geen leningen heeft is de renterisiconorm over 2021 niet overschreden.

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld (bedragen in €)	2021
Renterisiconorm	12.835.196
Renterisico op de vaste schuld (betaalde aflossingen)	0
Ruimte	12.835.196

Kredietrisico's op leningen en beleggingen

In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de samenstelling, grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen en uitgezette geldleningen. Bij de opgenomen geldleningen bestaat het risico, dat wanneer de geldgever failliet gaat, de lening in één keer opeisbaar wordt. In 2011 heeft de gemeente de laatste geldlening afgelost.

De gemeente heeft op 31 december 2021 voor € 3.689.000 aan leningen uitstaan. Op het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting, voor startersleningen, staat nu een bedrag uit van € 2.304.000 en voor duurzaamheidsleningen € 1.051.000.

EMU-Saldo

	Emu-saldo		x € 1.000	
	Omschrijving		Begroting 2021	Realisatie 2021
1	Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	+	-2.419	-2.594
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	3.264	2.766
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	1.883	1.631
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-	3.925	4.756
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	+	-	-
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op de exploitatie verantwoord	-		
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	-		
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	+	-1.045	5.435
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	-		
10	Lasten in verband met transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen e.d.) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de bovenstaande posten	-		
11	Verkoop van effecten; boekwinst op de exploitatie	-		
	Berekend EMU-saldo		-2.242	2.482

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van bedrijfsvoering. Bedrijfsvoering kent onder meer de volgende aspecten: personeel en organisatie, informatievoorziening inclusief automatisering, financiën en huisvesting. Tot de huisvesting behoren het gemeentehuis, vraagwijzer en de gemeentewerkplaats.

Organisatieontwikkeling

Het Raadsakkoord Aan de Slag! (mei 2019) geeft aan dat het gemeentelijk apparaat kwalitatief, effectief en efficiënt moet zijn ingericht, en dat daar een cultuurverandering voor nodig is. Dit is een traject van langere adem, aldus het raadsakkoord. De gemeenteraad heeft met de vaststelling van de begroting 2020 voor de jaren 2020 – 2023 een bestemmingsreserve transitie organisatie vastgesteld. Deze reserve is bedoeld om de transitie mogelijk te maken, en is het meerjarige financiële kader voor het uitvoeringsprogramma. De vastgestelde organisatievisie is richtinggevend. De transitie beoogt een gezonde balans tussen de ambitie, de benodigde capaciteit (kwantitatief en kwalitatief) en het geld (de beschikbare budgetten).

Om het verloop van de reserve transitie organisatie te volgen, is in 2020 een monitor opgesteld. Het verloop van de bestemmingsreserve transitie organisatie is in deze paragraaf weergegeven. De conclusie is dat de organisatieontwikkeling binnen de financiële kaders blijft.

De ontwikkeling staat echter niet stil. De gemeente staat aan de vooravond van de realisatie van nieuwe grote ambities er is veel groeipotentieel. Dit vraagt onder andere om een heldere organisatiekoers, heroriëntatie op de kwaliteit en omvang van de formatie/bezetting en optimalisatie van werkprocessen en organisatiestructuur. Om goed in beeld te krijgen waar de organisatie nu staat en wat er nodig is om deze ambities te realiseren is in 2021 door de directie de opdracht gegeven aan Bureau Seinstra om in 2022 opnieuw de peilstok in de organisatie te steken. Bureau Seinstra werkt momenteel de resultaten van dit onderzoek uit.

Vinden, binden en boeien van personeel

Op basis van diverse onderzoeken is vastgesteld dat de personele capaciteit niet in balans is met de ambities. In 2020 is een grote stap gemaakt voor het op orde krijgen van de personele formatie. Dit is echter een traject van meerdere jaren. In 2021 is hier verder invulling aan gegeven. De huidige arbeidsmarkt maakt dat het vinden, binden en boeien van personeel een grotere uitdaging is. Om de kwantitatieve en kwalitatieve personele capaciteit op het gewenste niveau te brengen was extra inzet op werving & selectie (W&S) essentieel, in 2022 wordt dit nog relevanter vanuit HR wordt gewerkt om het proces rondom W&S verder te optimaliseren en te moderniseren. Zo loopt er op dit moment een onderzoek naar het versterken van het employer brand van Steenbergen, oftewel hoe kan Steenbergen zich nu en in de toekomst meer profileren als onderscheidende en aantrekkelijke werkgever voor nieuwe en huidige werknemers.

Wendbaar en adaptief

Tevens is in 2021 ingezet om opleiding en ontwikkeling verder vorm te geven. Centraal hierbij staan het 'upskillen' (het aanleren van nieuwe relevante vaardigheden als toevoeging aan de huidige set van vaardigheden) en het 'reskillen' (omscholen van medewerkers, het vervangen van bestaande vaardigheden door nieuwe). Doel is hiermee de wendbaarheid en het adaptieve vermogen te vergroten, zodat Steenbergen zich snel aan kan passen aan nieuwe ontwikkelingen. In 2021 heeft dit geresulteerd in een digitale leeromgeving 'de Steenbergen Academie'. In 2022 wordt dit verder aangevuld met een op de organisatieontwikkeling afgestemd fysiek (en digitaal) trainingsaanbod.

Introductie als basis voor het binden nieuw personeel

Om medewerkers een warm welkom te geven is in 2021 het introductieprogramma vernieuwd. Naast diverse fysieke activiteiten en een buddy is er ook een 'onboardingssysteem', een digitale introductieomgeving. Nieuwe medewerkers vinden hier de eerste 100 dagen informatie over de organisatie en processen. Zo leren zij snel de organisatie kennen en kunnen zij op korte termijn een waardevolle bijdrage leveren aan de organisatiedoelen.

Inhuur

De inzet van inhuur is in 2021 ten opzichte van 2020 licht gedaald. Het blijft noodzakelijk om extern in te huren. Dit heeft meerdere redenen. Door de arbeidsmarkt in 2021 waren sommige relevante functies in de praktijk moeilijk invulbaar. Ook is soms een tijdelijke kwalitatieve impuls nodig voor een primair werkproces of project. In deze gevallen blijft inhuur van belang om zorg te dragen voor continuïteit van werkprocessen en kwaliteit van resultaten.

Kwantitatief, kwalitatief en vitaal personeelsbestand

Behalve uitbreiding en kwalitatieve wijzigingen in bestaande formatie, is tevens het doel om de transitie van de organisatie gepaard te laten gaan met afbouw van budgetten voor inhuur, advies en overige kosten. Via uitsluitend natuurlijk verloop kan de transitie niet in het gewenste tempo gerealiseerd worden. Incidentele middelen worden ingezet voor strategisch personeelsbeleid, waaronder de in november 2019 vastgestelde vitaliteitsregeling. Deze regeling heeft als doel ruimte creëren voor kennisoverdracht, ruimte creëren voor doorstroom en instroom én het langer vitaal doorwerken van medewerkers van 60 jaar en ouder door minder te werken. Inschrijven kon tot en met december 2021. Hiervan hebben 18 medewerkers gebruik gemaakt. Voor deze deelnemers loopt de regeling nog door tot en met 2025. Tevens is te zien dat medewerkers die gebruik maken van de vitaliteitsregeling in enkele gevallen hun pensioen naar voren halen en voor hun AOW-gerechtigde leeftijd stoppen met werken. Dit maakt dat sneller ruimte ontstaat voor doorstroom of instroom.

In onderstaand overzicht wordt de stand van de transitiereserve per 31-12-2021 weergegeven

Reserve Transitie Organisatie	Beginsaldo	Ontrekking	Ontrekking	Ontrekking	Saldo
		2019	2020	2021	31-12-2021
Frictiekosten a.g.v. strategisch P-Beleid	680.750	-95.787	-203.855	-142.605	238.503
Incidentele knelpunten organisatie	351.500	-247.382	-62.343	-34.305	7.470
Vitaliteitsregeling	370.000	-	-	-27.349	342.651
Overbrugging transitieperiode	529.000	-	-172.000	-263.500	93.500
Stelpost niet voorziene frictie	150.000	-	-17.235	-93.152	39.613
Projectkosten begeleiding	180.000	-	-46.420	-	133.580
Totaal	2.261.250	-343.169	-501.852	-560.911	855.318

Formatie per 31 december 2021

FTE Overzicht 31-12-2021 Per team Gemeente Steenbergen	Formatie	Totaal
Directie & Management	8,00	
Bestuurs- & Concernondersteuning	11,19	
Interne ondersteuning	27,82	
Servicecentrum	26,00	
Welzijn & Zorg	24,47	
Wonen, Werken & Beleven	25,03	
Beheer ruimte & accommodaties	24,12	
Buitendienst	32,12	
Boventallig	1,00	
Totaal Ambtelijke organisatie		179,75

FTE Overzicht 31-12-2021 Per team Gemeente Steenberg	Formatie	Totaal
Griffie	3,00	
Totaal Griffie		3,00
Totaal Gemeente Steenberg		182,75

Personeelsopbouw naar leeftijd per 31 december 2021

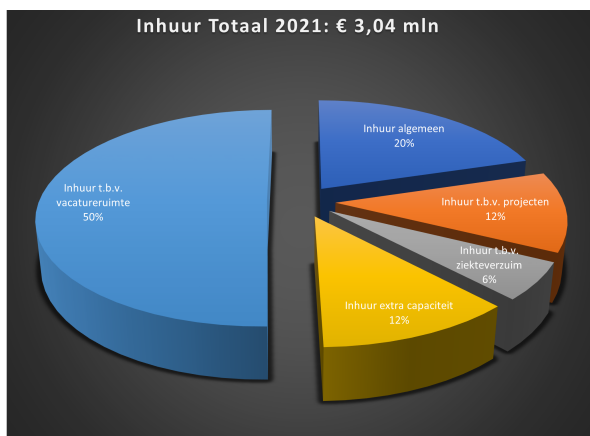
	M	V	Totaal
	%	%	%
< 25 Jaar	1	-	1
25 t/m 34 jaar	7	7	14
35 t/m 44 jaar	13	10	23
45 t/m 54 jaar	12	14	26
55 t/m 59 jaar	7	5	12
> 59 jaar	14	10	24
Totaal	54	46	100

Inhuur

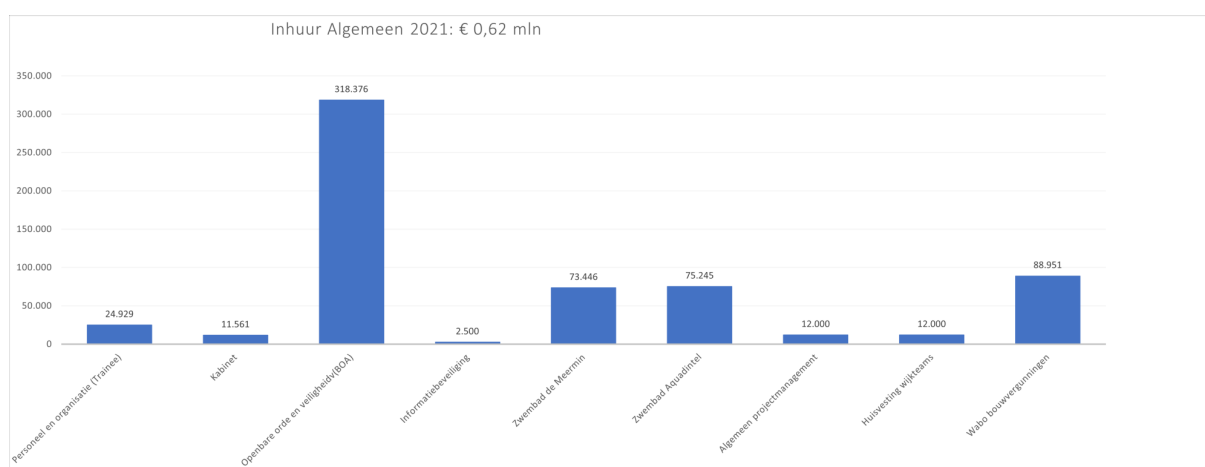
Op 18 april 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met het beleidskader inhuur derden 2019. Dit geeft aan binnen welke kaders inhuur van personeel plaatsvindt. Deze regeling gaat uit van het principe: 'vast gaat voor inhuur'. Pas nadat is gebleken dat er intern geen kandidaten zijn, er kan sprake zijn van inhuur bij vervanging bij uitval, bij niet snel vervulbare vacatures, bij piekbelasting, en bij klussen of projecten die specifieke kennis en ervaring vereisen.

Vanaf 2021 is de inhuur integraal in beeld gebracht. Het verloop daarvan is een onderdeel van de monitor transitie organisatie.

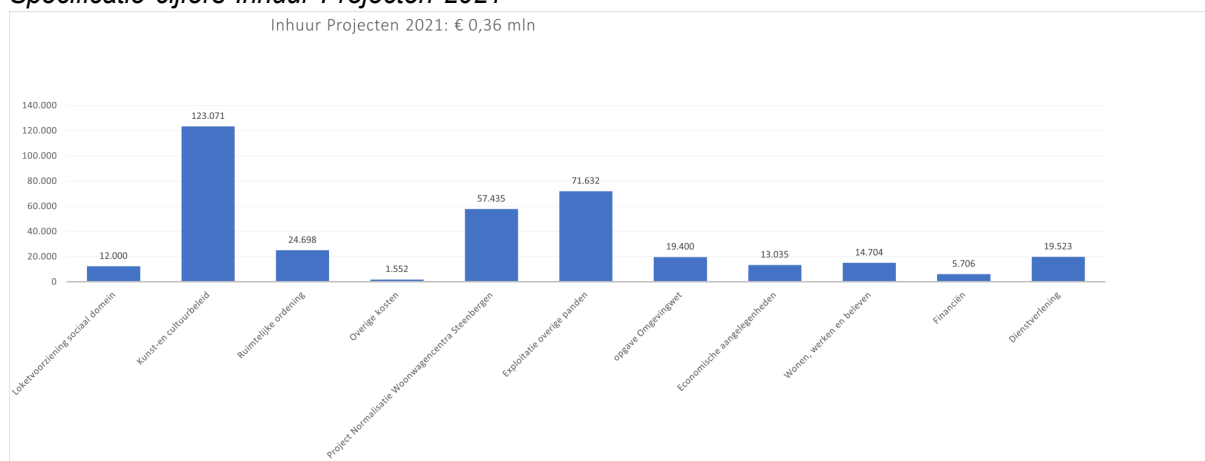
Inhuur	Totaal
Inhuur algemeen	€ 619.007
Inhuur t.b.v. projecten	€ 362.756
Inhuur t.b.v. vacatureruimte	€ 1.532.757
Inhuur t.b.v. ziekteverzuim	€ 170.559
Inhuur extra capaciteit	€ 357.670
TOTAAL	€ 3.042.748

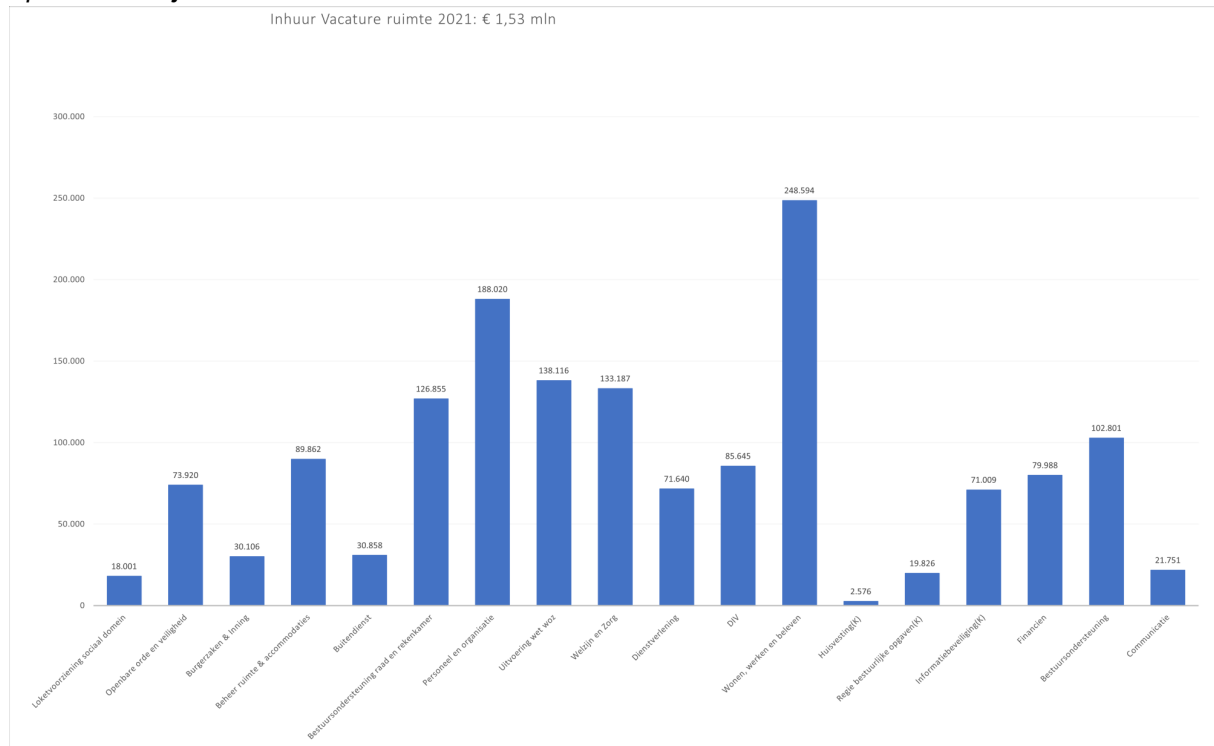
Specificatie cijfers Inhuur Algemeen 2021

Specificatie cijfers Inhuur Projecten 2021

Specificatie cijfers Inhuur Vacature ruimte 2021

Privacy

In 2021 is het borgen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG, inwerkingtreding 25 mei 2018) in de organisatie voortgezet. Dit vindt plaats binnen de taakverdeling tussen de Functionaris Gegevensbescherming en een privacy-officer, die het AVG beleid inhoudelijk adviseert en werkzaamheden uitvoert die daaruit voortkomen. Daarnaast is op basis van detachering vanuit gemeente Woensdrecht een Functionaris Gegevensbescherming (FG) actief als interne toezichthouder.

In 2021 heeft een onderzoek van de Rekenkamer Commissie plaatsgevonden, die aan de gemeenteraad rapporteert en inzicht geeft over de stand van zaken van het privacy-beleid.

In 2021 is een teamgerichte aanpak voortgezet om privacy-bewustzijn te stimuleren en goed in te bedden, waarbij gebruik is gemaakt van een zogenaamd AVG assessment op zowel team- als organisatieniveau. Op basis hiervan zijn aanvullende risicotaxaties gedaan en verbetermaatregelen doorgevoerd.

De gemeente Steenbergen heeft in 2021 met verschillende datalekken te maken gehad. Deze zijn conform de opgestelde procedures afgehandeld en indien noodzakelijk gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Informatieveiligheid

De jaarlijkse ENSIA-audit over 2020 is in de eerste helft van 2021 succesvol afgerond. De ENSIA audit (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) geeft inzicht in de status op het gebied van informatieveiligheid (o.b.v. de Baseline Informatieveiligheid Overheid) en de borging van de processen op het gebied reisdocumenten en de basisregistraties Peronen (BRP), Adressen en Gebouwen (BAG), Grootchalige Topografie (BGT) en Ondergrond (BRO). De gemeente is bronhouder van deze basisregistraties en verantwoordelijk voor gegevenskwaliteit, beschikbaarheid en consistentie.

Op 1 juli 2021 is de ENSIA-audit over 2021 gestart. Alle relevante vragenlijsten zijn tijdig in 2021 ingediend. Afronding van de audit vindt in 2022 plaats.

Om de processen rondom informatieveiligheid met de PDCA-cyclus te borgen, is er met de andere Equalit-deelnemers een gezamenlijk Information Security Management Systeem geselecteerd. De implementatie wordt in 2022 afgerond.

In 2021 zijn er een aantal grote incidenten geweest waarbij voor Steenberghe het meest in het oog springen de specifieke fraude bij de Waterschapsbank en het log4j-incident. Het laatste incident heeft dankzij tijdige acties door de gehele Equalit-share niet geleid tot misbruik van kwetsbaarheden die in tientallen applicaties zijn gevonden. Wel heeft de bedrijfsvoering en dienstverlening op elementen enige hinder ondervonden doordat applicaties en digitale diensten door reparatiewerkzaamheden niet altijd beschikbaar waren.

Binnen het Equalit-netwerk is daarnaast de beveiliging aangescherpt; er kan enkel nog ingelogd worden op basis van multifactor authenticatie (inlogcode met wachtwoord en token via app).

Om informatieveiligheid, privacy en andere elementen zoals archivering bij grote wijzigingen en aanschaffingen te borgen, is in 2021 de voorbereiding gestart voor een Change Advisory Board (wijzigingencommissie). Nog voor opdrachtverstrekking wordt er getoetst of er voldoende aandacht is geweest voor de relevante onderwerpen.

Planning en control

We werken aan de verbetering van de planning en control documenten, zodat de kaderstellende en controlerende rol van de raad beter ondersteund wordt.

Op basis van het raadsakkoord "Aan de Slag!" zijn in de begroting 2021 voor elk programma de wenselijke maatschappelijke effecten gedefinieerd. De doelen voor de kortere termijn, die bijdragen aan het verkrijgen van het maatschappelijke effect, zijn beschreven. Vervolgens zijn weergegeven de acties of maatregelen die we inzetten om die doelen, en uiteindelijk het maatschappelijk effect te behalen. De mate waarin we het wenselijke maatschappelijke effect benaderen, wordt gevolgd door de (effect)indicatoren. In 2021 zijn de werkelijke cijfers vanuit de burgerpeiling van Waarstaatjegemeente bijgewerkt. In deze jaarrekening zijn deze cijfers verwerkt.

Om de begroting inzichtelijker te maken is gewerkt aan een dashboard op productniveau. Deze is in 2021 verder verfijnd. Hiermee zal de (financiële) keuzeruimte voor het bestuur beter in beeld gebracht worden. Ook is in 2021 een start gemaakt met de verplichtingenadministratie. Na een pilot periode is deze administratie vanaf 1 januari 2022 verplicht gesteld voor alle verplichtingen van € 2.500. Om de productie van de planning en control documenten te vereenvoudigen is in 2021 een applicatie aangeschaft.

Rechtmatigheid en audits

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is uitgesteld. Zoals het er nu (maart 2022) voor staat zal de invoering gepland voor het verslagjaar 2022. Het college van burgemeester en wethouders moet vanaf dat jaar zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarstukken. Nu is het zo dat externe accountants bij de jaarrekening van de gemeente een controleverklaring verstrekken met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Met het auditcomité is het ambitieniveau en de aanpak meerdere keren doorgesproken en afgestemd. Om deze rechtmatigheidsverantwoording te kunnen afgeven moet de interne controle in de organisatie verder worden versterkt. De accountant heeft in de managementletter 2021 aangegeven dat de gemeentelijke organisatie goed op weg is, maar dat controles in de basisprocessen nog niet helemaal op orde zijn.

Voorwaardencriterium

Volgens het Controleprotocol 2021 is maximaal toegestaan: voor niet rechtmatige handelingen € 713.000 (1% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves) en voor onzekerheden € 2.138.000 (3% van de totale lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves).

Begrotingscriterium

In het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening zijn met betrekking tot de omvang van kosten- c.q. begrotingsoverschrijdingen de volgende kaders vastgesteld:

- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met een bedrag kleiner of gelijk aan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer met een minimum van € 10.000 door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Van programma's waarin sprake is van een overschrijding van de totale lasten met meer dan € 500.000 dienen begrotingsoverschrijdingen van 5% of meer door de raad voor het einde van het jaar middels begrotingswijziging te worden goedgekeurd.
- Overschrijdingen waarvoor het volgens punt 1 en 2 nodig is een begrotingswijziging te maken maar waarvoor dat niet is gebeurd worden gemeld en toegelicht in de jaarrekening. Wanneer deze overschrijdingen passen binnen de beleidskaders van de raad is hierop de algemene lijn van toepassing en worden deze dus niet meegewogen in het accountantsoordeel.

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dienen gemeenten afwijkingen ten opzichte van de begroting goed herkenbaar in de jaarrekening op te nemen en toe te lichten. Hierna volgt, op programmaniveau, een overzicht van de overschrijding op de lasten, waarbij de toevoegingen aan de reserves buiten beschouwing worden gelaten.

Lasten per programma	Begroting 2021 na wijziging	Rekening 2021	Overschrijding		
	Lasten	Lasten	Bedrag	Relatief	
Programma's					
Mens en samenleving	19.056.599	20.149.757	1.093.158	5,74	%
Kunst, cultuur en erfgoed	1.202.953	1.054.399	-148.554	0,00	%
Leefomgeving en duurzaamheid	24.048.193	25.208.168	1.159.975	4,82	%
Economie, toerisme en recreatie	11.462.957	12.056.064	593.107	5,17	%
Bestuur en dienstverlening	12.693.832	12.849.784	155.952	1,23	%

Bij de afzonderlijke programma's zijn er 2 overschrijdingen geconstateerd die de 5% te boven gaat. Hierop wordt hieronder nog een nadere toelichting gegeven. Bij de afzonderlijke programma's worden de opvallendste verschillen nader toegelicht.

Mens en samenleving

In de jaarrekening 2021 zijn verschillende incidentele nadelige verschillen naar voren gekomen welke samen resulteren tot de overschrijding binnen de lasten van het programma. De grootste effecten komen uit de overschrijding bij het landelijk transitie arrangement, niet vrij toegankelijke voorziening jeugdzorg, en jeugd- en jongerenwerk. Binnen andere onderdelen van het programma is hier deels dekking voor gevonden. De toelichtingen op deze verschillen zijn beschreven bij het afzonderlijke programma.

Economie, toerisme en recreatie

Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het definitieve BUIG-budget over 2021 is bijgesteld. De belangrijkste redenen voor de daling hiervan is de neerwaartse bijstelling van de werkloosheidsramingen van het CPB vanwege de meevallende werkloosheidscijfers in de coronacrisis. Daarnaast hebben we in 2021 hogere afrekeningen van de ISD ontvangen in verband met de uitvoeringskosten, re-integratie trajecten en bijzondere bijstand.

Archiefbeheer

Conform het bepaalde in artikel 3 van de Archiefverordening brengt het college jaarlijks verslag uit aan de gemeenteraad over de activiteiten ter uitvoering van artikel 30 van de Archiefwet. Dit artikel regelt hoe gemeenten moeten omgaan met de gemeentelijke archieven. Om de twee jaar maakt de gemeentearchivaris een volledig archiefinspectieverslag. Het volledige verslag over 2021 is ontvangen en in maart 2022 vastgesteld door het college op 10 mei 2022. Volgend jaar zal er een voortgangsrapportage komen over de verbeterpunten uit het verslag 2021 en wat er in 2022 allemaal nog meer is gebeurd. Deze paragraaf geeft op de hoofdlijnen de belangrijkste aspecten van deze voortgangsrapportage weer. In een afzonderlijke bijlage bij deze jaarstukken is het verslag opgenomen. Het is wettelijk verplicht het verslag onder de aandacht van de gemeenteraad te brengen alvorens dit toe te sturen aan de Provincie.

Het archiefverslag 2021 werd opgemaakt op basis van de Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) specifiek voor het archiefbeheer:

1. Lokale regelingen;
2. Interne kwaliteitszorg en toezicht;
3. Ordening, authenticiteit, context, toegankelijkheid en duurzaamheid papieren en digitale archiefbescheiden;
4. Specifieke eisen digitale archiefbescheiden;
5. Vernietiging, vervanging en vervreemding van archiefbescheiden;
6. Overbrenging van archiefbescheiden naar de archiefbewaarplaats;
7. Archiefbewaarplaatsen, archiefruimten en e-depots;
8. Ter beschikking stelling van naar archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden;
9. Rampen, calamiteiten en veiligheid;
10. Middelen en mensen.

Bovenstaande KPI's zijn verwoord in het verslag van de gemeentearchivaris met daaruit voortvloeiend aanbevelingen. Naar aanleiding van dit archiefverslag zijn door het college interne actiepunten vastgesteld die eveneens als bijlage bij deze jaarstukken zijn opgenomen. Deze interne actiepunten zullen binnen de organisatie verder opgepakt worden door de taakverantwoordelijke collega's.

Het verslag van 2021 betreft een moment opname. Naast de aanbevelingen van 2021, opgesteld door de gemeentearchivaris, zijn er steeds doorlopende ontwikkelingen die van invloed zijn op de 10 KPI's vanuit het horizontaal toezicht over de staat van de informatiehuishouding. Begin 2023 komt er een voortgangsrapportage op de in 2022 vastgestelde actiepunten en begin 2024 stelt de gemeentearchivaris weer een nieuw verslag over 2023 op. In dit verslag worden alle 10 de KPI's weer onderzocht inclusief de resultaten van de interne actiepunten.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Grondbeleid draagt bij aan doelen van andere gemeentelijke beleidsvelden, zoals ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, economische ontwikkeling, werkgelegenheid en milieu.

De laatste jaren spelen ook doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en klimaatadaptatie steeds meer een rol in het grondbeleid. In de op 25 maart 2021 door de gemeenteraad vastgestelde actualisatie van het grondbeleid zijn alle recente ontwikkelingen meegenomen.

Daarnaast biedt deze nota op een transparante wijze inzicht aan interne en externe partijen.

Inzicht in het beleid, in de gewenste rol en in de spelregels voor de realisatie en de uitvoering van ruimtelijke plannen (externe werking).

De Wro (Afdeling Grondexploitatie Wro, Grexwet) biedt de gemeente de mogelijkheid kostenverhaal, locatie-eisen en type woningbouw te regelen bij particuliere woningbouw. Ook worden 2 extra mogelijkheden geboden om kostenverhaal toe te passen. Namelijk via een privaatrechtelijk traject (anterieure en posterieure overeenkomst) en via een publiekrechtelijk traject (exploitatieplan en bouwvergunning).

Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG)

Het gereedkomen van de A4 in 2014, de structuurvisie 2012 en herzieningen daarvan in 2018 en 2019 hebben het gebied in de oksel van de A4 en de Zeelandweg-Oost op de kaart gezet voor toekomstige ontwikkelingen. Daarnaast worden de plannen om de infrastructuur in Steenberg aan te passen en om Reinierpolder door te ontwikkelen als bedrijventerrein, 20 ha strategisch en 10 ha MKB, steeds concreter. Tenslotte is woningbouw ook een belangrijke component om het gehele gebied te ontwikkelen. Zo ontstaat een mogelijke gebiedsontwikkeling op grote schaal. Om de regie in dit gebied in handen te houden heeft het college in haar vergadering van 23 november 2021 besloten voorkeursrecht in het kader van de wet voorkeursrecht gemeenten voorlopig op te leggen conform artikel 6 van de wet voorkeursrecht gemeenten. In februari 2022 heeft de raad besloten om Wet Voorkeursrecht Gemeenten (WVG) te vestigen op een groot aantal percelen in het zuidwesten van de kern Steenberg.

Grondexploitatiecomplexen

Grondexploitatiecomplexen

De grondexploitatiecomplexen worden onderscheiden in complexen waarbij de gemeente een actieve grondpolitiek voert en complexen waarbij met een projectontwikkelaar een (anterieure) overeenkomst wordt gesloten om een nieuw bestemmingsplan te ontwikkelen. Bij een project waarbij een overeenkomst wordt gesloten, worden alle door de gemeente te maken kosten (in- en extern) betaald door de projectontwikkelaar zodat de gemeente bij deze projecten een beperkt risico loopt.

Indien bij actieve grondpolitiek projecten met een overschot werden afgesloten werd dit overschot gebruikt om investeringen te dekken of werd dit opgenomen in de algemene reserve. Ook zijn daarvoor in het verleden regelmatig bedragen uit nog lopende exploitaties onttrokken wanneer de zekerheid bestond dat er een overschot zou zijn bij het sluiten van de exploitatie (tussentijdse winstneming). Een tekort moest altijd al direct worden genomen hetgeen met name het geval was bij het bestemmingsplan De Pinas (voorheen Oostgroeneweg) te Dinteloord. Door de (achter ons liggende) economische recessie (kredietcrisis, eurocrisis) is de marktwaaarde van bouwrijpe grond gedaald en stagneerde de afname zodat het risico groter werd dat een plan met verlies werd afgesloten. Tot het begin van de kredietcrisis bedroeg de prijs voor alle bouwrijpe grond nog circa € 285,- exclusief BTW per m² terwijl die nu, op basis van taxatie, per locatie en type woningbouw verschilt. In 2019 is een nieuwe grondexploitatie geopend voor Welberg centrum. Ook deze grondexploitatie kende een tekort waarvoor een verliesvoorziening is getroffen.

Om het risico te beperken is het zaak dat alleen investeringen worden gedaan indien er zekerheid is dat bouwrijp gemaakte gronden ook worden verkocht op basis van de definitieve planvorming. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is rekening gehouden met tegenvallers zoals een daling van de marktprijs, vertraging in de uitvoering of wijzigingen in de planvorming.

Zoals reeds bij de begroting 2016 is aangegeven mag de gemeente Steenberghe geen rente meer toerekenen ten gunste van de gemeentebegroting. Overeenkomstig de richtlijnen van de commissie BBV mogen ten laste van exploitaties direct geen bedragen meer in de reserve ruimtelijke ontwikkeling worden gestort. Deze beleidswijzigingen leveren een voordeel op voor de exploitaties van de diverse plannen. Ook mogen verliesvoorzieningen niet meer in de grondexploitaties worden gestort. De grondexploitatie van De Pinas en Welberg centrum vertonen dus het volledig negatieve resultaat. Vanaf 1 januari 2016 zijn gemeenten bij een winstgevend plan eventueel belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting, hetgeen eveneens bij de begroting 2016 is aangegeven. Tevens dient bij een geraamd overschot op de einddatum, volgens door de commissie BBV opgestelde richtlijnen (berekeningen), winst direct te worden genomen. Belangrijke factoren die hierbij een rol spelen zijn o.a. de fase tot waar het plan is ontwikkeld en de nog te verwachten risico's. Het voorzichtigheidsbeginsel moet hierbij in acht worden genomen.

Navolgend een overzicht van complexen en hun verwachte resultaat waarbij de gemeente een actieve grondpolitiek voert:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnvesteerd	Totaal verkocht	(Tussentijdse) verlies/winstneming	Boekwaarde 1-1-2021	Nog te investeren	% van tot.geïnvesteerd	Nog te verkopen	% van totaal te verkopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (= -)/ neg. (= +)
<i>Buiten de Veste</i>	7.195	12.286	117	-4.975	17.327	71%	13.156	52%	-714	-804
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.297	5.179	-1.103	15	564	8%	585	10%	-6	-6
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.727	4.519	170	-1.622	1.908	41%	511	10%	-212	-225
<i>Centrumplan Welberg</i>	1.270	1.175		95	641	34%	335	22%	385	401
Totaal	17.488	23.159	-816	-6.486	20.440		14.588		-547	-634

De belangrijkste complexen in 2021 zijn:

Bestemmingsplan (BP) Buiten De Veste

Het bestemmingsplan voor geheel Buiten de Veste is in 2010 goedgekeurd. In het plan uit 2010 is woningbouw opgenomen binnen de waterkering die op basis van nieuwe wetgeving niet meer kan worden gerealiseerd. In 2017 is, rekening houdend met deze beperking, voor het resterende gedeelte een nieuw, grotendeels flexibel, bestemmingsplan gemaakt met directe bouwtitel. Dit bestemmingsplan is op 22 februari 2018 vastgesteld door de raad en inmiddels onherroepelijk. Aansluitend aan de bestaande gerealiseerde wijk is een gedeelte nader uitgewerkt voor woningbouwtypen waar vraag naar is. In de noordelijk gelegen tweede fase zijn 85 grondgebonden woningen en 23 appartementen in de vorm van een stadsboerderij voorzien. In Fase 1 heeft SoMa de 8 patiowoningen aan de Oost-Havendijk opgeleverd. Fase 2 is nagenoeg gereed. Het laatste kavel voor 22 appartementen is in 2021 uitgegeven aan Koers. In de exploitatieraming is ervan uitgegaan dat fase 2 in 2022 tot afronding komt. Het bouwprogramma in fase 3a bevat 47 grondgebonden woningen in verschillende prijscategorieën en 16 sociale huurwoningen. Alle grond is bouwrijp en in 2021 verkocht aan SoMa, Zwaluwe Bouw, Stadlander en Hu&Gladdines. Ook is een deel verkocht aan een organisatie van Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO). Voor fase 3b is voorlopig een programma aangenomen zoals in fase 2 en 3a wordt ontwikkeld. Deze zal in 2022 worden uitgewerkt. Fase 4 is de laatste fase, welke qua planopzet uitgaat van inrichting met een hofje zoals bij de Citadel. Gezien de tot nu toe gehaalde dichtheid is het mogelijk dat het aantal toegestane woningen binnen het bestemmingsplan niet toereikend is. Bij het uitwerken van het programma wordt hier rekening

mee gehouden. De ontwikkeling loopt naar verwachting tot en met 2026. De gronden binnen het plangebied zijn reeds in eigendom van de gemeente.

De per 1-1-2022 herziene grondexploitatie sluit in 2026 met een geraamd positief saldo van € 804.000,-. De gerealiseerde kosten waren binnen budget en geen aanleiding tot wijziging van de raming. Wel is de prijsstijging bijgesteld naar huidige inzichten. De nog te realiseren opbrengsten zijn hoger ingeschat door prijsontwikkeling op de woningmarkt. Per saldo is de grondexploitatie € 10.000,- negatiever geworden ten opzichte van de Jaarrekening 2020. Gezien de verwachting dat de exploitatie met een positief saldo zal sluiten, heeft in 2017 een winstneming plaatsgevonden van € 25.800,- en is in 2020 een tussentijdse winst van € 91.100,- genomen. Door de stijgende prijzen is er in 2021 geen tussentijdse winst berekend. Het resterende saldo in de grondexploitatie biedt voldoende dekking voor eventueel optredende risico's.

Bestemmingsplan (BP) De Pinas

Gezien de stagnerende vraag naar vrije kavelbouw is het bestaande bestemmingsplan Oostgroeneweg herzien. De naam is gewijzigd in bestemmingsplan De Pinas dat in 2017 is vastgesteld en onherroepelijk is. Alle gronden binnen het plangebied zijn in eigendom van de gemeente. De verkaveling is uitgewerkt. Er zijn in totaal 110 woningen gerealiseerd in het gebied. Alle kavels zijn verkocht en in 2022 zijn de laatste 10 grondgebonden woningen opgeleverd door Gebr. Huijsmans. Het woonrijp maken van fase 2 vordert gestaag. Op grond van eerder vastgestelde uitgangspunten is in de exploitatie voor de grondopbrengst van ca. 29.082 m² niet bouwrijpe grond aan de Noordlangeweg € 20,-/m² aangehouden. Deze grond kan in de toekomst wellicht worden gebruikt voor nieuwe ontwikkelingen zoals de reeds gerealiseerde ambulancepost. Er is tevens in 2018 een ontwerp voor huisvesting arbeidsmigranten ingediend. De grondexploitatie sluit ongewijzigd in 2022 met een neutraal saldo. De grondexploitatie is niet significant gewijzigd.

Bestemmingsplan (BP) Reinierpolder 1 (uitbreiding)

Gezien de behoefte aan industriegrond is voor de uitbreiding Reinierpolder I ca. 9,5 ha grond aangekocht. Dit betreft de grond ten noorden en westen van het bestaande bedrijventerrein Reinierpolder I tot de Zeelandweg Oost en de A4. Op 30 september 2015 is het (totale) bestemmingsplan Reinierpolder goedgekeurd en is onherroepelijk. Naast een actualisatie voor de bestaande bedrijventerreinen Reinierpolder I en II is hierin ook opgenomen de 1e fase voor de uitbreiding van Reinierpolder I. In totaal kan er ca. 7,5 ha bouwrijpe grond worden uitgegeven waarvan ca. 4,7 ha in fase 1. Fase 1 heeft betrekking op de gronden ten noorden van het bestaande bedrijventerrein. Voor de exploitatie was ervan uitgegaan dat na realisatie van fase 1 aansluitend het gehele gebied zou kunnen worden ontwikkeld. Tot en met eind 2020 zijn er 17 kavels bouwrijpe grond verkocht, circa 90% van de oppervlakte. Er is nog één kavel te koop.

Voor realisatie van de tweede fase is overleg gevoerd met de provincie en de regio. De resterende tweede fase tussen de A4, de N257/ZO en het bestaande bedrijventerrein wordt gezien als strategisch uitgeefbare grond met een oppervlakte van ca. 3 ha. Uit marktonderzoek in de regio in 2016 door Stec, die ten grondslag ligt aan de afspraken met de Provincie, blijkt dat er overcapaciteit is en er de komende 10 jaar geen vraag is voor fase 2. Het uitgiftetempo van fase 1 bevestigde dat. Bij de Jaarrekening 2018 is fase 2 voorlopig afgewaardeerd tot agrarische waarde, conform de bestemming. Inmiddels is fase 1 bijna vol. De gemeente is op zoek naar herbestemming van fase 2, maar hierover is nog geen duidelijkheid. Na de actualisatie van de grondexploitatie per 1-1-2022 laat fase 1 een positief resultaat zien van € 225.000,- op eindwaarde. Fase 1 wordt € 69.000,- negatiever door hogere verkoopopbrengsten. Gezien de verwachting dat de exploitatie met een positief saldo zou sluiten, heeft in 2017 een winstneming plaatsgevonden van € 27.500,-. Nu de verkoop gestaag vordert is het risico op de verkoop van kavels niet groot meer. In 2020 is een tussentijdse winst van € 34.900,- genomen. Ook in 2021 nemen we een tussentijdse winst van € 107.900,-. Het resterende saldo in de grondexploitatie biedt ruim voldoende dekking voor eventueel optredende risico's.

Bestemmingsplan (BP) Welberg centrum

Op het voormalige sportveld in het centrum van Welberg is een woningbouwlocatie gepland. Eind 2017 en begin 2018 is een verder interactief traject gevolgd specifiek voor het onderdeel invulling autovrij dorpsplein. Hierbij kwam een aantal wensen naar voren zoals een pannaveldje en een speelberg. In 2018 is een bestemmingsplan, een stedenbouwkundig concept en een grondexploitatie opgesteld. Het bestemmingsplan is na een uitgebreid onderzoek naar flora en fauna en explosieven per 20-12-2018 gewijzigd vastgesteld. Het maakt de bouw van 24 woningen mogelijk, met behoud van een vleermuizenvliegroute. In de loop van 2019 is de grondexploitatie vastgesteld met een verlies van € 328.000,-. Ten behoeve van het plan is extra grondaankoop gedaan van de St. Anna Parochie ten behoeve van een toegangspad. Daarnaast wordt een bestaand, naastgelegen parkeerterrein en schoolplein opnieuw ingericht en openbaar toegankelijk gemaakt. Met de Pius X school is overeenstemming over de aanpassing aan het schoolplein. Het stedenbouwkundig plan is in overleg met betrokken partijen nader uitgewerkt.

De maatregelen voor behoud van de vleermuizenvliegroute zijn uitgevoerd, met het opruimen van explosieven is gestart en eind 2019 is het plan bouwrijp gemaakt. In 2020 zijn de 19 kavels voor de rijwoningen verkocht aan ZeeLandGoed en Zwaluwe Projectontwikkeling. De laatste 8 rijwoningen zijn in 2021 opgeleverd. Daarnaast zijn er 4 vrije kavels, waarvan er nog één te koop staat. De gemeente neemt de inrichting van het openbaar gebied voor haar rekening. In 2020 is het Klaproosplein heringericht, in 2021 zijn de bruggen aan de Kapelaan Kockstraat en de trottoirs langs de Piet Snoeijerstraat uitgevoerd.

De exploitatie sluit in 2023 met een negatief saldo van € 401.000,-. Ten opzichte van de vorige grondexploitatie is dit € 33.000,- negatiever. Dit komt voornamelijk door hoge kostenstijging. De verliesvoorziening is met € 32.880 opgehoogd om het negatieve resultaat te dekken.

Projecten op basis van een (anterieure/ABA) overeenkomst:

Couверingepark (Molenweg, Ravelijnstraat)

Het bestemmingsplan Couверingepark bestaat uit de bouw van 83 woningen en een gezondheidscentrum aan de Molenweg op het terrein van de voormalige accordus-fabriek en de bouw van een woonzorgcomplex met ca. 60 wooneenheden op de voormalige locatie van het Princetuincollege aan de Ravelijnstraat. Tot op heden zijn er 40 woningen opgeleverd en bewoond. Dit project werd uitgevoerd door de Ontwikkelcombinatie Couверingepark, die bestond uit Aan de Stegge en Woningstichting Geertruidenberg. De woningbouw is in 2017 weer opgepakt door de ontwikkelcombinatie. Door de financiële problemen en de (achter ons liggende) economische recessie is stagnatie ontstaan in de verdere ontwikkeling van het plan. Na vele overleggen met diverse partijen had de ontwikkelcombinatie de herontwikkeling weer opgestart.

In 2018 zijn er 13 woningen ontwikkeld. Die woningen zijn in 2019 opgeleverd, waarna in 2019 een deel woonrijp is gemaakt. Vervolgens is er een perceel in het plangebied verkocht aan woningcorporatie Stadlander. Op dit perceel zal Stadlander grondgebonden huurwoningen en huurappartementen ontwikkelen. De ontwikkelcombinatie WSG-Aan de Stegge heeft zich in 2020 ontvolucht en uit de diverse overleggen/onderhandelingen tussen WSG-Aan de Stegge en gemeente is een akkoord bereikt. De afspraken zijn beschreven in de vaststellingsovereenkomst ontbinding koop- en samenwerkingsovereenkomst Couверingepark. Aan de Stegge neemt de ontwikkeling geheel over van de voormalige combinatie. Momenteel is de vervolgfase in uitvoering met de bouw van 14 geschakelde woningen.

Herengoed Kruisland

Binnen het plangebied Herengoed te Kruisland zijn 17 starterswoningen en 2 vrije sectorwoningen opgeleverd. In het plan is de sanering van een milieuhinderlijk bedrijf opgenomen waarvoor in de plaats 6 vrije sectorwoningen kunnen worden gebouwd.

Met de uitvoering van het plan is vertraging ontstaan ten gevolge van de economische recessie. De zes nog resterende te bouwen vrije sectorwoningen zijn deels gereed. Nadat de woningen gereed zijn, kan dit gedeelte van het plan woonrijp worden gemaakt.

Beltmolen Nieuw-Vossemeer

Dit plan voor 54 woningen op de voormalige agrarische gronden tussen de Hogedijk, Beltmolen en Dr. Vermetstraat te Nieuw-Vossemeer is opgestart door woningcorporatie Thuisvester. Eind 2011 zijn 12 starterswoningen opgeleverd. In verband met de economische recessie is ook hier stagnatie ontstaan voor verdere woningbouw.

BVR ontwikkeling heeft de realisatie van het plan voor de nog resterende 44 te bouwen woningen overgenomen van Thuisvester. BVR zal deze in twee fases realiseren. In de eerste helft van 2019 is gestart met de bouw van 17 woningen. Na de oplevering van deze woningen is de openbare ruimte in 2020 woonrijp is gemaakt. Inmiddels is de volgende fase gestart. Momenteel zijn er 3 vrijstaande woningen in aanbouw.

Plan Landgoed Westcreecke Dinteloord

Dit plan bestaat uit de aanleg van een landgoed met waterpartijen en vijf landhuizen. Het bos en de waterpartijen, die openbaar toegankelijk zijn, zijn reeds aangelegd. Het plan is bouwrijp gemaakt en een landhuis heeft zich gevestigd. Door de economische recessie de afgelopen jaren was de verdere verkoop van de landhuizen gestagneerd. De belangstelling voor dergelijke landhuizen neemt nu weer toe en er zijn nu nog 2 bouwkvavels te koop.

Olmentuin te Steenbergen

Plan Olmentuin is geprojecteerd op de locatie van een taxibedrijf aan de Olmendreef dat naar een andere locatie in Steenbergen verhuist. Op de vrijkomende locatie en de landbouwgronden ten zuiden daarvan ontstaat hierdoor ruimte voor de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk. Olmentuin te Steenbergen wordt een duurzame, energieneutrale wijk tussen het groen met een gemeenschappelijke binnentuin en kas als ontmoetingsplaats. Het bestemmingsplan is in juni 2018 vastgesteld. Begin 2021 wordt het plan bouwrijp gemaakt, waarna in de loop van 2021 met de bouw is gestart.

Hof van Engelbrecht

Dit plan is geprojecteerd op de locatie van de voormalige bloembollenbedrijf aan de Eerste Boutweg in Kruisland. Het agrarisch bedrijf is beëindigd en de bedrijfslocatie wordt herontwikkeld naar een woningbouwlocatie. Met uitzondering van de huidige bedrijfswoning is alles gesloopt. Het woningbouwprogramma bestaat uit twee vrijstaande woningen, 6 levensloopbestendige woningen en de omzetting van de bedrijfswoning naar een particuliere vrijstaande woning. Het bestemmingsplan is onherroepelijk, de 2 vrijstaande woningen zijn opgeleverd. In 2020 is de ontwikkelaar Sprangers failliet gegaan, waarna Reuvers ontwikkeling en bouw het plan via de curator heeft overgenomen. Eind 2020/begin 2021 is het plan bouwrijp gemaakt waarna begin 2021 is aangevangen met de bouw van de 6 levensloopbestendige woningen. Na oplevering van alle woningen is de openbare ruimte woonrijp gemaakt. Na de onderhoudstermijn in 2022 zal het in beheer door de gemeente worden overgenomen.

Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen en risico's van de gemeente als gevolg van banden met externe rechtspersonen, waarin de gemeente zowel financieel deelneemt als zeggenschap heeft.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente een bestuurlijke én financiële band heeft. Van een bestuurlijke band is sprake indien de gemeente rechtstreeks invloed heeft op de besluitvorming binnen de verbonden partij. Een financieel belang is aan de orde als de gemeente financieel kan worden aangesproken wegens het functioneren van de verbonden partij of wanneer de gemeente geld kan kwijtraken bij een faillissement van een verbonden partij.

Vormen van verbonden partijen zijn:

Verbonden partijen met een privaatrechtelijk karakter

Bij deze verbonden partijen is er sprake van financiële en/of bestuurlijke belangen (zeggenschap) van de gemeente in private rechtspersonen zoals vennootschappen (Naamloze Vennootschap (NV), Besloten Vennootschap (BV)), stichtingen en verenigingen. Gemeenten kunnen ook participeren in instellingen zonder eigen rechtspersoonlijkheid. Deze instellingen vallen onder de rechtspersoonlijkheid van de instelling waar zij deel van uitmaken.

Verbonden partijen met een publiekrechtelijk karakter

Bij deze verbonden partijen gaat het om deelname van de gemeente aan gemeenschappelijke regelingen op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De Wgr is in essentie het wettelijk kader voor de -vrijwillige- samenwerking tussen gemeenten en/of provincies voor uitvoering van lokale taken.

Er zijn verschillende varianten voor een gemeenschappelijke regeling. De zwaarste vorm is een gemeenschappelijke regeling met een openbaar lichaam en heeft de status van een rechtspersoon. De lichtere vormen zijnde een gemeenschappelijk orgaan, de centrumgemeente-variant en de samenwerkingsovereenkomst zijn gemeenschappelijke regelingen zonder eigen rechtspersoonlijkheid en derhalve in formele zin geen verbonden partij.

Nota Verbonden Partijen

De gemeenteraad van Steenbergen heeft op 24 september 2015 de nota Verbonden Partijen - zes kaderstellende spelregels vastgesteld. In deze in regionaal verband opgestelde notitie zijn spelregels opgenomen om een betere beheersbaarheid van de samenwerkingsverbanden en een vergroting van de invloed van de gemeenteraden te bewerkstelligen.

De zes kaderstellende spelregels voor de Verbonden Partijen betreffen:

1. Bij het aangaan van een verbonden partij leggen de deelnemers nadrukkelijk vast hoe de informatievoorziening (frequentie, vorm en inhoud) dient te verlopen en welke evaluatiemomenten er zijn.
2. Er dient een tijdige, juiste en volledige (actieve) informatiestroom op gang te worden gebracht, die het mogelijk maakt verantwoording af te leggen en die de raad in positie brengt om (gevraagde) nieuwe kaders te stellen. Zowel het college, de verbonden partij als de gemeenteraad zelf dienen hierin hun verantwoordelijkheid te nemen.
3. Gemeenten bundelen de krachten en dragen samen zorg voor integrale aansturing. Zowel ambtelijke als bestuurlijke voorbereiding gebeurt (deels) gezamenlijk met ruimte voor lokale aanvullingen, waarbij één bepaalde gemeente per verbonden partij de leiding neemt.
4. Jaarlijks in november sturen deelnemers van de verbonden partij richtlijnen aan de verbonden partij waarop de beleidsmatige en financiële kaders gebaseerd dienen te worden. In de kaderbrief geeft de gemeenschappelijke regeling op hoofdlijnen de uitgangspunten voor de begroting aan. Voor NV's en BV's gelden uiteraard de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek (BW).
5. De ontwerpbegroting wordt uiterlijk 15 april door de gemeenschappelijke regeling naar de deelnemers gestuurd. De zienswijzen van de deelnemers dienen uiterlijk 1 juli door de gemeenschappelijke regeling te zijn ontvangen.
6. Vierjaarlijks is de gemeenschappelijke regeling verplicht om een meerjarenbeleidsplan op te stellen. Het meerjarenbeleidsplan, dat bij aanvang van een nieuwe raadsperiode wordt

opgesteld, is samen met de jaarrekening de basis om de resultaten van de gemeenschappelijke regelingen over een periode van vier jaar te evalueren.

BBV

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) is ook van toepassing op de gemeenschappelijke regelingen, voor zover zij een eigen begroting en jaarrekening moeten opstellen. Voor de gemeenschappelijke regelingen gelden de nieuwe BBV-regels vanaf de begroting 2018.

Artikel 15 van het BBV schrijft over de paragraaf verbonden partijen het volgende voor:

1. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
 - a de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen
 - b de lijst van verbonden partijen
2. In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:
 - de naam en de vestigingsplaats
 - het openbaar belang dat op deze wijze behartigd wordt
 - de veranderingen die zich hebben voorgedaan gedurende het begrotingsjaar in het belang dat de gemeente in de verbonden partij heeft
 - de eventuele risico's van de verbonden partij
 - het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het eind van het begrotingsjaar
 - het resultaat van de verbonden partij

Financiële gegevens

Uitgangspunt is dat financiële gegevens over 2021 worden vermeld. Als deze niet bekend zijn dan worden de financiële gegevens over 2020 opgenomen.

Lijst verbonden partijen van de gemeente Steenbergen

De verbonden partijen van onze gemeente zijn, conform het BBV, gesplitst in:

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)
2. Gemeenschappelijke regeling Openbare Gezondheidszorg West-Brabant (GGD)
3. Werkvoorzieningschap West-Noord-Brabant (WVS-groep)
4. Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)
5. Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RBW, hieronder o.a. Rewin en KCV)
6. Gemeenschappelijke regeling Programma voorkoming schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV en RBL)
7. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)
8. Intergemeentelijke Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)
9. West-Brabants Archief (WBA)

Vennootschappen en coöperaties:

1. NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)
2. NV Brabant Water

Stichtingen en verenigingen:

1. Stichting inkoopbureau West-Brabant

Overige verbonden partijen:

N.v.t.

Op de volgende pagina's is een uitgebreide lijst opgenomen van alle verbonden partijen die onze gemeente heeft.

Gemeenschappelijke regelingen:

1. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang	Binnen de gemeenschappelijke regeling werken de deelnemende gemeenten samen ten behoeve van de goede behartiging van de zorg voor de veiligheid van en de hulpverlening aan de burgers in hun werkgebied. Dit in het bijzonder bij de voorbereiding op en het bestrijden van ongevallen en rampen. De missie luidt: <i>Samen maken wij onze regio veiliger.</i> <i>“Wij zijn een krachtige en gerespecteerde speler in het veld van fysieke veiligheid. Wij stimuleren dat de samenleving bewust met risico's om kan gaan. Wij helpen om goede afwegingen te maken door onze expertise actief te delen en treden slagvaardig en vakbekwaam op. Wij zijn betrouwbaar omdat we altijd hulp bieden of een handelingsperspectief geven.”</i>
Betrokkenen	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden en West-Brabant is een gemeenschappelijke regeling van de 24 gemeenten. Dit valt samen met het werkgebied van de politieregio Midden- en West-Brabant.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit leden van de deelnemende gemeenten, elk lid heeft één stem in de vergadering. De gemeenteraad wijst hiervoor de burgemeester, een wethouder of een raadslid aan als lid. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en zes andere leden. Deze zes leden worden als volgt aangewezen: • Twee leden die ook lid zijn van de Bestuurscommissie Geneeskundige Hulpverlening • Twee leden die ook lid zijn van de Bestuurscommissie Regionale Brandweer • Twee leden die ook lid zijn van het dagelijks bestuur van de Politieregio Midden- en West-Brabant.
Financieel belang	Programma Leefomgeving en Duurzaamheid Vanaf 2019 is sprake van een actualisatie van het kostenverdeelmodel, zodat de bijdrage beter aansluit bij de bijdrage die gemeenten krijgen vanuit het gemeentefonds. Om te voorkomen dat er te grote verschillen ontstaan in de gemeentelijke bijdragen, is er gekozen voor een overgangperiode van 3 jaar. Voor het jaar 2021 bedraagt de bijdrage totaal €1.413.000,-
Risico's	Risicomanagement is een belangrijk instrument voor de Veiligheidsregio. Hierop wordt dan ook veel aandacht aan besteed. Het proces is effectief ingericht, het gehele proces, van identificatie tot en met evaluatie van beheersmaatregelen, wordt consequent doorlopen. De belangrijkste risico's zijn vastgelegd in een risicomatrix. De jaarstukken 2021 bevat onder andere de volgende belangrijke risico's: beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers, Chemiepack, continuïteit en beheerskosten ICT, organisatie doorontwikkeling, tweede loopbaanbeleid, de Omgevingswet en WNRA en Europese deeltijdrichtlijn. De Veiligheidsregio heeft geen algemene reserve. Doet een risico zich voor dan dragen de gemeenten de nadelige financiële gevolgen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2021 € 15.506.000,-, eind 2021 € 15.873.000,- Vreemd vermogen begin 2021 € 19.058.000,-, eind 2021 € 26.316.000,- Resultaat 2021 € 2.829.000,-, voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2021.

2. Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijk Gezondheidsdienst West-Brabant (GGD)

Vestigingsplaats	Breda
Openbaar belang	Zorg te dragen voor minimaal de uitvoering van de wettelijk aan de gemeente opgedragen taak van collectieve preventie en inhoud te geven aan de voor de deelnemende gemeenten noodzakelijke en de door de deelnemende gemeenten gewenste samenwerking op het terrein van de openbare gezondheidszorg en de preventieve gezondheidszorg.
Doel	Het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de publieke gezondheid.
Betrokkenen	De volgende gemeenten nemen deel: Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.

Bestuurlijk belang	Binnen de GGD worden twee bestuursorganen onderscheiden: • Algemeen bestuur: hierin hebben vertegenwoordigers van alle gemeenten zitting, aangevuld met twee vertegenwoordiger namens de GGD • Dagelijks bestuur: vanuit het algemeen bestuur heeft minimaal een viertal personen tevens zitting in het dagelijks bestuur, aangevuld met 2 bestuursleden op basis van deskundigheid.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving De gemeente Steenbergen heeft in zijn jaarrekening 2021 de volgende bijdragen verantwoord: • Bijdrage aan GGD in kosten openbare gezondheidszorg: € 258.999,- • Bijdrage in kosten jeugdgezondheidszorg: € 226.949,-
Risico's	Volgens de uitgevoerde risicoanalyse door de GGD bedraagt het benodigde weerstandsvermogen € 1.545.258. De weerstandsratio komt uit op 0,85.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2021 € 5.717.000,- , eind 2021 € 6.017.000,- Vreemd vermogen begin 2021 € 21.827.000,- , eind 2021 € 19.394.000,- Resultaat 2021 € 133.000,- voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2021.

3. Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap West-Brabant (WVS-groep)

Vestigingsplaats	Roosendaal
Openbaar belang	Verzorgt voor de 9 deelnemende gemeenten de sociale werkvoorziening in West-Brabant.
Doel	De WVS-groep heeft als missie dat zij als maatschappelijke organisatie mensen kansen biedt om zichzelf door middel van arbeid te ontwikkelen met als doel het vinden van regulier werk of werk in een (meer) beschutte omgeving. De WVS-groep voert haar missie uit in aansluiting op het gemeentelijke beleid van de in de gemeenschappelijke regeling betrokken gemeenten om de sociale werkvoorziening regionaal aan te pakken. De gemeente Steenbergen participeert dus om invulling te geven aan zijn wettelijke verplichting op een wijze die tevens leidt tot de realisatie van efficiencywinst.
Betrokkenen	In de gemeenschappelijke regeling nemen de volgende gemeenten deel: Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	De negen gemeenten uit het werkgebied West Noord-Brabant hebben één afgevaardigde in het Algemeen Bestuur, plus een secretaris. Daarnaast is sprake van een Dagelijks Bestuur waarin vertegenwoordigers uit drie gemeenten worden gekozen, aangevuld met een secretaris en een adviseur.
Financieel belang	Programma Economie, toerisme en recreatie Met ingang van 1 januari 2008 ontvangt de gemeente het decentraal budget Wet Sociale Werkvoorziening. In principe wordt aan het werkvoorzieningschap een bijdrage betaald voor een minimumaantal te plaatsen Standaard Eenheden WSW werknemers. Indien dit aantal en de vergoeding per SE niet afwijkt van de door het rijk vastgestelde aantallen en bedragen zal er geen manco ontstaan tussen het ontvangen budget en de door de gemeente te betalen bijdragen. Aansluitend op de missie van de WVS-groep, verstrekt de gemeente een financiële bijdrage per SW-medewerker uit de gemeente Steenbergen. Over 2020 bedroeg de totale gemeentelijke bijdrage € 205.697.
Risico's	Een belangrijk risico betreft het risico dat de werkelijke uitstroom niet in de pas loopt met de fictieve uitstroom (volgens het landelijk rekenmodel). Hierdoor loopt WVS-Groep het risico dat het landelijk budget onder druk komt te staan door meer vraag. Het kan zo zijn dat de fictieve bijdrage SW hierdoor naar beneden wordt bijgesteld. De meeste risico's welke werden voorzien in de begroting hebben zich in 2021 niet voorgedaan. Echter heeft er een ander risico grote impact gehad op het bedrijfsvoeringresultaat, zijnde de pandemie.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2021 € 9.149.000,- , eind 2021 € 7.321.000,- Vreemd vermogen begin 2021 € 17.761.000,- , eind 2021 € 14.139.000,- Resultaat 2021 € 714.000,-, voordelig.

Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2021.

4. Gemeenschappelijke regeling Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord (RAV)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang/doel	Het openbaar lichaam heeft tot doel het verlenen of doen verlenen van ambulancezorg.
Betrokkenen	De Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West-Noord is een gemeenschappelijk regeling van de gemeenten in het werkgebied Midden en West-Brabant (24 gemeenten) en van de gemeenten in het werkgebied Brabant-Noord (17 gemeenten).
Bestuurlijk belang	Het bestuur van het openbaar lichaam bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit één vertegenwoordiger per deelnemende gemeente. Het Dagelijks Bestuur, bestaande uit de voorzitter en maximaal 5 leden, worden uit en door het Algemeen Bestuur aangewezen. De voorzitter wordt aangewezen uit het midden van het Algemeen Bestuur en is zowel voorzitter van het Algemeen Bestuur als het Dagelijks Bestuur.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving In de regeling is niet opgenomen hoe de door de deelnemende gemeenten te betalen bijdrage wordt bepaald, maar geschiedt op basis van een bedrag per inwoner. Voor het jaar 2021 is geen gemeentelijke bijdrage nodig geweest.
Risico's	Het weerstandsvermogen is voldoende om de in de beleidsbegroting genoemde risico's op te vangen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2021 € 13.564.000,-, eind 2021 € 14.181.000,- Vreemd vermogen begin 2021 € 25.744.000,-, eind 2021 € 32.686.000,- Resultaat 2021: € 489.000,-. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2021.

5. Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant (RWB)

Vestigingsplaats	Etten-Leur
Openbaar belang	Intergemeentelijke samenwerking om te komen tot een strategische agenda en een strategische visie.
Doel	Door samenwerking bij bovengemeentelijke beleidsmatige en strategische vraagstukken een bijdrage te leveren aan het realiseren van gemeentelijke en regionale doelstellingen. Daarnaast zijn de volgende samenwerkingsverbanden in deze nieuwe gemeenschappelijke regeling ondergebracht: KCV (Kleinschalig Collectief Vervoer), Regiobureau Breda, Milieu & Afval Regio Breda, GGA (GebiedsGerichteAanpak) en het Loopbaancentrum West-Brabant. Daarnaast is hierin ook de NV Rewin opgenomen.
Betrokkenen	De deelnemende gemeenten (19 stuks) zijn: Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tholen, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur wordt gevormd door de 19 gemeenten. Het college van iedere deelnemende gemeente wijst één lid en één plaatsvervangend lid aan. De leden van de West-Brabantse Vergadering (het AB) hebben elk een stem van gelijk gewicht. Besluiten met betrekking tot de begroting en de jaarrekening worden genomen met tenminste 10 stemmen voor, welke stemmen tenminste de helft van het aantal inwoners van het gebied plus 1 vertegenwoordigen.
Financieel belang	Programma Bestuur en Dienstverlening/Mens & Samenleving/Economie, toerisme en recreatie De gemeentelijke bijdrage is voor wat het algemene deel betreft gebaseerd op het inwoneraantal op 1 januari van het jaar, voorafgaand aan dat waarvoor de bijdrage verschuldigd is. Naast de algemene bijdrage is de bijdrage afhankelijk van de activiteiten waaraan wordt deelgenomen. Voor het jaar 2021 bedraagt de bijdrage RWB € 111.373,-. Daarnaast is afzonderlijk voor het KCV ad € 305.437,- aan structurele bijdrage betaald.
Risico's	Het grootste risico is het risico dat de subsidieverstrekker niet akkoord gaat met de verantwoording van de subsidie, waardoor een onvoorzien tekort kan ontstaan. De kans dat dit gebeurt wordt ingeschat

	op minder dan 5%, maar het kan wel om aanzienlijke bedragen gaan. De RWB heeft geen reserves opgebouwd die kunnen dienen voor het opvangen van de risico's.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2021 € 817.000,-, eind 2021 € 1.081.000,- Vreemd vermogen begin 2021 € 7.669.000,-, eind 2021 € 5.378.000,- Resultaat 2021: € 231.000,- Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2021.

6. Gemeenschappelijke regeling Programma voorkoming schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten (VSV en RBL)

Vestigingsplaats	Breda
Openbaar belang/doel	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 en de Regionale Meld en Coördinatiefunctie. De gemeente Steenbergen mandateert alleen de bevoegdheid op het gebied van uitvoeringsniveau 1 (toezicht op de naleving van de Leerplichtwet 1969 en de registratie van voortijdig schoolverlaters) aan het gemeenschappelijk orgaan.
Betrokkenen	De gemeenten in de regio West-Brabant bestaande uit de gemeenten Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Drimmelen, Halderberge, Etten-Leur, Geertruidenberg, Moerdijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit de aangewezen leden van het college van Burgemeester en Wethouders van alle deelnemende gemeenten en wijzen uit hun midden een voorzitter, alsmede plaatsvervanger, aan.
Financieel belang	Programma Mens & Samenleving De gemeente draagt naar rato van het aantal inwoners van 5 tot 23 jaar (per 1 januari van het voorgaande begrotingsjaar) bij in de zowel de personeelskosten als de uitvoeringskosten die verbonden zijn aan de uitvoering van de taken van het Programma. Voor het jaar 2020 bedraagt de bijdrage € 13.395,-
Risico's	Er zijn geen risico's in beeld.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Geen eigen vermogen. Hierop wordt wel jaarlijks het overdeeld jaarrekeningresultaat verantwoord. Vreemd vermogen begin 2021 € 525.318,-, eind 2021 € 674.544,- Resultaat 2021 € 14.302,- Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2021.

7. Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)

Vestigingsplaats	Tilburg
Openbaar belang	Op 1 juni 2013 is de Omgevingsdienst MWB (OMWB) gestart, als één van de 29 Omgevingsdiensten in Nederland. De OMWB is een gemeenschappelijke regeling, opgericht door 27 gemeenten en de provincie Noord-Brabant. Deze participeren in de Gemeenschappelijke Regeling. De gemeenten en provincie zijn zowel eigenaar als opdrachtgever van de OMWB. De gemeenschappelijke regeling OMWB kent een Algemeen en een Dagelijks Bestuur. Het bestuur vergadert 4 a 5 keer per jaar. Het bestuur stelt de inhoudelijke en financiële kaders voor de organisatie vast. De omgevingsdienst is belast met de uitvoering van het verplichte Landelijke Basispakket, het vervullen van een adviserende taak op het terrein van de vergunningverlening, toezicht en handhaving, alsmede een coördinerende en afstemmende taak tussen deelnemers.
Doel	In het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017 (BOR) is bepaald dat de Omgevingsdienst in opdracht van de 28 bevoegde gezagen een adequate uitvoering geeft aan de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving voor milieu- en andere omgevingsrechtaken. De taken van de dienst zijn in het BOR vastgelegd, het zogenoemde wettelijke basistakenpakket (BTP). Naast de wettelijke basistaken die aan de dienst zijn opgedragen hebben de bevoegde gezagen de vrijheid om verzoektaken met betrekking tot

	milieu en ook andere beleidsvelden op te dragen aan de dienst. Bijvoorbeeld ten aanzien van ruimtelijke ordening en bouw. In 2019 is de verhouding tussen wettelijke basistaken en verzoektaken ongeveer 80% - 20%.
Betrokkenen	Betrokkenen zijn de provincie Noord-Brabant alsmede de gemeenten Alphen-Chaam, Altena, Baarle Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	De colleges van B en W en Gedeputeerde Staten zijn deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. Gezamenlijk vormen zij het Algemeen Bestuur, waarin iedere deelnemer met één wethouder/ burgemeester en gedeputeerde deelneemt. Het AB heeft de rol van eigenaar en is verantwoordelijk voor de continuïteit, de kwaliteit en het financieel beheer van de OMWB. Kernachtig gezegd: het AB heeft een kaderstellende en toezichhoudende rol. Het AB stelt de begroting en de jaarrekening vast. Voor de jaarlijkse begroting geldt een zogenoemde zienswijze procedure, waarbij de gemeenten en provincie in de gelegenheid zijn een inhoudelijke reactie in te brengen op de begroting. Uit het AB wordt een DB benoemd. De DB leden maken deel uit van het AB. De vergaderingen van het AB worden door het DB voorbereid. Het DB neemt ook bestuursbesluiten die geen besluitvorming in het AB behoeven, dit conform hetgeen is bepaald in de Gemeenschappelijke Regeling. Op 15 december 2017 heeft het AB een besluit genomen over een duurzame financiering van de OMWB. De grondslag daarvoor is de zogenoemde MWB norm. Deze norm heeft betrekking op de uitvoering van de wettelijke basistaken van de dienst. In de wettelijke basistaken kan onderscheid worden gemaakt tussen enerzijds inrichtinggebonden taken en anderzijds de niet inrichtinggebonden taken (resp. categorieën 1-7 en 8-11 van het Besluit Omgevingsrecht van 1 juli 2017). De ruggengraat van de MWB norm wordt gevormd door het Inrichtingen Bestand en het door het AB vastgestelde ambitieniveau voor de niet inrichtinggebonden taken. Jaarlijks stelt het AB de tarieven voor de declarabele uren vast. De norm voor declarabiliteit is thans gemiddeld 1350 declarabele uren per medewerker in het primair proces. Dit is het uitgangspunt voor de begroting. De OMWB heeft een risicoreserve. Deze reserve is gebaseerd op de jaarlijks door het AB -via de begroting- vast te stellen risico analyse.
Financieel belang	Programma Leefomgeving en duurzaamheid De gemeente draagt op basis van vastgelegde tarieven en/of productprijzen per geleverde prestaties/ inzet. Een eventueel negatief resultaat kan naar rato van ieders afname (=omzet) ten laste van de deelnemers worden gebracht. We zijn in het verleden geconfronteerd met negatieve resultaten. Met de uitvoering van het plan "Huis op Orde" en het uitvoeren van bezuinigingen wordt getracht te komen tot een adequate bedrijfsvoering. Dit biedt echter geen garantie dat er niet opnieuw sprake kan zijn van incidentele dan wel structurele prijsverhogingen of incidentele/structurele verhogingen van onze bijdrage aan de OMWB.
Risico's	In de jaarrekening 2021 is een actuele inschatting van de huidige risico's opgenomen. Deze bevat de volgende belangrijke risico's: inhuur versus vast personeel, transitie organisatie, problematiek arbeidsmarkten, covid-19, harmonisatie verlofrechten en de Omgevingswet. De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt ultimo 2021 € 1.928.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.905.000 is de weerstandsratio 1,01. Dit wordt gekwalificeerd als 'voldoende'. In de jaarrekening 2020 bedroeg de weerstandsratio 1,05 ('voldoende').
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2021 € 1.843.000,- , eind 2021 € 2.754.000,- Vreemd vermogen begin 2021 € 3.480.000,- , eind 2021 € 3.285.000,- Resultaat 2021 € 164.000,-, voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2021.

8. Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijk Sociale Dienst Brabantse Wal (ISD BW)

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Doel	De gemeenschappelijke regeling heeft tot doel de regionale uitvoering van de regelingen op het gebied van bijstandsverlening, werkgelegenheid en inkomensvoorzieningen.

Betrokkenen	Deelnemers in de gemeenschappelijke regeling zijn de gemeenten Bergen op Zoom, Steenbergen en Woensdrecht.
Bestuurlijk belang	Het gemeenschappelijk orgaan bestaat uit de door de deelnemende colleges van burgemeester en wethouders aangewezen wethouder van de deelnemende gemeente. Zij benoemen uit hun midden een voorzitter. Besluiten van het gemeenschappelijk orgaan worden bij gewone meerderheid van stemmen genomen. De leden uit de gemeenten Woensdrecht en Steenbergen hebben beide één stem, het lid van de gemeente Bergen op Zoom heeft 2 stemmen.
Financieel belang	Programma Economie, toerisme en recreatie De bijdrage aan de regeling is gebaseerd op de verdeelsleutel "klantenaantal". Voor het jaar 2021 bedraagt de bijdrage € 1.341.454,-.
Risico's	Risico's bevinden zich in de formatie van medewerkers en de automatisering van systemen.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	De GR heeft geen eigen en vreemd vermogen. Resultaat 2021 € 826.577,- voordelig

9. Gemeenschappelijke regeling West-Brabants Archief (WBA)

Vestigingsplaats	Bergen op Zoom
Doel	Het WBA draagt bij aan een efficiënte en effectieve borging van digitale informatie voor de bedrijfsvoering, verantwoording en controlebaarheid nu en voor erfgoed in de toekomst. Het WBA faciliteert de gemeenten in het maken van een omslag naar digitale archivering en informatievoorziening.
Betrokkenen	In de gemeenschappelijke regeling nemen de volgende gemeenten deel: Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur wordt gevormd door de deelnemende gemeenten. Het college van iedere deelnemende gemeente wijst één lid en één plaatsvervangend lid aan. Deze worden benoemd voor een periode gelijk aan de zittingsduur van het college. Het algemeen bestuur vergadert minimaal 2 maal per jaar.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De bijdrage aan de regeling is gebaseerd op de verdeelsleutel "aantal strekkende meters archief" zoals die in de archiefbewaarplaats opgenomen dienen te zijn. Voor het jaar 2021 bedraagt de bijdrage € 127.648,-
Risico's	Qua risico's heeft het WBA te maken met drie categorieën, nl. imago-risico, veiligheidsrisico en bedrijfsvoeringsrisico. Het imago-risico heeft betrekking op het niet (kunnen) voldoen aan de verwachtingen van de deelnemers. Het gaat dan specifiek om het uitoefenen van het archieftoezicht en de dienstverlening via rond het Edepot. Het veiligheidsrisico betreft het niet of onvoldoende kunnen voldoen aan de nieuwe privacywetgeving en de eisen voor informatiebeveiliging zoals die worden gesteld in wet- en regelgeving en door de deelnemende gemeenten. Het bedrijfsvoeringsrisico behelst het niet kunnen leveren van overeengekomen dienstverlening t.g.v. een hoog ziekteverzuim.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2021 € 373.370,- , eind 2021 € 262.788,- Vreemd vermogen begin 2021 € 69.859,- , eind 2021 € 70.872,- Resultaat 2021 € 69.715,- voordelig. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de voorlopige jaarrekening 2021.

Vennootschappen en coöperaties:

1. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen.
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Bestuurlijk belang	De gemeente Steenbergen heeft geen zetel in het bestuur van de BNG. De gemeente heeft als aandeelhouder wel stemvergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap. De gemeente Steenbergen bezit 11.583 aandelen van € 2,50 per aandeel (0,02% van het totale aantal van 55.690.720 aandelen). Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Het verwachte dividend over 2021 is voor de gemeente Steenbergen € 26.409,- (€ 2,28 per aandeel).
Risico's	De bank beschikt over een uitgebreid risicomodel, waarmee alle risico's goed in beeld zijn en binnen de (wettelijke) normen blijven. Ook de beheersmaatregelen zijn op orde.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2021 € 5.097 miljoen, eind 2021 €5.062 miljoen. Vreemd vermogen begin 2021 € 155.262 miljoen, eind 2021 €143.988 miljoen Resultaat 2021 € 236 miljoen. Bovenstaande bedragen betreffen de stand van de jaarrekening 2021.

2. NV Brabant Water

Vestigingsplaats	Den Bosch
Doel	Het primaire doel is het verzorgen van een betrouwbare en zuivere watervoorziening voor iedereen in het werkgebied van Brabant Water.
Betrokkenen	De aandelen van Brabant Water zijn nagenoeg geheel in handen van de Brabantse gemeenten en de provincie Noord-Brabant.
Bestuurlijk belang	Door middel van het bezit van aandelen Brabant Water heeft de gemeente Steenbergen stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. In het geval van de gemeente Steenbergen bedraagt de stemverhouding in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op basis van het aantal aandelen in bezit: $33.826 / 2.779.595 = 1,2\%$.
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De gemeente Steenbergen loopt een financieel risico, maximaal voor wat betreft het vermogensbeslag wat in de nominale waarde van de verkregen aandelen zit. De aandelen in eigendom zijn gewaardeerd tegen een bedrag van € 104.369,- (nominale waarde na fusie).

Risico's	Brabant Water heeft een aantal strategische risico's (bijv. verontreiniging van de drinkwaterbron), operationele risico's (bijv. betrouwbaarheid van de waterleidingen), financiële verslaggevingsrisico's en compliance risico's benoemd. Voor alle risico's zijn beheersmaatregelen getroffen. Het weerstandsvermogen is ruim voldoende.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen begin 2020 € 665 miljoen, eind 2020 € 674 miljoen. Vreemd vermogen begin 2020 € 479 miljoen, eind 2020 € 523 miljoen Resultaat 2020 € 8,9 miljoen. De laatst bekende financiële gegevens betreffen die over 2020.

Stichtingen en verenigingen:

1. Stichting Inkoopbureau West-Brabant (SIW)

Vestigingsplaats	Etten-Leur
Openbaar belang	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief en procesmatig gebied op het terrein van inkoop en aanbestedingen voor de zelfstandige gemeenten en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevordelijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.
Doel	Het professionaliseren van de inkoopfunctie bij de deelnemers. Missie: het in de ruimste zin van het woord ontzorgen van de deelnemers op het gebied van inkoop. Visie: het toonaangevende instituut te zijn, om in elke inkoop gerelateerde behoefte van onze deelnemers te voorzien, met professionele en integere medewerkers.
Betrokkenen	Op dit moment 24 deeln., waarvan het merendeel gemeenten uit Zuid-Holland, Noord-Brabant en Zeeland.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur is samengesteld uit vertegenwoordigers van alle deelnemers. Vanuit het algemeen bestuur wordt een dagelijks bestuur gekozen
Financieel belang	Programma Bestuur en dienstverlening De deelnemers worden afgerekend op basis van de uitgevoerde inkooptrajecten.
Risico's	Het inkoopbureau kent als belangrijkste risico's de behoefte aan flexibiliteit in gevraagde personeelscapaciteit en dienstverlening aan deelnemers, schaarste op de arbeidsmarkt wat betreft inkoopadviseurs en contractmanagers, de kwaliteit en continuïteit van de bedrijfsvoering.
Eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat	Eigen vermogen: begin 2020 € 262.512,-, eind 2020 € 371.200,- Vreemd vermogen: begin 2020 € 0,- , eind 2020 € 0,- Resultaat 2020 € 0,- voordelig De laatst bekende financiële gegevens betreffen die over 2020.

Paragraaf COVID-19

Algemeen

Inleiding

Begin 2020 brak in Nederland de corona-pandemie uit. Dit heeft ertoe geleid dat landelijk en plaatselijk veel maatregelen getroffen zijn om de gezondheid van onze inwoners en de gezondheidszorg zoveel mogelijk te beschermen en om de financiële gevolgen van de coronamaatregelen voor bewoners, bedrijfsleven en (sport- en welzijns)organisaties zoveel mogelijk te beperken.

Met alleen al zo'n 20 persconferenties van de minister-president en de minister van volksgezondheid in 2021, waaruit telkens weer nieuwe maatregelen voortkwamen, heeft de coronacrisis ook in 2021 weer de nodige tijd en capaciteit gekost. De komst van de verschillende varianten van het corona-virus hebben de coronamaatregelen en daarmee de advisering hierover niet makkelijker gemaakt. Gaandeweg is het draagvlak voor de naleving van de normen enorm afgenomen. BOA's en toezichthouders hebben als leidraad meegekregen om zoveel als mogelijk het gesprek aan te gaan met inwoners en ondernemers, om hen te helpen de regels na te leven, in plaats van handhaving voorop te stellen, tenzij het niet anders meer kon. Ook zijn vorig jaar de Tweede Kamer verkiezingen geweest, welke er anders uitzagen door alle extra coronaregels.

Communicatie-activiteiten tijdens corona

Tijdens de coronaperiode is er veel aandacht geweest vanuit onze organisatie voor de communicatie met en voor onze inwoners, sport- en cultuurverenigingen, ondernemers, organisatoren en vrijwilligers.

Om helder te krijgen waar mensen en organisaties zoal tegenaan liepen, en om te begrijpen hoe we hen vervolgens zo goed mogelijk konden faciliteren, zijn er veel gesprekken gevoerd met bijvoorbeeld sport en cultuurverenigingen en ondernemers. We informeerden onze inwoners en ondernemers voortdurend over de steeds veranderende maatregelen via digitale (nieuws)brieven, persberichten, onze Facebookpagina, (extra) informatiepagina(s) en advertenties in de lokale kranten en onze website. Op die manier is steeds een zo groot mogelijk bereik nagestreefd, vanuit onze verantwoordelijkheid iedereen te informeren.

Dit leidde over het algemeen tot een hoge mate van begrip, solidariteit, betrokkenheid en zodoende ook rust in onze samenleving, onder de voor iedereen moeilijke omstandigheden.

In april 2021 hebben we ons aangesloten bij de 'Lichtpuntjes'-campagne van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Deze konden we (grotendeels) zelf invullen en dat gaf ons de mogelijkheid om vooruit te kijken en de nadruk te leggen op de waardevolle momenten die er zeker ook waren, vooral naarmate er versoepelingen van de maatregelen werden doorgevoerd. Voor deze campagne zijn naast alle reguliere communicatie kanalen, ook grote mobiele reclameborden geplaatst in de verschillende kernen.

Van maart t/m 2 juli 2021 zijn er in de huis aan huis-edities van de Steenbergse Courant speciale 'Samen Betrokken'-pagina's gepubliceerd, om de grote betrokkenheid van onze inwoners en ondernemers te benadrukken en initiatieven op dit gebied te ondersteunen. Op deze pagina's werden ook mensen "in het zonnetje" gezet, die zich op uiteenlopende manieren verdienstelijk hebben gemaakt in de coronatijd. Hieruit kwam nadrukkelijk de veerkracht en de betrokkenheid van onze gemeenschap naar voren. En hoezeer dit gewaardeerd wordt. Deze rubriek hebben we ook online geplaatst en dat leverde talloze positieve reacties op. Deze serie pagina's werd op 2 juli afgesloten met een bijlage waarin met name de collegeleden nog een keer terugblikken op de coronaperiode, hoe zij die hebben beleefd en wat de gemeente zoal heeft gedaan om de gevolgen van de crisis voor onze inwoners en ondernemers zoveel als mogelijk te beperken. In de laatste maanden van 2021 is vooral intern en extern aandacht besteed aan het delen van de steeds veranderende maatregelen en de consequenties daarvan.

Paragraaf weerstandsvermogen

Zoals aangegeven in deze paragraaf zijn de consequenties voor de langere termijn ongewis. We hebben te weinig informatie om daarvoor concrete risico inschattingen te maken. Wij monitoren voortdurend de ontwikkelingen, zowel op landelijk als lokaal niveau. Volgens afspraak wordt de raad regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken, zowel inhoudelijk als financieel. Met het apart zetten van het bedrag van € 1 miljoen heeft de raad een belangrijke beheersmaatregel getroffen om het financieel risico op te kunnen vangen. Samen met de steunmaatregelen van het Rijk is het saldo van de coronareserve op dit moment toereikend om eventuele negatieve gevolgen op te kunnen vangen.

Financieel; reserve steunfonds corona

De gemaakte kosten in verband met de corona-maatregelen zijn in voldoende mate gecompenseerd door de reserve steunfonds Corona en de ontvangen extra Rijks gelden. Daarmee is er per saldo geen gerealiseerd financieel risico.

In onderstaande tabel, bijlage 1, zijn de totale financiële mutaties per onderdeel opgenomen die via de reserve steunfonds corona zijn afgehandeld. Het saldo van deze reserve bedraagt per 31 december 2021 € 477.124.

Bijlage 1: Stand Reserve Steunfonds per 31 december 2021					
Nr.	Omschrijving	Maatregel	Beschikbaar bedrag 1-1-2021	Coronasteun Rijk	Werkelijke kosten, stand 31 december 21
Aanvullend	Steunfonds	Vanuit de Algemene Reserve is in 2020 een bedrag vrijgemaakt voor het vormen van een steunfonds voor Steenbergen van € 1 miljoen. Per 1 januari 2021 is de nieuwe beginstand, zie jaarrekening 2020, meegenomen.	723.445		
	A Lokale Media	Extra pagina's te reserveren en te betalen bij de lokale kranten, de Steenbergse Bode en de Steenbergse Courant, een volle pagina af te nemen ten behoeve van crisiscommunicatie en initiatieven van de ondernemers van alle kernen die de gemeente rijk is			-18.384
	B Voedselbank	Ervoor zorgen dat voorraad van de voedselbank op niveau kan worden gehouden. Waar nodig koopt de gemeente in. Dat doen wij plaatselijk onder ondernemers.			-534
	C Raadzaal gemeente	Coronaproof maken van de raadzaal voor de raadsvergaderingen.			-1.040
	D Veiligheid en Leefbaarheid	Additionalen werkzaamheden ten behoeve van de veiligheid en leefbaarheid van onze inwoners, inclusief de daarbij behorende voorzieningen voor de uitvoering hiervan.			-268.085
	E Noodzakelijke materialen	Materialen zoals: spandoeken, bewegwijzeringen, markeringsverf, beplatingen, afscheidingselementen, enz.			-5.389
	F Overige Sociale voorzieningen	Steun voor overige sociale voorzieningen			-216
	Aanvullende steunpakketten	Ondersteuning cultuursector, continueren centrummanagement gemeente Steenbergen, aanvullende subsidie Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW), compensatie inzet van wege corona om de acht erstanden op het terrein van welzijn, zorg en cultuur, Subsidie activiteiten Jeugdaanpak, coronaoondersteuning en compensatie maatschappelijk veld, compensatie van onderhuurders gemeentelijk vastgoed, subsidieplafond Nadere regel Meerkosten Covid-19 Jeugdwet en Wmo en ondersteuning versterken en bespoedigen economisch herstel.			-648.445
	Kosten Gemeente	Totale extra kosten in verband met COVID-19 die de organisatie op gebied aanvullende dienstverlening, media en schoonmaak heeft gemaakt.			-154.238
	Compensatie Rijk vo or Corona 2021; Algemene uitkering meldcirculaire	Compensatiepakket 2021 van het Rijk die meegenomen zijn in decembercirculaire 2020, maartbrief 2021 en meldcirculaire 2021.		526.000	-
	Compensatie Rijk vo or Corona 2021; Algemene uitkering septembercirculaire	Compensatiepakket 2021 van het Rijk die meegenomen zijn in de septembercirculaire 2021.		274.000	-
	Compensatie Rijk vo or Corona 2021; Algemene uitkering decembercirculaire	Compensatiepakket 2021 van het Rijk die meegenomen zijn in de decembercirculaire 2021.		50.000	-
			723.445	850.000	-1.096.321
			Saldo 31-12-2021 Steunfonds		477.124

Bijlage 2 aanvullende steunpakketten

Bijlage 2: Aanvullende steunpakketten						
Nr.	Omschrijving	Maatregel	Collegeadvies / Raadbesluit	Beschikbaar bedrag	COVID-19 Werkelijke kosten stand 31 december 2021	COVID-19 Verplichting stand 31 december 2021
1	Cultuur	Ondersteuning cultuursector ivm corona	BD2000558	€ 23.000	€ 19.840	€ -
2	Centrummanagement	Continuëren centrummanagement gemeente Steenbergen	BD2100379	€ 17.820	€ 18.356	€ -
3	WijZijn Steenbergen	Verzoek aanvullende subsidie Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) vanwege Covid-19 voor 1e en 2e helft 2021	BD2100369	€ 109.964	€ 109.964	€ -
4	Carnavalverenigingen	Carnaval in coronatijd	BD2100002	€ 10.000	€ 2.716	€ -
5	Social Domein	Compensatie inzet W&Z vanwege corona om de achterstanden op het terrein van welzijn, zorgen cultuur in te lopen	BD2000658	€ 80.000	€ 110.748	€ -
6	Jeugd	Subsidie activiteiten Jeugdaanpak	BD2100157	€ 8.967	€ 8.967	€ -
7	Gezondheidszorg	Garantstelling verlenen aan huisartsenpraktijk Molenweg voor de huur van een extra ruimte voor de virale patiëntstroom in Steenbergen	BD2000165	nvt	€ 3.300	€ -
8	Afval	Extra verrekening Renewi ivm Covid-19 in 2020	BD2100091	€ 11.301	€ 11.301	€ -
9	Maatschappelijk	Coronaondersteuning en compensatie maatschappelijk veld	BD2100219 / RD2100083	€ 259.313	€ 167.703	€ -
10	Huurcompensatie	Compensatie van onderhuurders gemeentelijk vastgoed 2020	BD2000347 / BD2000625		€ 11.732	€ -
11	Jeugd/WMO	Subsidieplafond Nadere regel Meerkosten Covid-19/jeugdwet en Wmo	RD2100007 / BD2100016	€ 81.833	€ 39.524	€ -
12	Economie	Ondersteuning versterken en bespoedigen economisch herstel		€ 56.000	€ 48.468	€ -
13	Leges/Financiën	Kwijtschelding huurterrassen in de gemeente Steenbergen.	BD2100200	€ 43.124	€ 42.877	€ -
14	Gemeenschapshuis 't Cromwel	Coronasteun 't Cromwel	BD2000684	€ 15.000	€ 15.000	€ -
15	Participatie	Verstrekkings uitvoering van de TONK 1+2	BD2100474	€ 269.940	€ -	€ 42.750
16	Economie	Herstelplan vitale horeca Steenbergen	BD2100679	€ 51.204	€ -	€ -
					€ 605.695	€ 42.750

Rijk

In onderstaand overzicht zijn de compensatie-uitkeringen van het Rijk 2021 in beeld gebracht.

Bijlage 4 Compensatie Rijk 2021 (gemeente Steenberg)				
				TOTAAL
Corona steunpakket (geormerkte budgetten)	Bedrag mei- circulaire 2021	Bedrag september- circulaire 2021	Bedrag december- circulaire 2021	Bedrag 2021 circulaires
Eigen organisatie:				
Kosten verkiezingen	34.000			34.000
Fysiek Domein:				
Afvalverwerking	37.000			37.000
Sociaal Domein:				
Aanvullend pakketre-integratie	62.000			62.000
Gemeentelijke schuldenbeleid	32.000			32.000
Bijzondere bijstand	11.000			11.000
Impuls re-integratie	33.000			33.000
Extra begeleiding kwetsbare groepen	60.000			60.000
Bestrijden eenzaamheid ouderen	56.000			56.000
Perspectief Jeugd en Jongeren	19.000			19.000
Jongerenwerk Jeugd	14.000			14.000
Mentale ondersteuning Jeugd	12.000			12.000
Activiteiten en ontmoetingen Jeugd	8.000			8.000
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK, deel 1)	68.000			68.000
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK, deel 2)		204.000		204.000
Jeugd aan Zet	10.000			10.000
Heroriëntatie zelfstandigen	9.000			9.000
Cultuur:				
Cultuurmiddelen	61.000			61.000
Lokale cultuur		60.000		60.000
Lokale cultuur			50.000	50.000
Buurt- en dorpshuizen		10.000		10.000
Compensatie corona	526.000	274.000	50.000	850.000

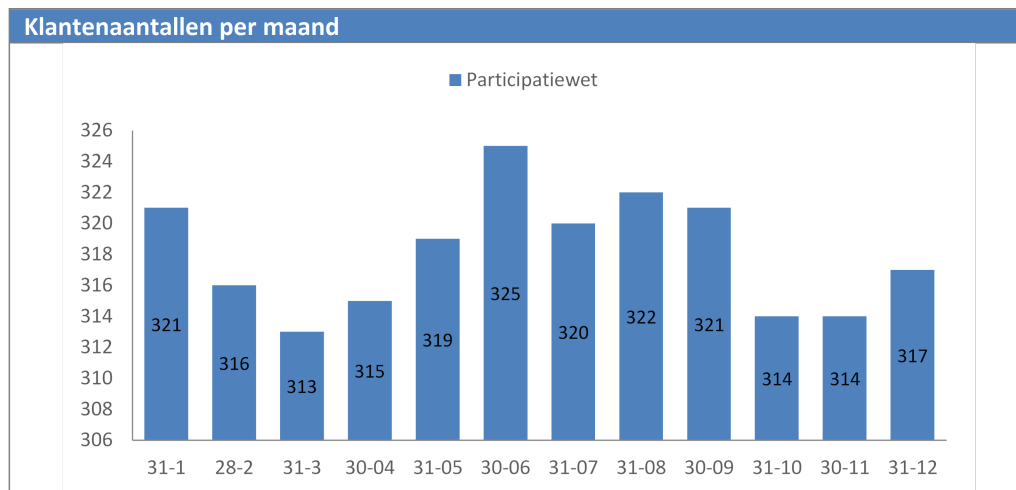
Ontwikkeling WW-uitkeringen en bijstandsuitkeringen tijdens Covid-19 in Steenbergen

In onderstaande tabel is informatie opgenomen over de ontwikkeling van het aantal WW-uitkeringen in Nederland, West-Brabant en in de regio.

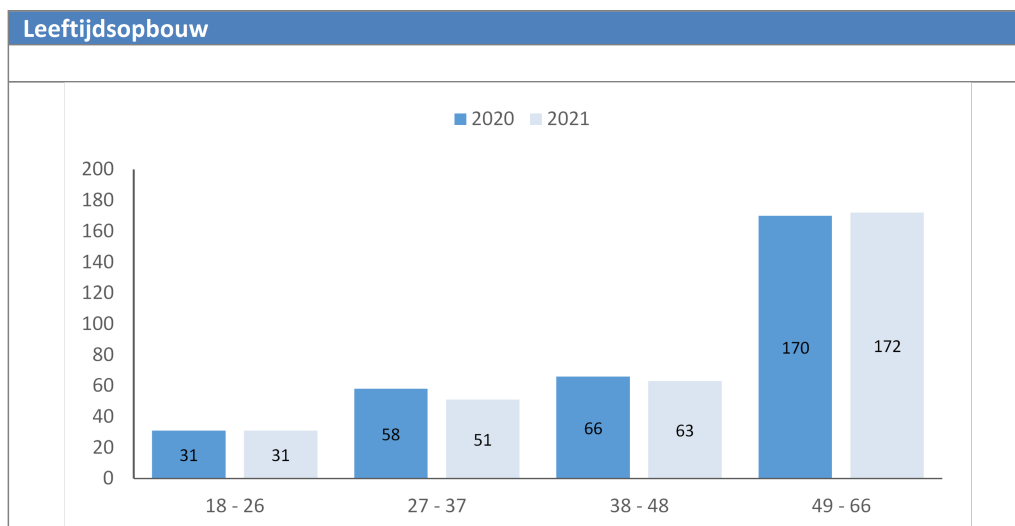
uitkeringen werkloosheidswet	dec. '21	dec. '20	jaarmutat	ww %
Nederland	191.775	285.659	-33%	2,1%
West-Brabant	8.106	11.683	-31%	2,2%
Bergen op Zoom	885	1.266	-30%	2,5%
Steenbergen	299	401	-25%	2,2%
Woensdrecht	235	352	-33%	2,1%

Eind december 2021 zijn er in Steenbergen 299 lopende WW-uitkeringen, een afname met 102 uitkeringen ten opzichte van een jaar geleden. Dit is een daling van 25%. 2,2% van de beroepsbevolking in Steenbergen ontvangt een WW-uitkering. Dit is gelijk aan het gemiddelde in West-Brabant en 0,1% hoger dan Nederland.

Ontwikkeling bijstandsuitkeringen in Steenbergen

Op 31 december 2021 ontvingen 317 klanten een bijstandsuitkering. Op 31 december 2020 waren dit 325 personen. Een daling van het klantenbestand in de gemeente Steenbergen met 8 personen.

Ten opzichte van vorig jaar is het aantal klanten in de leeftijdscategorie 27-37 procentueel het sterkst afgenomen (een daling van 12%). De hoogste stijging vond plaats bij de categorie 49-66 (een stijging van 1%). De meeste klanten, 54% van het totaal aantal klanten, zijn ouder dan 49 jaar.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO-regeling)

De TOZO-regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Tot en met december 2021 hebben 127 Steenbergse ondernemers een beroep gedaan op de TOZO-regeling. Alle aanvragen zijn volledig afgehandeld.

In onderstaande tabel is informatie opgenomen over de ontwikkeling van het budget versus de uitgaven van de TOZO-regeling

Budget versus uitgaven			
	Budget 2021	Uitgaven / Inkomsten	Nog beschikbaar
TOZO	€ 1.250.484	€ 622.374	€ 628.010

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK-regeling)

De TONK-regeling is een eenmalige uitkering voor mensen die door de coronamaatregelen hun (woon)kosten zoals huur of hypotheek, gas, water en elektriciteit niet meer kunnen betalen. De uitkering kon aangevraagd worden tot 1 oktober 2021. De TONK is een vorm van bijzondere bijstand. Voor de TONK zijn 12 aanvragen ontvangen en ook afgedaan.

Budget versus uitgaven			
	Budget 2021	Uitgaven / Inkomsten	Nog beschikbaar
TONK	€ 269.940	€ 42.750	€ 227.190

Cultuur

Vanwege corona hebben alle verenigingen tijdens de lockdowns de activiteiten stilgelegd en zijn de musea dicht gebleven. Pas in het najaar zijn er voorzichtig enkele activiteiten georganiseerd. Om de leden en vrijwilligers toch perspectief te bieden zijn een aantal verenigingen gestart met online activiteiten (muziek, koren), mede gefinancierd uit het corona steunfonds. Verder zijn met hulp van de gemeente per sector (muziek, toneel, koren, erfgoed, media) online platforms opgezet om ervaringen en ideeën uit te wisselen. Het resultaat is een samenwerking en afstemming die voorheen niet bestond en blijvend lijkt te zijn. De gemeente heeft extra inzet van de cultuur intermediair gefinancierd om bovenstaande activiteiten mogelijk te maken.

Maatschappij

Maatschappelijk is in 2021 de impact van de coronacrisis nog steeds voelbaar. Door als gemeente nauw samen te werken was duidelijk wat wel en niet mogelijk was. We zetten de cultuurintermediair in om daarbij te ondersteunen. Verenigingen trekken wel aan de bel omdat zij inkomsten missen en in financiële problemen komen. Hiermee zijn gesprekken gevoerd en is maatwerk aangeboden.

Sociaal Domein

In onderstaand tabel is een corona terugblik 2021 opgenomen.

Omschrijving	Uitvoering	Financieel
Onderwijs & Kinderopvang	- Reguliere contacten - Opstellen adviesnota uitvoering SUVISregeling (ventilatie scholen). Aanvragen indienen bij RVO (Rijkdienst voor Ondernemend Nederland) <i>Resultaat: 1 aanvraag definitief afgewezen door RVO, 3 voorlopige toekenningen</i>	- Compensatie ouderbijdrage peuteropvang voor ouders zonder kinderopvangtoeslag - Tav uitvoering SUVIS-regeling is eerder besloten dat de middelen die we van de RVO ontvangen, één op één doorzetten naar aanvragend schoolbestuur. Hierdoor ontstaan dus niet meteen budgettaire afwijkingen. Eventueel (financieel) risico is pas voor 2022, wanneer we bij de RVO via SiSa de inzet van middelen moeten verantwoorden
Jeugd (preventie)	- Intensieve samenwerking jongerenwerk, politie en AOV - Extra projecten rondom meedoen/ meepraten/uitlaatklep; (o.a. graffiti workshop door jongerenwerk) - Openstelling jeugdhonk tbv kwetsbare doelgroep	Geen afwijkingen
Jeugd (zorg)	Zoveel mogelijk regulier, binnen de richtlijnen van covid-19	Regionale financiële afspraken; We hebben een aantal arrangementen op jeugd afgegeven i.v.m. Corona problemen: degene die wij genoteerd hebben komen op € 18.000
Leerlingenvervoer	Uitvoering binnen de richtlijnen van covid-19	Compensatie-afspraken
Sport(verenigingen)	- Buitensporten voor binnensport-verenigingen mogelijk gemaakt. Hiervan is gebruik gemaakt door ongeveer 10 verenigingen - Subsidieregeling coronaondersteuning maatschappelijk veld per 28-4-2021.	- Subsidieregeling coronaondersteuning maatschappelijk veld - TVS Q1

Omschrijving	Uitvoering	Financieel
	Aanvragen kunnen worden ingediend tot 1 september 2021	
Gemeenschapshuizen	- Gemeenschapshuizen zijn geopend geweest binnen richtlijnen - Regelmatig contact/belangstelling/meedenken - Bestuurlijk overleg begin juni 2021 - Allen hebben gebruik gemaakt van de subsidieregeling coronaondersteuning maatschappelijk veld per 28-4-2021.	Subsidieregeling coronaondersteuning maatschappelijk veld
Bibliotheek / TaalSteenbergen / andere welzijns subsidies	Uitvoering binnen de richtlijnen van covid-19	nvt

Economie

Sinds het begin van de corona uitbraak en het instellen van een crisisteam binnen de gemeentelijke organisatie is economische zaken aangehaakt geweest. De economie binnen Steenbergen is immers hard getroffen door alle beperkende maatregelen voor ondernemers. Er zijn vanaf het begin van de crisis gesprekstafels opgezet tussen de gemeente en de verschillende branche verenigingen in onze gemeente. Ook nu, in de herstelperiode na de crisis worden op deze manier knelpunten snel gesignaleerd en kan de gemeente op beleid- en uitvoer snel schakelen.

Algemeen:

In het algemeen heeft economische zaken zich er vooral op gericht dat er binnen alle sectoren (dus ook toerisme & recreatie, contactberoepen e.d.) een goede informatievoorziening was en is. Ondernemers kunnen met vragen zowel telefonisch of per mail bij ons terecht en er wordt vlot geschakeld tussen de verschillende vak afdelingen binnen de gemeente. Daarnaast wordt er beleidsmatig gekeken naar een duurzaam herstel van de verschillende sectoren. Denk hierbij aan het horeca herstelplan, transformatie van de centrumgebieden en sterk inzetten op accountmanagement.

Detailhandel:

De gemeente werkt voor duurzaam herstel nauw samen met de branche verenigingen Dinteloord Winkeloord en Ons Steenbergen. Er zijn diverse "koop lokaal" acties geweest. Er zijn pagina's in lokale kranten beschikbaar gesteld voor ondernemers. Er is middels belrondes en nieuwsbrieven actief informatie verstrekt over de aanvraag van steunmaatregelen en richtlijnen vanuit het rijk en gemeente. In het nieuw economisch beleid is de opgave opgenomen om de centrumgebieden in Steenbergen toekomstbestendig te maken en te houden.

MKB:

Momenteel is er binnen het MKB vooral vraag naar geschikt personeel. Er is frequent overleg gevoerd met de branche vereniging OPS (ondernemersplatform Steenbergen) en andere partners zoals Start2grow en Samen in de regio. Vanuit de rol van accountmanager is er actief bemiddeld tussen ondernemers en deze partner organisaties om ondernemers naar de juiste ondersteuning te begeleiden.

Horeca:

De horeca is voor een lange periode verplicht gesloten geweest. En ook met openstelling van de branche waren er altijd strenge voorwaarden van kracht. Als gemeente hebben we geprobeerd de horeca zoveel mogelijk te ondersteunen. Met name op het gebied van duurzaam herstel is er inzet gepleegd. Zo is er in samenwerking met KHN (Koninklijke Horeca Nederland) een herstelplan ontwikkeld met daarin diverse acties en initiatieven om de horeca te ondersteunen, ook na de crisis.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

I. Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

II. Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop de toekenning is gedaan.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Bij de verwerking van de algemene uitkering is rekening gehouden met de mutaties die voortvloeien uit de decembercirculaire 2021.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente. Voor 2021 bedraagt de onzekerheid € 149.000.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

III. Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. De verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs worden verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa van derden worden gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Onder deze categorie worden de investeringen van met name riolering of het inzamelen van huishoudelijk afval opgenomen. Dit zijn investeringen waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs zijnde de inkoopprijs en bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend. Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven. De afschrijving is gebaseerd op de economische dan wel de technische levensduur en is vastgelegd in de "Financiële verordening artikel 212 Gemeentewet gemeente Steenbergen 2020" en de "nota waardering en afschrijving vaste activa gemeente Steenbergen".

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden. Dergelijke afwaarderingen worden teruggenomen als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Gronden en terreinen n.v.t.
- Bedrijfsgebouwen: Nieuwbouw/Renovatie en restauratie 40/25 jaar
- Vervoermiddelen: Vrachtwagens/Overige vervoermiddelen 10/5 jaar
- Machines, apparaten en installaties: Installaties/Machines en apparaten 15/10 jaar
- Overige materiële vaste activa: Automatiseringsapparatuur 5 jaar - Softwarepakketten 5 jaar - Vervanging containers 10 jaar - Inventaris en meubilair 10 jaar - (Renovatie) speeltoestellen 10 jaar
- Grond-, weg- en waterbouwkundige werken: Reconstructie/aanleg/vervanging kunstwerken 25 jaar - Vervangen toplaag 12 jaar - Riolering 60 jaar - Gemalen riolering 15 jaar - Openbare verlichting masten/armaturen 40/20 jaar - Vervanging badafdekking zwembad/containers milieustraat/vloersportzaal 15 jaar

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Onder activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder andere verstaan infrastructurele investeringen in aanleg en renovatie van (inrichting) wegen, waterwegen, civiele kunstwerken, groen en kunstwerken. Tenzij bij raadsbesluit anders bepaald, worden deze investeringen onder aftrek van bijdragen van derden ten laste van de exploitatie gebracht. In geval van activering bij raadsbesluit wordt het activum lineair afgeschreven over de verwachte levensduur of in een kortere, door de raad aangegeven tijdsduur.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Zo nodig wordt rekening gehouden met een duurzaam lagere waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid e BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Leningen u/g zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs. Participaties in het aandelenkapitaal van N.V.'s en B.V.'s zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Vlottende activa

Voorraden

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie, de als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

In het wijzigingsbesluit van 25 juni 2013, van toepassing met ingang van het begrotingsjaar 2014, is in artikel 44, lid d BBV een separatie voorzieningscategorie geïntroduceerd voor vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Overzicht van baten en lasten met toelichting

Overzicht van baten en lasten

Programma's	Begroting 2021			Begroting na wijziging 2021			Rekening 2021		
	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo	Lasten	Baten	saldo
Mens en samenleving	18.257	784	17,473-	19.057	784	18,272-	20.150	1.285	18,865-
Kunst, cultuur en erfgoed	794	79	716-	1.203	73	1,130-	1.054	51	1,003-
Leefomgeving en duurzaamheid	21.056	10.199	10,857-	23.620	11.250	12,371-	24.748	15.202	9,546-
Economie, toerisme en recreatie	11.127	6.182	4,945-	11.063	6.182	4,881-	12.088	5.961	6,128-
Bestuur en dienstverlening	3.801	1.021	2,780-	3.773	1.025	2,748-	3.025	652	2,373-
Sub-totaal programma's	55.035	18.265	-36.771	58.716	19.313	-39.403	61.065	23.151	-37.914
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	-	5.163		-	5.163		-	5.152	
Algemene uitkeringen	-	37.952		-	39.010		-	39.880	
Dividenden	-	19		-	19		-	21	
Saldo financieringsfunctie	-	16		-	11		-	5-	
Overige algemene dekkingsmiddelen	-	5		-	5		-	-	
Sub-totaal alg.dekkingsmiddelen		43.155	43.155		44.208	44.208		45.048	45.048
Overhead	8.107	-	-8.107	8.760	-	-8.760	9.649	-	-9.649
Heffing VPB	-	-	-	32-	-	32	32-	-	32
Onvoorzien	388	-	-388	60	-	-60	110	-	-110
Gereal. totaal saldo baten en lasten	63.530	61.420	2,111-	67.504	63.521	3,983-	70.792	68.199	2,593-
Toevoeging/onttrekking aan reserves									
Mens en samenleving	-	162	162	-	442	442	-	659	659
Kunst, cultuur en erfgoed	-	185	185	-	515	515	-	332	332
Leefomgeving en duurzaamheid	36	1.096	1.060	460	2.425	1.965	460	1.874	1.414
Economie, toerisme en recreatie	400	159	-241	400	205	-195	-	91	91
Bestuur en dienstverlening	86	1.155	1.068	86	1.357	1.270	66	1.384	1.319
Tot. Toev./onttrekk.reserves	523	2.757	2.234	946	4.944	3.997	525	4.340	3.815
Totaal lasten en baten	64.053	64.176		68.450	68.465		71.318	72.539	
Gerealiseerd resultaat (+=positief)			123			14			1.221

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

De tussenrapportage sloot, na wijziging, met een voor 2021 verwacht voordelig saldo van € 14.645 (saldo onvoorziene uitgaven). Na de tussenrapportage heeft het resultaat zich positief ontwikkeld. Hieronder lichten wij op hoofdlijnen die ontwikkeling toe. De analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening is opgenomen in de programmaverantwoording waarbij deze analyse deel uit maakt van de jaarstukken 2021. Per programma is deze analyse opgenomen in het onderdeel "Wat heeft het gekost - financiële verantwoording 2021".

In de programmaverantwoording van dit jaarverslag gaan we gedetailleerder, per programma, in op de relevante verschillen ten opzichte van de begroting na wijziging. Onder relevant verschil wordt in dit kader verstaan een afwijking groter dan € 50.000 op niveau van taakveld zoals per programma is opgenomen in het overzicht "Financiële verantwoording 2021". Hieronder geven wij een summier overzicht van de relevante verschillen uit de gegeven toelichtingen bij de afzonderlijke programma's. Voor een totaal overzicht van de verschillen ten opzichte van begroting na wijziging met de bijbehorende toelichting, verwijzen wij u naar de programmaverantwoording per programma.

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Verwacht resultaat Tussenrapportage 2021		14.645		
Mens en samenleving				
Samenkracht en burgerparticipatie	Jeugd- en jongerenwerk		312.870	I
Samenkracht en burgerparticipatie	Kleinschalig Collectief Vervoer	54.621		I
Wijkteams	Loketvoorziening Sociaal Domein	127.964		I
Maatwerk voorzieningen (WMO)	WMO Voorzieningen	81.351		I
Maatwerk dienstverlening 18-	Niet vrij toegank. Voorz. Jeugdzorg		414.943	I
Maatwerk dienstverlening 18-	Landelijk Transitie Arrangement		359.235	I
Geëscaleerde zorg 18-	Veiligheid Jeugdzorg		95.219	I
Volksgezondheid	Openb. gezondheidszorg/ Centr. Jeugd en gezin	76.000		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	217.423		I
Leefomgeving en duurzaamheid				
Cultuur	Kunst- en Cultuurbeleid	78.119		I
Cultureel erfgoed	Monumenten	60.463		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		182.944	I
Leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheersing	Steunfonds Covid-19		277.331	I
Verkeer, wegen en water	Wegen, straten en pleinen	848.812		I
Verkeer, wegen en water	Div. Projecten	187.745		I
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Grondexploitaties, tussentijds winst	107.900		I
Sportaccommodaties	Diverse accommodaties	121.506		I
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openbaar groen	200.560		I

Programma/taakveld	Onderwerp	Voordelig	Nadelig	I/S/N
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Verbeter openbaar groen	280.000		I
Afval	Gemeente reiniging/ milieustraat	71.000		I
Afval	Overige milieustraat	56.485		I
Milieubeheer	Energietransitie/ duurzaamheid	276.300		I/N
Ruimtelijke Ordening	Ruimtelijke Ordening/ Omgevingswet	561.000		I/N
Ruimtelijke Ordening	Overige gronden/ plan	476.400		I
Wonen en bouwen	Exploitatie overige panden	100.000		N
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves		551.192	I/N
Economie , toerisme en recreatie				
Bedrijfsloket en -regelingen	Agro foodcluster		400.000	N
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	55.500		I/N
Inkomensregelingen	Gebundelde Uitkering inkomensvoorz. gem.		272.000	S
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet		104.000	I
Inkomensregelingen	Gem. minimabeleid en Bijstandsbesluit zelfstandigen		167.000	I
Begeleide participatie	Sociale werkvoorziening /participatiebdget		317.000	I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	286.088		I/N
Bestuur en dienstverlening				
Bestuur	Wethouders/ voorm. wethouders pensioenfonds	257.000		I
Bestuur	Gemeenschappelijke regelingen	74.000		I
Burgerzaken	Reisbescheiden		77.123	I
Ondersteuning organisatie	Verschillende afdelingen		820.991	I
Overige baten en lasten	Onvoorziene lasten		50.226	I
Algemene uitkering gemeentefonds	Alg. uitkering/ SPUK regeling/ steunfonds Covid	964.228		I
Mutaties reserves	Beschikking over de reserves	48.099		I
Diverse overige verschillen*			59.683	I
Totaal		5.683.208	4.461.757	
Voordelig resultaat jaarrekening 2021		1.221.451		

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Begr. 2021	Begr.na wijz. 2021	Rekening 2021
Lokale heffingen			
Onroerende zaakbelastingen	4.966.154	4.966.154	4.962.349
Roerende-zaakbelastingen	2076	2.076	2.083
Hondenbelasting	-	-	-710
Reclamebelasting	83150	83.150	63.194
Forensenbelasting	7084	7.084	6.295
Toeristenbelasting	104943	104.943	118.917
	5.163.407	5.163.407	5.152.127
.			
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	37.952.191	39.009.582	39.880.271
.			
Dividenden			
nv Bank Nederlandse Gemeenten e.o.	19.000	19.000	20.965
.			
Saldo financieringsfunctie			
Saldo rentebaten/-lasten	15.773	11.148	-4.633
.			
Overige algemene dekkingsmiddelen			
Dwangsommen/boetes	5.000	5.000	-
.			
Totaal algemene dekkingsmiddelen	43.155.371	44.208.137	45.048.730

Overzicht overhead

	Begroting 2021	Begroting na wijzig. 2021	Rekening 2021
Bestuursondersteuning	309.240	304.407	386.402
Secretariële ondersteuning organisatie	85.996	85.996	14.376
Management/leidinggevenden	-48.315	151.685	492.535
Concerncontrol	165.610	154.393	182.286
Strategische advisering	183.743	183.743	134.526
Huisvesting	1.517.039	1.479.662	1.493.480
Informatiebeveiliging	213.355	144.501	174.486

	Begroting 2021	Begroting na wijzig. 2021	Rekening 2021
<i>Interne ondersteuning</i>			
Communicatie	342.207	331.716	347.155
Juridische zaken	291.241	291.241	268.448
Personeel en organisatie	1.750.407	1.719.374	1.883.715
Financiën	871.328	771.369	738.301
<i>Servicecentrum</i>			
Informatiemanagement en beveiliging	1.211.386	2.282.722	2.588.600
GEO	475.346	191.058	223.790
Digitale Informatie Voorziening (DIV)	738.886	668.255	721.202
Totaal overhead	8.107.469	8.760.122	9.649.303
Regie bestuurlijke opgaven	232.946	232.946	171.538
Overige	5.209	14.719	7.937
Totaal ondersteuning organisatie	8.345.624	9.007.787	9.828.777

Overzicht onvoorzien

In de primitieve begroting 2021 is bij het programma Financiering een post van € 50.000,- opgenomen voor onvoorziene uitgaven. Het BBV verplicht gemeenten tot het ramen van deze post. Bij aanwending moet worden voldaan aan de volgende criteria (de drie O's): Onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

In 2021 zijn de volgende begrotingswijzigingen ten laste van de post onvoorziene uitgaven gebracht:

Onvoorziene uitgaven				
begrotingswijziging	goedkeuring raad	omschrijving	bij	af
primitieve begroting	4 november 2020	algemeen/vast bedrag	50.000	
TOTAAL			50.000	
Saldo			50.000	

Incidentele baten en lasten

Conform artikel 28 lid c van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten dient in de jaarrekening een overzicht opgenomen te worden van de incidentele baten en lasten. Hierbij is de definitie van het begrip incidenteel belangrijk. In de in augustus 2018 verschenen geactualiseerde notitie structurele en incidentele baten en lasten is het begrip incidenteel aangescherpt. In eerste instantie is de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld bepalend of een post als incidenteel of structureel wordt aangemerkt. Het blijft echter ook in veel gevallen een interpretatiekwestie. Op basis daarvan kunnen een aantal in onderstaande lijst opgenomen posten reden van discussie zijn. Hierin is het eigen oordeel gevolgd.

Niet alle incidentele baten en lasten hebben invloed op het resultaat in 2021. Sommige bedragen zijn namelijk toegevoegd of onttrokken aan een reserve. Het effect van de incidentele baten en lasten op het resultaat is als volgt:

Programma/taakveld/toelichting			Bedrag	Bate/last
Programma/taakveld	Product	toelichting		
Programma 1 mens en samenleving				
Onderwijshuisvesting	Onderwijshuisvesting	In 2021 konden scholen een specifieke uitkering aanvragen voor verbetering van de ventilatie in de schoolgebouwen. Zowel de Zonnebergschool te Kruisland als de Nieuwe Veste te Steenbergen hebben hier gebruik van gemaakt. De door de gemeente ontvangen specifieke uitkering is volledig doorbetaald naar de betreffende schoolbesturen.	278.000	last
		Tegenover de doorbetaling van de hierboven genoemde uitkering staat de verantwoorde specifieke uitkering voor deze projecten. Voor een toelichting wordt dan ook verwezen naar de toelichting hierboven.	-278.000	bate
Sportbeleid en activering	Overige aangelegenheden inzake lo en sport	De Stichting SSNB beheert de middelen die worden ontvangen in het kader van de spuk Sportakkoord 2021.	85.000	last
		Tegenover de besteding van de spukmiddelen Sportakkoord 2021 staat de ontvangst van de rijksbijdrage.	-85.000	bate
Samenkracht en burgerparticipatie	Gemeenschapshuizen	De gemeente heeft organisaties uit het maatschappelijk veld, zoals gemeenschapshuizen, musea, sport en overige culturele en maatschappelijke	50.000	last

Programma/taakveld/toelichting			Bedrag	Bate/last
		organisaties ondersteund door middel van een compensatiesubsidie. Deze subsidie gold voor elke organisatie die jaarlijks ook de basissubsidie Welzijn ontvangt.		
	Gemeenschapshuis 't Cromwiel	Aan de nieuwe beheerstichting van gemeenschapshuis 't Cromwiel is een startkapitaal van € 50.000,- beschikbaar gesteld om een gezonde exploitatie vanaf 1 juli 2021 mogelijk te maken.	50.000	last
Wijkteams	Loketvoorziening sociaal domein	Naast het beschikking stellen van de hierboven genoemde tijdelijke extra middelen, wordt gedurende enkele jaren budget beschikbaar gesteld voor tijdelijke versterking van de backoffice van "Vraagwijzer".	150.000	last
Overige:				
Onderwijsbeleid en leerlingenvervoer	Leerlingenvervoer	Coronasteun	43.000	last
Sportbeleid en activering	Overige aangelegenheden inzake lo en sport	Compensatiesubsidie	23.000	last
Samenkracht en burgerparticipatie	Gemeenschapshuis 't Cromwiel	Compensatie extra exploitatielasten corona	15.000	last
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-589.000	bate
Subtotaal			-258.000	
Programma 2 Kunst, cultuur en erfgoed				
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Kunst- en cultuurbeleid	Ter voorbereiding van 750 jaar stad Steenberg in 2022 zijn al de nodige kosten gemaakt. Hiervoor zijn ook middelen gereserveerd.	133.000	last
		Expeditie Nassau betreft diverse afgebakende projecten om het Vestingverleden van de stad Steenberg meer onder de aandacht te brengen. In 2021 zijn uitgaven geweest voor oa het Levensboek. Voor de totale kosten van expeditie Nassau zijn middelen gereserveerd.	57.000	last
Overig:				

Programma/taakveld/toelichting			Bedrag	Bate/last
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	Kunst- en cultuurbeleid	Subsidiëring beeldbepalende panden	16.000	last
Cultureel erfgoed	Oudheidkunde	Compensatiesubsidie musea	9.000	last
	Monumenten	Bouwhistorisch onderzoek	12.000	last
Media	Openbaar bibliotheekwerk	Huurderving bibliotheek	40.000	last
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-263.000	bate
Subtotaal			4.000	
Programma 3 fysieke leefomgeving en duurzaamheid				
Crisisbeheer en Brandweer	Covid-19	In 2021 heeft de gemeente een maatregelenpakket vastgesteld ter ondersteuning van inwoners, verenigingen en bedrijven voor de financiële gevolgen van de coronacrisis.	803.000	last
Verkeer, wegen en water	Wegen, straten en pleinen	Van rijkswaterstaat is een bijdrage ontvangen voor de gemaakte saneringskosten	-475.000	bate
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Uitbreiding Reinierpolder I	In 2021 is tussentijds winst genomen voor de grondexploitatie Uitbreiding Reinierpolder I.	-108.000	bate
Wonen en bouwen	Normalisatie woonwagencentra Steenbergen	Voor het normalisatietraject is voor de duur van dit traject een extern projectleider ingehuurd. Daarnaast zijn voorafgaand aan de overdracht van woonwagens/bergingen en ondergrond renoverende werkzaamheden uitgevoerd.	135.000	last
	Exploitatie overige panden	Voor het opstellen van een visie voor en de inventarisatie van het maatschappelijk vastgoed is gedurende een periode van 3 jaar externe ondersteuning ingehuurd.	72.000	last
Openbaar groen en (openlucht-)recreatie	Openbaar groen	Betreft eenmalig extra kosten voor overgedragen nieuw openbaar gebied.	68.000	last
	Verbetering openbaar groen	In het buitengebied worden in 2020 en 2021 veel bomen gekapt en heeft herplant plaatsgevonden. Dit betekent eenmalig extra kosten voor deze jaren.	65.000	last

Programma/taakveld/toelichting			Bedrag	Bate/last
	Zwembaden	Door corona zijn de horecaopbrengsten en de kaartverkoop achter gebleven bij de ramingen.	-61.000	bate
		Van het rijk is voor het hierboven genoemde een compensatie gekregen via een aan te vragen specifieke uitkering.	61.000	bate
Milieubeheer	Milieubeheer (OMWB)	In 4 jaar wordt toegegroeid naar een OMWB-norm die bestaat uit alleen de wettelijke basistaken. Hiervoor zijn voor 2021 incidenteel extra middelen ingezet	165.000	last
Ruimtelijke ordening	Overige gronden	Naast enkele stukjes restgrond is hier de opbrengst van de verkoop van gemeente grond ter uitbreiding van de Lidl verantwoord.	-302.000	bate
	Van Speykstraat Dinteloord	Dit betreft de verkoop van een perceel bouwgrond aan de Van Speykstraat te Dinteloord.	-162.000	bate
Overig:				
Sportaccommodaties	Div.sportparken	Kwijtschelding huur	16.000	last
Openbaar groen en (openlucht-)recreatie	Openbaar groen	Verbetering onverharde wegen/paden	30.000	last
	Verbetering openbaar groen	Watertorenweg	48.000	last
Onttrekkingen reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-976.000	bate
Subtotaal			-621.000	
Programma 4 economie, toerisme en recreatie				
Overig:				
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Openluchtrecreatie	herontwikkeling loodsen Schansdijk	8.000	last
		Bijdrage linieplanner Zuidwaterlinie	20.000	last
	Landschappen van allure		14.000	last
Inkomensregelingen	Uitvoeringskosten participatiewet	Uitvoering Tozo-regeling	-27.000	bate
Mutaties reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-22.000	bate

Programma/taakveld/toelichting			Bedrag	Bate/last
Subtotaal			-7.000	
Programma 5 bestuur en dienstverlening				
Ondersteuning organisatie	Diverse	Voor de transitie van de organisatie wordt verspreid over aantal jaren een budget beschikbaar gesteld dat wordt gedekt ten laste van de daarvoor gevormde reserve. Jaarlijks wordt het bestede bedrag hieraan onttrokken.	561.000	last
Overig:				
Mutatie reserves		Totaalbedrag gezuiverd voor structurele mutaties (dekkingsreserves)	-1.004.000	bate
Subtotaal			-443.000	
.				
Totaal per saldo (-=bate/ +=last)			-1.325.000	

Niet alle incidentele baten en lasten hebben invloed op het resultaat in 2021. Sommige bedragen zijn namelijk toegevoegd of onttrokken aan een reserve. Deze zijn reeds in bovenstaande tabel verwerkt.

Het effect van de incidentele baten en lasten op het resultaat is als volgt:

Omschrijving	bedrag
Resultaat na bestemming (positief)	1.221.451
Incidentele baten en lasten met invloed op het resultaat (Zie voor een nadere specificatie het overzicht incidentele baten en lasten)	-1.325.000
Resultaat na bestemming exclusief incidentele mutaties (negatief)	-103.549

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Een overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen luidt als volgt:

Programma	Reserve	toevoeging	onttrekking	Toelichting
Mens en cultuur	Gemeenschapshuis D'oord		22.512	dekking kapitaallast investering
	Renovatie Vraagwijzer		10.077	dekking kapitaallast investering
	Huisvest. Consultatieb.Steenbergen		2.678	dekking kapitaallast investering
	Vernieuwbouw 't Cromwel/culturele zaal		45.059	dekking kapitaallast investering
Kunst, cultuur en erfgoed	Herinrichting bibliotheek		11.910	dekking kapitaallast investering
Leefomgeving en duurzaamheid	Sportpark Noordlangeweg Dinteloord		69.400	dekking kapitaallast investering
	Div. kredieten investeringstaat 2009		10.200	dekking kapitaallast renovatie tennispark NV
	Kunstgrasveld vv Steenberg		27.284	dekking kapitaallast investering
	Kunstgrasveld vv NVS		24.372	dekking kapitaallast investering
	Kunstgrasveld sc Kruisland		26.901	dekking kapitaallast investering
	Toplaag atletiekbaan Steenberg		10.664	dekking kapitaallast investering
	Dorpsplein NV		4.380	dekking kapitaallast investering
	Groot onderhoud havenkanaal D'oord		29.800	dekking kapitaallast investering
	Centrumhaven Dinteloord		28.000	dekking kapitaallast investering
	Vervanging brug Corneliusstr./ Kap.Kockstr. W'berg		5.238	dekking kapitaallast investering
	Herinrichting/groot onderhoud N259		104.000	dekking kapitaallast investering
	Verzwarend 3 asfaltwegen buitengebied		12.152	dekking kapitaallast investering
Economie, toerisme en recreatie	Renovatie jachthaven/havenkantoor		69.298	dekking kapitaallast investering
	Herinrichten Haven de Heen		5.000	dekking kapitaallast investering
Bestuur en dienstverlening	Huisvesting gemeentehuis		207.340	dekking kapitaallast investering
	Div. kredieten investeringstaat 2009		8.900	dekking kap.last vervang. rollend mat.
	Investerings I&A 2012		40.000	dekking kapitaallast Mit-office
	ICT investeringen informatieplan 2009/2010		10.473	dekking kapitaallast investering
	BTW-compensatiefonds		11.668	korting bcf
	Camerabev. CentrumSteenbergen		1.500	dekking kapitaallast investering
			798.806	

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op de gemeente Steenberg. Het voor de gemeente Steenberg toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000,- .

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Voor de gemeente zijn in 2021 de functies van gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt binnen de WNT:

Bedragen x € 1	Dhr. M.J.P. de Jongh RA	Dhr. R.A.J. Defilet MA
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/algemeen directeur	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1/1 - 31/12	1/1 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	110.814	69.125
Beloningen betaalbaar op termijn	20.433	11.569
<i>subtotaal</i>	<i>131.247</i>	<i>80.694</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	131.247	80.694
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Voor 2020 was het volgend overzicht opgenomen

Bedragen x € 1	Dhr. M.J.P. de Jongh RA	MW. Drs. E.P.M. van der Meer	Dhr. R.A.J Defilet MA
Functiegegevens	Gemeentesecretaris/ algemeen directeur	griffier	(plv) griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 16/8	17/8 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.502	55.589	30.766
Beloningen betaalbaar op termijn	19.287	9.580	3.627
<i>subtotaal</i>	<i>128.789</i>	<i>65.169</i>	<i>34.393</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	125.762	75.238
/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	128.789	65.169	34.393
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn in 2021 geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband gedaan .

3. Overige rapportageverplichting op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans met toelichting

Balans (bedragen x € 1.000,)

Activa	31-12-2021		31-12-2020	
Vaste activa				
Immateriële vaste activa		-		-
<i>Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief</i>	-		-	
Materiële vaste activa		50.304		48.396
<i>Investerings met economisch nut:</i>				
- <i>gronden uitgegeven in erfpacht</i>	-		-	
- <i>overige investeringen met een economisch nut</i>	31.921		31.081	
<i>Investerings met economisch nut, waarvoor heffing</i>	9.686		8.942	
<i>Investerings in openbare ruimte met maatsch.nut</i>	8.697		8.373	
Financiële vaste activa		3.824		3.351
<i>Kapitaalverstrekkingen aan:</i>				
- <i>Deelnemingen</i>	135		135	
<i>Overige langlopende leningen</i>	3.689		3.216	
Totaal vaste activa		54.128		51.747
Vlottende activa				
Voorraden		-6.855		-2.497
<i>Grond- en hulpstoffen</i>	-		-	
<i>Overige grond- en hulpstoffen</i>	24		48	
<i>Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie</i>	-6.887		-2.554	
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>	8		9	
<i>Uitzettingen (rentetypische looptijd één jaar of minder)</i>		12.581		13.659
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>	4.935		7.865	
<i>Uitzettingen in 's Rijks schatkist</i>	4.740		3.333	
<i>Overige vorderingen</i>	2.906		2.461	
Liquide middelen		265		376
<i>Kassaldi</i>	4		4	
<i>Banksaldi</i>	261		372	
Overlopende activa		426		503
<i>Van Europ. en Ned. overheidslichamen nto voorschotbedr. door voorfin. op uitkeringen met een spec. bestedingsdoel;</i>	-		-	
<i>Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.</i>	426		503	
Totaal vlottende activa		6.417		12.041
Totaal activa		60.545		63.787

Passiva	31-12-2021		31-12-2020	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		32.145		34.739
<i>Algemene reserve</i>	8.896		11.340	
<i>Reserve transitie organisatie</i>	855		1.416	
<i>Reserve ruimtelijke ontwikkeling</i>	-		44	
<i>Reserve economische ontwikkeling</i>	2.278		1.479	
<i>Reserve beheer openbare ruimte</i>	7.238		7.515	
<i>Bestemmingsreserve overig</i>	11.657		12.443	
<i>Gerealiseerd resultaat</i>	1.221		502	
Voorzieningen		17.484		17.233
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	2.596		2.853	
<i>Egalisatievoorzieningen</i>	12.566		12.088	
<i>Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>	2.322		2.292	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		82		82
<i>Waarborgsommen</i>	82		82	
Totaal vaste passiva		49.711		52.054
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden (rentetypische looptijd korter dan één jaar)		5.414		4.954
<i>Kasgeldleningen, bij openbare lichamen</i>	-		-	
<i>Overige kasgeldleningen</i>	-		-	
<i>Banksaldi</i>	-		-	
<i>Overige schulden</i>	5.414		4.954	
Overlopende passiva		5.420		6.779
<i>Opgebouwde verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen</i>	1.969		3.977	
<i>Van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren</i>	3.451		2.802	
<i>Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen</i>				
Totaal vlottende passiva		10.834		11.733
Totaal passiva		60.545		63.787
Gewaarborgde geldleningen		2.055		2.250

Toelichting op de balans

(De in de tabellen opgenomen bedragen zijn in duizendtallen)

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa	31-12-2020	Corr.act.srt	Investering	des- investering	bijdragen derden	(extra) afschrijving	afwaardering	31-12-2021
Gronden en terreinen								
Economisch nut	6.163		520	19		90		6.574
Economisch nut, waarvoor heffing	65					8		57
Gronden uitgegeven in erfpacht	-							-
Woonruimten	-							-
Bedrijfsgebouwen								-
Economisch nut	17.958		1.524			833		18.649
Economisch nut, waarvoor heffing	95					4		91
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-							-
Economisch nut	4.092		33			140		3.985
Economisch nut, waarvoor heffing	7.520		376			385		7.511
Maatschappelijk nut	8.374		730		63	353		8.688
Vervoermiddelen	874	-6	42			214		696
Machines, apparaten en installaties	250	6	15			71		200
Overige materiële activa	-							-
Economisch nut	1.744		469			396		1.817
Economisch nut, waarvoor heffing	1.261		1.047			272		2.036
Maatschappelijk nut	-							-
	48.396		4.756	19	63	2.766	-	50.304

Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. Over gronden wordt niet afgeschreven. Hiervan zijn per 31 december 2021 geen gronden en terreinen in erfpacht uitgegeven. "Nog niet in exploitatie genomen gronden" worden verantwoord onder materiële vaste activa. Dit geldt voor het Bestemmingsplan Reinierpolder I, fase 2 dat eind 2021 met een boekwaarde van € 284.000,- en voor de aankoop en gesloopte vml kruisgebouw aan de Ravelijnstraat met een boekwaarde van € 239.000,- die beiden zijn verantwoord onder "Gronden en terreinen". Tot de belangrijkste investeringen (> € 50.000) behoorden:

- Vervangende nieuwbouw Gummarusschool €1.500.000,-;
- Vervanging en verbetering rioolgemalen en riolering € 376.000,-
- Vervanging masten/armaturen openbare verlichting € 462.000,-;
- Groenbeheerplan € 117.000,-;
- Aanleg bushalte Dinteloord € 90.000,-
- Aankoop perceel Franseweg 99a Steenberg € 276.000,-;
- Vervanging toplaag atletiekbaan sportpark Seringenlaan Steenberg € 331.000,-;
- Kantplanken kunstgrasvelden sportparken Steenberg € 64.000,-;
- Herinrichting milieustraat Steenberg € 1.007.000,-;

Financiële vaste activa	31-12-2020	vermeerdering	vermindering	aflossing	31-12-2021
Overige leningen	137	304		108	333
Kapitaalverstrekking SVN (Startersleningen)	2.349		45		2.304
Idem (duurzaamheidsleningen)	729	322			1.051
Totaal leningen	3.216				3.689
Aandelen	135				135
	3.351	626	45	108	3.824

In 2021 is een geldlening, ad € 300.000,-, verstrekt aan de vv Steenberg. Daartegenover staat een volledige aflossing, ad € 103.000,-, van de voor Camping Mattenburg verstrekte lening.

De kapitaalverstrekking SVN betreft de via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting verstrekte geldleningen. Het uitstaande bedrag van de uitstaande startersleningen bedraagt per 31 december 2021 € 2.166.000. Voor duurzaamheidsleningen is dit € 837.000.

SVN lening	uitstaande leningen per 31-12-2020		verstrekkingen		aflossingen	mutatie rek.crt.	uitstaande leningen per 31-12-2021	
	bedrag	aantal	bedrag	aantal			bedrag	aantal
Startersleningen	2.124	*	531	16	489		2.166	95
Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	773	111	194	32	130		837	128
Totaal uitstaande leningen	2.897						2.897	
Rekeningcourant Svn Startersleningen	225					-86	139	
Idem Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	-44					258	214	
	3.078		725		619	172	3.356	

* In het aantal startersleningen per 31 december 2020 was een aantal dubbel opgenomen. Een verstrekte lening bestaande uit zowel een startersdeel als een combinatiedeel werd als 2 leningen geteld. Voor het SVN is dit echter maar 1 lening. In het aantal per 31 december 2021 is dit gecorrigeerd.

In bovenstaande tabel zijn naast de financiële informatie ook de aantallen verstrekte (zowel gedurende het jaar, als in totaal) geldleningen opgenomen. Het gemiddeld uitstaand bedrag per starterslening betreft € 22.800,-. Voor de uitstaande duurzaamheids-/stimuleringsleningen is dat gemiddeld € 6.500,-.

Aandelen

Eind 2021 is het aandelenbezit ongewijzigd ten opzichte dat aan het eind van het vorige jaar en ziet als volgt uit:

- Aandelen BNG (11.583) € 26.300
- Aandelen Rewin € 4.100
- Aandelen Brabant Water (33.862) € 104.400

Vlottende activa

Vorraden	31-12-2021	31-12-2020
<i>Grond- en hulpstoffen</i>		
Straatmateriaal	24	48
<i>Onderhanden werk</i>		
Bouwgronden in exploitatie	-6.486	-2.186
Voorziening verliezen grondexploitatie	-401	-368
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>		
Iris-cheques	3	3
Vorraden bevolking	5	6
	-6.855	-2.497

Onderhanden werk betreft de plannen waarbij de gemeente Steenberg een actieve grondpolitiek voert. De plannen waarbij de gemeente Steenberg een actieve grondbeleid voert en die door de raad is vastgesteld betreffen de volgende bouwgronden in exploitatie:

Onderhanden werk	Boekwaarde per 31-12-2020	Herclassificatie	Investerings en overige vermeerderingen	Opbrengsten (verminderingen)	(Tussentijdse) verlies/ winstneming	Boekwaarde per 31-12-2021
<i>Bouwgronden in exploitatie:</i>						
<i>Buiten de Veste</i>	-3.311		479	2.143	-	-4.975
<i>De Pinas</i>	476		135	596	-	15
<i>Uitbreiding Reinierpolder 1</i>	339		88	2.157	108	-1.622
<i>Centrumplan Welberg</i>	309		324	538	-	95
Totaal Onderhandenwerk	-2.186	-	1.027	5.435	108	-6.486

Een gedetailleerd overzicht van het verloop van de gronden in exploitatie luidt als volgt:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnvesteerd	Totaal verkocht	(Tussentijdse) verlies/ winstneming	Boekwaarde 1-1-2021	Nog te investeren	% van tot.geïnvesteerd	Nog te verkopen	% van totaal te verkopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (= -)/ neg. (= +)
<i>Buiten de Veste</i>	7.195	12.286	117	-4.975	17.327	71%	13.156	52%	-714	-804
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.297	5.179	-1.103	15	564	8%	585	10%	-6	-6
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.727	4.519	170	-1.622	1.908	41%	511	10%	-212	-225
<i>Centrumplan Welberg</i>	1.270	1.175		95	641	34%	335	22%	385	401
Totaal	17.488	23.159	-816	-6.486	20.440		14.588		-547	-634

Bij de bovenstaande gronden in exploitatie gelden de onderstaande parameters:

1. Voor prijsstijging kosten wordt er rekening gehouden met een stijging (inflatie) van 5%.
2. In het kader van het voorzichtigheidsbeginsel wordt er geen rekening gehouden met prijsstijging opbrengsten (0%). De uitzondering is de grondexploitatie Buiten de Veste waar een aflopende stijging van 3% wordt gehanteerd
3. Vanwege het ontbreken van rentelasten wordt er 0% rente toegerekend.
4. Als laatste wordt er rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2% conform BBV.

Zoals hierboven blijkt sluit op basis van de laatst bekende cijfers en eventueel daarop genomen maatregelen de exploitatie van het Centrumplan Welberg met een negatief resultaat. Hiervoor is een voorziening getroffen. Voor de exploitaties van Buiten de Veste en Reinierpolder I wordt een winst voorzien. In 2021 is een tussentijdse winst voor de exploitatie Reinierpolder I (€ 107.900) genomen.

Voor een nadere toelichting op de diverse complexen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen (rentetypische looptijd één jaar of minder)	31-12-2021	31-12-2020
Belastingdebiteuren	1.102	874
Debiteuren sociale zaken	1.457	1.379
Overige debiteuren	6.123	8.755
Voorziening dubieuze debiteuren incl. debiteuren soza	-841	-682
Rekening-courantverhouding met het rijk:		
Schatkistbankieren	4.740	3.333
Totaal	12.581	13.659
<i>Waarvan vorderingen op openbare lichamen</i>	<i>4.935</i>	<i>7.864</i>

Van de belastingdebiteuren stond begin maart 2022 nog € 1.014.000,- open. Hiervan had € 217.000,- betrekking op het belastingjaar 2019 of eerder, € 156.000,- op belastingjaar 2020 en € 642.000,- op belastingjaar 2021. Het ten opzichte van voorgaande jaren hoger openstaand saldo belastingdebiteuren over het verslagjaar is mede het gevolg van de coulance bij de invordering van deze debiteuren als gevolg van de coronacrisis.

Van het openstaande saldo van de debiteuren sociale zaken was eind maart 2022 € 1.449.000,- nog te ontvangen, van het openstaand saldo van overige debiteuren was eind maart 2022 € 4.895.000,- nog te ontvangen. Hieronder onder andere de volgende vorderingen op overheidsinstellingen (openbare lichamen); de Belastingdienst voor BTW Compensatie Belasting € 3.828.000,- (uitbetaling in juli 2022), de Intergemeentelijke Sociale Dienst voor de afrekening organisatiekosten € 128.000,- en de gemeente Roosendaal tbv samenwerking jeugdzorg € 172.000,-.

Van de openstaande bedragen wordt ruim € 840.000,- als dubieus aangemerkt. Hiervan heeft € 406.000,- betrekking op debiteuren sociale zaken en € 401.000,- op belastingdebiteuren. Voor deze dubieuze debiteuren zijn voorzieningen gevormd. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de voorziening (exclusief de voorziening dubieuze debiteuren soza) over de afgelopen 5 jaar:

Voorziening dubieuze debiteuren					
	2017	2018	2019	2020	2021
stand per 1-1	984.058	418.717	377.970	285.763	357.749
afgeboekte vorderingen financieel pakket	36.735	102.302	-	-	34.210
afgeboekte vorderingen belastingpakket	528.606	-	208.049	-	-

Voorziening dubieuze debiteuren					
toevoeging voorziening dub.debiteuren		61.555	115.842	71.986	110.241
stand per 31-12	418.717	377.970	285.763	357.749	433.780

Bij het opstellen van de jaarrekening worden de dan openstaande vorderingen beoordeeld op hun inbaarheid en vindt een eventuele mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren plaats. Voor de debiteuren soza gebeurt dat door de Intergemeentelijke Sociale Dienst.

Liquide middelen	31-12-2021	31-12-2020
Rabobank	41	162
Rabo belastingen	18	9
BNG	194	195
BNG belastingen	5	5
Kas	4	4
Kruisposten	3	2
	265	377

Bij de BNG en de Rabo heeft de gemeente een kredietfaciliteit van respectievelijk € 1 mln en € 0,5 mln.

Schatkistbankieren/drempelbedrag

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. De gelden mogen niet buiten de schatkist worden weggezet. Wel mogen decentrale overheden overtollige middelen aan elkaar uitlenen, zolang er geen sprake is van een toezichtrelatie, om zodoende een beter rendement te halen dan bij de schatkist. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteiten aan. Deelname van decentrale overheden aan het schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector, waardoor de externe financieringsbehoefte van het rijk minder wordt. Dit vertaalt zich in een lagere staatsschuld. Voor gemeenten geldt een doelmatigheidsdrempel van het begrotingstotaal. Op grond van artikel 52c van het wijzigingsbesluit BBV is het verplicht om een toelichting over het schatkistbankieren op te nemen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2021					
(1)	) Drempelbedrag	481		1.284	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	) 's Rijks schatkist aangehouden middelen	223	398	280	272
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	258	83	1.004	1.012
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	64.176			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	64.176			

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Tot 1 juli 2021 (1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000					
Vanaf 1 juli 2021 (1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	481		1.284	
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	20.098	36.241	25.736	24.989
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	223	398	280	272

Overlopende activa	31-12-2021	31-12-2020
Vorderingen faciliterend grondbeleid	4	187
Vooruitbetaalde bedragen	349	242
Nog te ontvangen bedragen	73	74
	426	503

De plannen waarbij de gemeente Steenberg zelf geen actief grondbeleid voert maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden, als het om vorderingen gaan opgenomen onder de overlopende activa. Er zijn de volgende vorderingen met betrekking tot faciliterend grondbeleid plannen:

Vorderingen faciliterend grondbeleid	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2020
Overeenkomsten:		
Plan Beltmolen Nieuw-Vossemeer	4	187
Totaal vorderingen faciliterend grondbeleid	4	187

Passiva

Eigen vermogen

Reserves	31-12-2021	31-12-2020
Algemene reserve	8.896	11.340
Reserve Transitie Organisatie	855	1.416
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	-	44
Reserve Economische ontwikkeling	2.278	1.479
Reserve Beheer openbare ruimte	7.238	7.515
Bestemmingsreserve overig	11.657	12.443
Totaal	30.924	34.237

In onderstaand overzicht wordt per reserve het verloop in 2021 opgenomen.

Algemene reserve	Saldo 01-01-2021	Toevoeging	Onttrekking / resultaatbestem	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	7.916		1.869	6.047
Risico reserve	2.387			2.387
Decentralisatie sociaal domein	303		304	-1
Onderzoeksbudget raad	10		7	3
Res. overhev. budgetten	-	354	354	-
COVID-19 (corona)	723		264	459
Totaal	11.340	354	2.798	8.896

In 2021 is het voordelig resultaat 2020 ad € 502.000,- verdeeld volgens het raadsbesluit (d.d. 25-6-2020). Van het resultaat is € 354.000,- als verplichting voor overgehevelde budgetten opgenomen. Daarnaast is € 779.000,- toegevoegd aan de reserve Economische Ontwikkeling. Om deze toevoegingen te kunnen realiseren is aanvullend € 651.000,- onttrokken aan de algemene reserve.

Aan de algemene reserve is totaal € 1.869.000,- onttrokken. Naast bovengenoemde beschikking zijn de volgende onttrekkingen > € 25.000,- gedaan:

- Extra kosten OMWB € 165.000,-;
- Maatschappelijk vastgoed € 100.000,-;
- 750 jaar Steenbergen/Chapeau € 165.500,-;
- Opzegging huur bibliotheek € 40.000,-;
- Entrees en rotondes € 59.000,-;
- Extra formatie backoffice Sociaal domein € 150.000,-;
- Vesting Steenbergen Expeditie Nassau € 67.100,-;
- Vervanging groen/bomen buitengebied € 133.000,-;
- Bijdrage beheersstichting 't Cromwiel € 50.000,-;
- Kerngericht werken € 85.000,-;
- Implementatie omgevingswet/-plannen € 80.000,-;
- Verbetering onverharde wegen € 30.000,-.

Niet alle zaken waarvoor door de raad middelen vanuit de algemene reserve beschikbaar zijn gesteld zijn gerealiseerd of nog niet helemaal gerealiseerd. Ook zijn middelen beschikbaar gesteld voor zaken waarvan de uitvoering in latere jaren ligt. Een overzicht van deze op de algemene reserve drukkende verplichtingen luidt is volgt:

- Integraal Huisvestingsplan € 15.000,-;
- Sport en Beweegtuinen € 60.000,-
- Expeditie Nassau € 119.000,-;
- Canon van Steenbergen € 21.000,-;
- Kunstwerken per kern € 23.000,-
- Plan van Aanpak Cultureel Erfgoed € 10.000,-
- Behoud Gummaruskerk € 10.000,-
- Onderzoek energieneutraal gem. gebouwen € 100.000,-;
- Speel terreinen en -toestellen € 31.480,-;
- Entrees en rotondes € 130.000,-
- Warmtevisie en regionale energiestrategie € 25.300,-;
- Onderzoek vrijkomen agrarische bebouwing € 30.000,-
- Centrumhaven Dinteloord € 50.000,-;
- Projectbudget Landschappen van Allure € 21.000,-;
- Recreatie ontwikkeling loodsen Schansdijk / Fort Henricus € 22.500,-;
- Implementatie omgevingswet € 130.400,-;
- Ruimtelijke ordening € 62.850,-.

Naast bovenstaande verplichtingen, totaal € 861.530,-, is in de meerjarenbegroting 2022-2025 totaal een bedrag van € 318.500,- aan onttrekkingen opgenomen. Behoudens eventuele raadsbesluiten die reeds genomen besluiten wijzigen en/of corrigeren bedraagt bij het opmaken van de jaarrekening 2021 de netto vrije algemene reserve € 4.866.800,-.

Risicoreserve

Deze reserve heeft als bestemming het opvangen van financiële tegenvallers zonder dat het beleid van de gemeente moet worden aangepast. Uit de laatste actualisatie van de risico's, gedaan bij het opmaken van de begroting 2022, en de hieruit berekende minimumhoogte van de risico was er geen verhoging nodig voor 2021. De reserve inclusief het vrije gedeelte van de Algemene Reserve komen uit boven de ondergrens van 1,0 en zelfs boven de 1,4. In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheer is een meer uitgebreide toelichting opgenomen over de totstandkoming van deze reserve en de risico's die hieruit eventueel moeten worden gedekt.

Decentralisatie sociaal domein

Bij de begroting 2018 is besloten deze middelen organisatiebreed in te zetten. In 2021 is de gehele reserve, ter dekking van de extra uitgaven in de jeugdzorg, geheel onttrokken. Het resultaat over 2020 gaf geen ruimte voor een toevoeging aan de reserve.

Onderzoeksbudget gemeenteraad

Om niet een structureel beslag te leggen op de budgettaire ruimte van de begroting is voor eventuele inhuur van expertise door de gemeenteraad een reserve gevormd. Jaarlijks zal bekeken worden of en voor hoeveel over deze reserve is beschikt en indien nodig ten laste van de algemene reserve weer wordt aangevuld tot € 10.000. In 2021 zijn kosten tot een bedrag van € 7.125,- ten laste van deze reserve gebracht. De reserve zal in 2022 weer worden aangevuld.

Reserve overheveling budgetten

In de budgetregeling is opgenomen dat onder bepaalde voorwaarden budgetten mogen worden overgeheveld naar het volgend jaar. In praktische zin wordt voor deze budgetten een bestemmingsreserve gevormd. Per 31 december 2021 zijn geen bedragen ter overheveling opgenomen.

COVID-19 (steunfonds Coronacrisis)

De jaren 2020/2021 waren de jaren van de coronacrisis. Op 2 april 2020 is er door de raad ingestemd met het vormen van een steunfonds Coronacrisis van € 1 miljoen ten laste van de

Algemene Reserve. In de paragraaf COVID-19 is een uitgebreidere toelichting opgenomen over de vorming en besteding van deze reserve.

Reserve Transitie Organisatie	Saldo 01-01-2021	Toevoeging	Onttrekking / resultaatbestem	Saldo 31-12-2021
Reserve Transitie Organisatie	1.416	-	561	855
Totaal	1.416	-	561	855

Bij de tussenrapportage 2019 is een bestemmingsreserve Transitie Organisatie van € 2.261.000 gevormd voor de periode tot en met het jaar 2023. De reserve is onder meer bedoeld voor het strategisch personeelsbeleid, een vitaliteitsregeling optimaliseren, digitaliseren van processen en het oplossen van knelpunten. In 2021 is hieraan € 560.911 onttrokken.

Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	Saldo 01-01-2021	Toevoeging	Onttrekking/ vrijval	Saldo 31-12-2021
Afgesloten bestemmingsplannen	44	-	44	-
Totaal	44	-	44	-

Afgesloten bestemmingsplannen

In deze reserve resteerde per 1 januari 2021 nog middelen voor nog afrondende (groen)werkzaamheden in bp d'n Darink. In 2021 zijn deze werkzaamheden uitgevoerd. De kosten hiervan bedroegen ruim € 40.000,-. Het resterende bedrag is vrijgefallen.

Reserve Economische ontwikkeling	Saldo 01-01-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2021
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/natuur	885	799		1.684
Res.ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/bovenwijks	594			594
Totaal	1.479	799	-	2.278

In 2021 is een bedrag van € 799.000 aan de reserve ruimtelijke ontwikkeling AFCNP/natuur toegevoegd. Dit bedrag komt vanuit de resultaatbestemming 2021. In 2021 zijn geen bovenplanse bijdragen in verband met grondverkopen in het AFCNP ontvangen. Derhalve heeft er over 2021 geen toevoeging aan de reserve plaatsgevonden.

Reserve Beheer openbare ruimte (BOR)	Saldo 01-01-2021	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2021
Res.openbare ruimte	1.190		317		873
Res.vervanging openbaar groen	141		48		93
Bestemmingsreserve GVVP		317	33		284
<i>Best.res.ter dekking van afschrijvingslasten:</i>					
Dekk.res.dorpspln NV *	97		5		92
Dekk.res.ecologische verbindingzones *	700				700
Dekk.res.groot onderhoud havenkanaal Dinteloord *	720		30		690
Herinrichting N259 *	2.797		104		2.693
Dekk.reserve centrumhaven Dinteloord *	672		28		644

Reserve Beheer openbare ruimte (BOR)	Saldo 01-01-2021	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31-12-2021
Dekkingsreserve Herinrichting Haven de Heen *	216		5		211
Dekkingsreserve vervanging brug *	139		5		134
Dekkingsreserve verzwaren 3 asfaltwegen *	292		12		280
Dekkingsreserve Civiele Kunstwerken *	552		8		544
Totaal	7.516	317	595	-	7.238

Reserve openbare ruimte

In 2021 is € 317.000,- aan de reserve onttrokken voor de vorming van een dekkingsreserve GVVP.

Reserve vervanging openbaar groen

Het saldo per 31 december 2021 is een cumulatie van in voorgaande jaren niet bestede bedragen. Vanaf 2021 worden in dit kader geen budgetten meer beschikbaar gesteld maar komen middelen beschikbaar in de vorm van investeringskredieten. In 2021 is € 48.000,- voor vervanging van het groen aan de Watertorenweg ten laste van deze reserve gebracht.

Bestemmingsreserve GVVP (Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan)

Ten laste van de reserve openbare ruimte is een reserve gevormd voor de dekking van de Incidentele exploitatielasten over de periode 2021-2025. In 2021 is hiervoor € 33.000,- onttrokken.

*Dekkingsreserves**

Dit betreft bestemmingsreserves specifiek gevormd voor dekking van de afschrijvingslasten van de gelijknamige investeringen.

Bestemmingsreserve Overig	Saldo 01-01-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2021
Res.begr.pl Steenbergseweg	278	36		314
Nog te besteden overheidsbijdragen	48			48
Kleedlokalen buitensportaccommodaties	115			115
Res. Begraafplaats Zuideinde	4			4
Reserve BTW-compensatiefonds	78		12	66
Egalisatieres.afvalstoffenheffing	37			37
Egalisatiereserve woonwagenbeleid	168		135	33
Reserve reclamebelasting	12		11	1
Reserve Bomenfonds	41			41
Reserve onderhoud gebouwen	428		131	297
Reserve onderhoud sportparken	503	66	107	462
<i>Best.res.ter dekking van afschrijvingslasten:</i>				
Res gemeenschapshuis Dinteloord *	540		23	517
Reserve vernieuwbouw 't Cromwel/culturele zaal *	1.025		45	980
Reserve huisvesting *	5.369		207	5.162
Res herinrichting bibliotheek *	95		12	83
Res.ICT investeringen informatieplan 2009/2010 *	19		10	9

Bestemmingsreserve Overig	Saldo 01-01-2021	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2021
Res.sportpark Noordlangeweg Dinteloord *	1.315		70	1.245
Res.div. kredieten investeringstaat 2009 *	150		19	131
Res. Investerings I&A 2012 *	40		40	-
Renovatie jachthaven/havenkantoor *	1.494		69	1.425
Huisvesting consultatiebureau Steenbergse *	51		3	48
Res.kunstgrasveld vv Steenbergse *	180		27	153
Res.kunstgrasveld vv NVS *	185		24	161
Res.kunstgrasveld sc Kruisland *	207		27	180
Res. Renovatie Vraagwijzer *	52		10	42
Dekk.res.camerabeveil.centrum *	11		2	9
Dekk.res.toplaag atletiekbaan Steenbergse *		107	11	96
Totaal	12.443	209	995	11.657

Begraafplaats Steenbergseweg en Zuideinde

Deze reserves dienen ter vergoeding van (toekomstige) onderhouds- en/of sluitingskosten van betreffende begraafplaatsen.

Nog te besteden rijksbijdragen

Deze reserve betreft van het rijk ontvangen middelen waaraan niet direct een bestedingsverplichting is verbonden. Om deze voor het doel waarvoor zij zijn ontvangen beschikbaar te houden, worden niet bestede middelen, voor latere besteding, aan deze reserve toegevoegd. Onderstaand is het verloop van deze reserve per ontvangen rijksbijdrage opgenomen. In 2021 zijn er geen mutaties geweest.

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Ontvangen bedrag	Besteding	Saldo 31-12-2021
Middelen voorschoolse voorziening peuterspeelzaal	25	-	-	25
Middelen uitvoeringskosten inburgering	10	-	-	10
Middelen verbeterde toegang peuterspeelzalen	13	-	-	13
Totaal	48	-	-	48

Kleedlokalen buitensportaccommodaties

Bij de privatisering van de kleedlokalen wordt per vereniging een bedrag beschikbaar gesteld voor een kwaliteitsverbetering aan deze lokalen. Om in aanmerking te komen voor de tegemoetkoming van 50% dient de vereniging een renovatieplan met begroting in te dienen. Een overzicht van de beschikbare bedragen naar vereniging per 31 december 2021 luidt als volgt:

- VV NVS € 94.300,-;
- VV Prinsenland € 10.800,-;
- SV Diomedon € 11.000,-;

BTW-compensatiefonds

Vanwege de invoering van het BTW compensatiefonds is de gemeente gekort op de algemene uitkering. Vanwege de activa problematiek heeft de regering de korting een jaar later in laten gaan en is met dit bedrag een dekkingsreserve gevormd. Jaarlijks wordt ter compensatie van de activa problematiek over deze reserve beschikt. De onttrekking in 2021 bedraagt € 11.668,-.

Egalisatie afvalstoffenheffing

Bij de najaarsnota 2018 is besloten om het voordeel op de lagere kapitaallasten 2017, door middel van de vorming van een egalisatiereserve, in te zetten om de stijging van het tarief in latere jaren te dempen.

Egalisatie woonwagengebeleid

De raad heeft op 19 maart 2019 besloten om een bedrag van € 332.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het woonwagengebeleid via een storting vanuit de algemene reserve in een egalisatiereserve woonwagengebeleid en ook de nog te verwachten opbrengsten uit grondverkoop aan bewoners ten bate van deze reserve te laten komen. In 2021 is hieruit voor de kosten van de externe projectleider en het opknappen van diverse locaties € 135.204,- onttrokken.

Reserve reclamebelasting

Onttrokken aan de reserve zijn de afrekening 2020 met Ons Steenberg en de correcties op de reclamebelasting van voorgaande jaren. Toegevoegd is het verschil tussen de reclameopbrengsten 2021 en de verstrekte bijdrage aan de winkeliersvereniging. Per saldo resulteerde dit in een onttrekking van € 11.380,-.

Reserve bomenfonds

Deze reserve is gevormd uit diverse, in voorgaande jaren ontvangen, financiële bijdragen voor de herplant van bomen. In 2021 zijn er geen projecten geweest waarvan de kosten uit deze middelen zijn gedekt.

Reserve onderhoud gebouwen en sportparken

Vanwege het ontbreken van onderhoudsplannen zijn op verzoek van de accountant de voorzieningen onderhoud gebouwen en sportparken omgezet in reserves. Het onderhoud van gebouwen en accommodaties is gebaseerd op een meerjaren onderhoudsdekkingsplan. In navolging van de gebouwen zijn ook de meerjarige onderhoudskosten van de sportparken (excl. de gebouwen) voor de komende 10 jaar in beeld gebracht. In 2009 heeft de gemeenteraad ingestemd met het gehanteerde kwaliteitsniveau. Het beheer en onderhoud van de sportaccommodaties bestaat zowel uit het reguliere onderhoud als uit de vervanging en renovaties.

*Reserves ter dekking kapitaallasten (reserves met *)*

Deze reserves zijn/worden gevormd om de uit de bijbehorende investeringen voortvloeiende afschrijvingslasten geheel of gedeeltelijk te dekken.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2021 luidt als volgt:

Voorzieningen	1-1-2021	Dotatie	Besteding	Verminderings	31-12-2021
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
- Pensioenaanspraken wethouders	2.837	-185	72		2.580
- Overige voorzieningen	16				16
<i>Egalisatievoorzieningen</i>					
- Fonds onderhoud wegen	10.010	1.718	1.066		10.662
- Fonds onderhoud kunstwerken	606		61		545
- Onderhoud openbare verlichting	1.472	14	127		1.359
- Baggeren	715	84	18		781
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.</i>	-				-

Voorzieningen	1-1-2021	Dotatie	Besteding	Verminderings	31-12-2021
- Rioolonderhoud	1.578		36		1.542
	17.233	1.631	1.380	-	17.484

Pensioenfondsen wethouders

Besloten is om deze aanspraken niet *extern* te "verzekeren" maar de voorziening vooralsnog in eigen beheer te houden. Het saldo is in overeenstemming gebracht met de per 31 december 2021 gemaakte actuariële waardeberekening van het fonds waardoor de voorziening met € 185.175,- is verlaagd. Daarnaast is er een bedrag van € 71.664,- aan de voorziening onttrokken voor dekking van uitgekeerde pensioengelden.

Overige voorzieningen

Dit betreft de voorziening Spaarverlof personeel. In de voorziening resteert nog het opgebouwde spaarverlof van één persoon.

Fonds onderhoud wegen/civiele kunstwerken en openbare verlichting

In 2016 is het beheerplan wegen/civiele kunstwerken en openbare verlichting vastgesteld en vanaf 2022 zijn de plannen geactualiseerd. Bij beheerplan wegen is ervoor gekozen om alle wegen op basisniveau en centrawegen op een hoger niveau te brengen. Er zijn ook afspraken gemaakt om het beheersysteem up-to-date te houden. Er wordt gewerkt met een jaar- en een meerjarenplan en hier wordt integraal gewerkt volgens een gebiedsgerichte aanpak. In 2021 is er € 1.718.654,- toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen voor toekomstige uit te voeren onderhoudswerkzaamheden. Daartegenover is een bedrag van € 1.066.491,- aan de voorziening onderhoud wegen onttrokken voor gemaakte onderhoudskosten. Aan de voorziening onderhoud openbare verlichting is € 13.930,- toegevoegd en € 127.170,- onttrokken.

In beheerplan civiele kunstwerken is er gekozen om alle nodige inspectie- en herstelwerkzaamheden uit te voeren en het herstel is gebaseerd op levensduurverlenging. In 2021 is er € 61.249,- onttrokken voor gemaakte onderhoudskosten.

Voorziening Baggeren

Op 25-10-2018 is het bagger beheerplan Stedelijk Water 2019-2026 en het bijbehorende kostendekkingsplan door de raad vastgesteld. In 2021 is er € 84.025,- toegevoegd aan de voorziening. Daartegenover is een onttrekking van € 17.921,- gedaan ten laste van de voorziening.

Voorziening rioolonderhoud

In 2014 is de BBV-notitie riolering verschenen. Hierin worden diverse bindende uitspraken gedaan met betrekking tot de vorming van reserves en voorzieningen in relatie tot het rioolbeheer. Gemeente Steenbergen heeft een verbreed gemeentelijk rioleringsplan vastgesteld voor de periode 2020-2023. In het rioleringsplan wordt aangegeven hoe de gemeente invulling moet geven aan zijn wettelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en hoe dit wordt bekostigd. In 2021 is een bedrag van € 36.330,- aan de voorziening onttrokken.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden (renteypische looptijd korter dan één jaar)	31-12-2021	31-12-2020
Banksaldi	-	-
Overige schulden	5.414	4.954
Totaal	5.414	4.954

De crediteuren waren begin april 2021 grotendeels afgewikkeld.

Overlopende passiva	31-12-2021	31-12-2020
Schulden faciliterend grondbeleid	162	137
Nog te betalen bedragen	1.807	3.841
Vooruit ontvangen bedragen	3.451	2.801
Totaal	5.420	6.779

De plannen waarbij de gemeente Steenberghe zelf geen actieve grondbeleid voert, maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden als het om schulden gaan opgenomen onder de overlopende passiva. Er zijn de volgende schulden met betrekking tot faciliterend grondbeleidplannen:

Schulden faciliterend grondbeleid	Stand per 01-01-2021
Overeenkomsten:	
Westcreeke Dinteloord	2
Herengoed Kruisland	23
Project Molenweg/Ravelijnstraat	38
Zonneveld de Eendracht	74
BP Hof van Engelbrecht	14
Olmentuin	11
Totaal schulden faciliterend grondbeleid	162

Nog te betalen bedragen

Eind maart was van de nog te betalen bedragen € 1.404.000,- af te wikkelen. Hiervan heeft € 1.054.000,- betrekking op nog af te wikkelen bedragen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Dit betreft de latente verplichting voor verhaalbare bijstand in het kader van de bbz-regeling ad € 175.000,-, een latente verplichting voor verhaalbare kredietverstrekking in het kader van de Tozo-regeling ad 251.000,- en niet bestede ontvangen voorschotten in het kader van de Tozo-regeling ad € 628.000,-. Daarnaast is nog een verplichting opgenomen voor nog af te rekenen jeugdzorg 2021 € 140.000,- en de afrekening met de Intergemeentelijke Sociale Dienst voor bijstandsverlening 2021 van € 158.000,-.

Bij de nog te betalen bedragen zijn opgebouwde verplichtingen opgenomen die betrekking hebben op het jaar 2021 en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen. Vooruit ontvangen bedragen bestaan uit ontvangen uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, welke dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Het verloop van deze gelden in 2021 is als volgt:

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Corr.beginsald	Ontvangen bedrag	Besteding/afron-ding	Saldo 31-12-2021
<i>Ontvangen van het Rijk:</i>					
Specifieke uitkering Onderwijsachterstandbeleid	162	-21	482	379	244
Specifieke uitkering gedupeerden toeslagen problematiek	5		6		11
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, subs.GVVP	455				455

Omschrijving	Saldo 01-01-2021	Corr.beginsald	Ontvangen bedrag	Besteding/ afron-ding	Saldo 31-12-2021
Minist.OCW, Spuk inhalen covid-18 gerelat.vertragingen			57		57
Minist.I&W, Spuk tijd.impulsreg.klimaatadaptatie 2021-2027			336		336
Rijksdnt Ondernmd Ned., Spuk ventilatie in scholen Gumm.			86		86
Rijksdnt Ondernmd Ned., Spuk reductie energiegebruik won.			137	90	47
<i>Sub-totaal</i>	622	-21	1.104	379	1.236
<i>Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:</i>					
Stimuleringsregeling goedkope koopwoningen (NL)	54				54
Subs.Landschap van Allure, proj.West.Br.Waterlinie (NL)	2.100				2.100
Subsidie maaionderhoud bermen	25			25	-
Zonmw, Implementatie wijk-GGD'er			33		33
VR Midden West Brabant, midd.contr.toegangsbewijzen			63	35	28
<i>Sub-totaal</i>	2.179	-	96	60	2.215
Totaal	2.801	-21	1.200	439	3.451

Belangrijkste niet afgewikkelde post betreft het subsidiebedrag ad € 2,1 mln voor het project West-Brabantse Waterlinie uit de provinciale subsidieregeling Landschappen van Allure.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Gegarandeerde geldleningen

De gewaarborgde geldleningen bedragen per 31 december 2021 € 2.055.000,- Een overzicht van de gewaarborgde geldleningen luidt als volgt:

Organisatie	Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Gewaardborgd/ garantiebedrag per 31 dec. 2021	Gewaardborgd/ garantiebedrag per 31 dec. 2020
		x € 1.000		x € 1.000	x € 1.000
Stichting Tante Louise	Diverse projecten	3.491	100%	1.884	2.058
SC Kruisland	Vernieuwen inrichting kantine	30	100%	-	1
SC Welberg	Nieuwbouw kleedkamers/ kantine sportpark	238	100%	46	47
Hypotheke gemeentepersoneel		457	100%	125	144

Organisatie	Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Gewaardborgd/ garantiebdrag per 31 dec. 2021	Gewaardborgd/ garantiebdrag per 31 dec. 2020
Totaal		4.216		2.055	2.250

Gegarandeerde geldleningen als achtervang

Naast de geldleningen waarvoor de gemeente volledig garant staat bij niet nakoming van de verplichtingen door de geldnemer, staat de gemeente nog indirect garant voor diverse door woningbouwinstellingen afgesloten geldleningen. Het gaat om leningen waarvoor het Waarborgfonds Sociale Woningbouw als eerste garant staat. Het risico dat de gemeente loopt bij de achtervang is vrijwel nihil. Van deze achtervang wordt pas gebruik gemaakt als het risicovermogen van het WSW daalt beneden de 25% van de gegarandeerde uitstaande schuldrestanten. In dat geval zullen het Rijk en de gemeenten (ieder 50%) het vermogen van het WSW aanvullen door het verstrekken van renteloze leningen tot die grens. De verdeling van 50% van de gemeenten wordt verder verdeeld. De helft komt ten laste van de gemeente met het project waarvoor het WSW heeft betaald, de andere helft wordt verdeeld via een omslagpercentage over de overige gemeenten naar rato van de restant schuld. Het leningbedrag waarbij de gemeente als achtervang geldt bedraagt per 31 december 2021 totaal € 28.174.000,-.

Niet opgenomen verlofdagen gemeentepersoneel / uitstaande kloksaldi

Het in de balans opnemen van verplichtingen van arbeidsgerelateerde kosten is volgens het BBV niet toegestaan.

Per balansdatum bestaat er een verplichting voor nog niet opgenomen verlofdagen en het uitstaande kloksaldi van het gemeentepersoneel van € 558.733.

Arrangementen jeugdhulp

De gemeente is per ultimo 2021 voor ca € 971.799 gebonden aan voorlopige verplichtingen uit contracten Jeugdzorg.

De regio Jeugdhulp West-Brabant West sluit met zorgaanbieders raamcontracten voor de inkoop van jeugdzorg. Met de raamcontracten zijn de algemene randvoorwaarden vastgelegd en krijgt de zorgaanbieder toegang tot de regio West-Brabant West. Met de zorgaanbieders worden door de gemeenten resultaatgerichte arrangementen gesloten, waarin - voor de intensiteiten Perspectief en Intensief en met ingang van 2018 voor hoogcomplex de intensiteiten A en B - twee door de zorgaanbieder te leveren prestaties zijn opgenomen:

- het opstellen van behandelplan en arrangement bij start zorg en
- het behalen van het resultaat bij einde zorg.

NB: Wanneer het resultaat bij einde zorg niet wordt behaald heeft de zorgaanbieder geen recht op het overeengekomen tarief. De gemeente toetst of het resultaat is behaald. Op basis van ervaringscijfers blijkt dat de succesfactor gemiddeld 92,4% belooft. Het arrangement is juridisch het contract. In de arrangementen zijn geen afspraken opgenomen over looptijd van het zorgtraject. Het arrangementensysteem van de regio West-Brabant West werkt met Profiel Intensiteit Combinaties (PIC). Een PIC is een doelgroepomschrijving. Het profiel omschrijft de aard van het probleem en de intensiteit de zwaarte van het probleem. De diversiteit van zorg binnen een profiel intensiteit combinatie is groot en aan verandering onderhevig.

Het zorgtraject wordt beïnvloed door de bijdragen die de gemeente, het gezin en het netwerk kunnen leveren. Dat maakt het verloop en de doorlooptijd van ieder zorgtraject weer anders. Statistisch is aangetoond dat de doorlooptijd geen betrouwbare indicator vormt om de niet uit de balans blijken voorlopige verplichting van de PIC's te kunnen bepalen. Dat betekent dat ten aanzien van de nog niet afgeronde zorgtrajecten de tweede 50% volledig wordt verantwoord bij einde zorg na het behalen van het resultaat.

Meerjarige inkoopcontracten van materieel belang

De gemeente is ultimo boekjaar voor circa € 11.643.000,- gebonden aan meerjarige financiële verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen.

In artikel 53 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is onder a opgenomen dat de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden in de toelichting op de balans worden vermeld. Verder heeft de commissie BBV de stellige uitspraak gedaan dat meerjarige inkoopcontracten die zouden moeten voldoen aan Europese regels in de toelichting op de jaarrekening bij de “niet in de balans opgenomen verplichtingen” opgenomen moeten worden.

Voor de bepaling welke financiële verplichtingen moeten worden opgenomen, is aangesloten bij de drempelwaarde voor Europees aanbesteden voor diensten en leveringen voor 2021. Deze bedroeg € 214.000,- (ongewijzigd tov 2020).

Overzicht gerealiseerde lasten en baten per taakveld

Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 Mens en samenleving				
0.10	Mutaties reserves	-	-659.249	-659.249
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	-	-
4.2	Onderwijshuisvesting	1.025.424	-278.048	747.375
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.195.222	-431.419	763.803
5.1	Sportbeleid en activering	373.863	-85.142	288.721
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.437.545	-228.209	2.209.335
6.2	Wijkteams	1.912.961	-60.000	1.852.961
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	812.910	-9.431	803.479
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	6.205.294	-193.040	6.012.254
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	4.555.683	-	4.555.683
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	503.552	-	503.552
7.1	Volksgezondheid	1.127.302	-	1.127.302
	Totaal programma 1	20.149.757	-1.944.539	18.205.218
Programma 2 Kunst, cultuur en erfgoed				
0.10	Mutaties reserves	-	-331.980	-331.980
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	483.312	-19.793	463.520
5.5	Cultureel erfgoed	156.505	-	156.505
5.6	Media	414.581	-31.390	383.191
	Totaal programma 2	1.054.399	-383.163	671.236
Programma 3 Fysieke leefomgeving en duurzaamheid				
0.10	Mutaties reserves	459.765	-1.873.837	-1.414.072
0.9	Vennootschapsbelasting	-32.590	-	-32.590
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	2.296.171	-18.444	2.277.727
1.2	Openbare orde en Veiligheid	994.318	-43.017	951.301
2.1	Verkeer, wegen en water	4.548.176	-854.276	3.693.900
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.046.150	-2.154.050	-107.900
5.2	Sportaccommodaties	1.324.907	-442.136	882.771
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.965.276	-8.400	1.956.877
7.2	Riolering	1.367.433	-1.753.450	-386.018
7.3	Afval	3.129.324	-4.103.184	-973.860
7.4	Milieubeheer	939.279	-114.919	824.360
7.5	Begraafplaatsen	95.316	-72.259	23.057

Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.839.079	-1.606.720	232.359
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	3.310.174	-3.277.294	32.880
8.3	Wonen en bouwen	925.390	-754.465	170.925
	Totaal programma 3	25.208.168	-17.076.451	8.131.717
Programma 4 Economie toerisme en recreatie				
0.10	Mutaties reserves	-	-90.981	-90.981
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-	-	-
2.3	Recreatieve Havens	147.605	-9.763	137.842
3.1	Economische ontwikkeling	390.614	-14.680	375.934
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	92.932	-1.625	91.308
3.4	Economische promotie	75.755	-125.212	-49.457
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	268.336	-7.850	260.486
6.3	Inkomensregelingen	7.879.005	-5.934.127	1.944.878
6.4	Begeleide participatie	3.198.316	-	3.198.316
6.5	Arbeidsparticipatie	3.502	7.500	11.002
	Totaal programma 4	12.056.064	-6.176.737	5.879.328
Programma 5 Bestuur en dienstverlening				
0.1	Bestuur	1.469.035	-	1.469.035
0.10	Mutaties reserves	65.536	-1.384.125	-1.318.589
0.2	Burgerzaken	821.329	-257.541	563.788
0.4	Ondersteuning organisatie	9.900.828	-72.051	9.828.778
0.5	Treasury	52.850	-69.182	-16.332
0.61	OZB woningen	424.866	-2.973.862	-2.548.996
0.62	OZB niet-woningen	-	-2.017.376	-2.017.376
0.64	Belastingen Overig	-	-64.567	-64.567
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	5.100	-40.120.032	-40.114.932
0.8	Overige baten en lasten	110.241	-	110.241
	Totaal programma 5	12.849.785	-46.958.735	-34.108.950
	Totaal programma's	71.318.173	-72.539.624	-1.221.451

Bijlagen

Voortgang raadsprogramma 'Aan de slag'

1	MENS EN SAMENLEVING	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
1.1	Jongeren in de knel en jeugdarmoede	Gestart	Going concern	
1.2	Vieren 750 jaar Steenbergen	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
1.3	Behoeftte peilen nieuwe woningen	Gestart	In uitvoering	Going concern
1.4	Zoeken woonlocaties in kernen	Gestart	In uitvoering	Going concern
1.5	Kenmerkende huizen behouden	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
1.6	Visie op vastgoed, met keuzemogelijkheden	Gestart	Beleid wordt opgesteld	Volgens planning
1.7	Sportaccommodaties c.a. voldoen aan de eisen	Gestart	Beleid wordt opgesteld	Volgens planning
1.8	Toekennen middelen voor Steenbergen Vitaal	Gestart	Volgens planning	Afgerond
1.9	Voldoen aan taakstelling opvang vluchtelingen	Gestart	Volgens planning met knelpunt	
1.10	Aandacht voor jeugd. Jaarlijks in gesprek met hen	Gestart	Volgens planning	Afgerond
1.11	Behoud basisonderwijs in elke kern	Gestart	Volgens planning met knelpunt	
1.12	Beleid maken mantelzorg en budget opnemen	Gestart	Volgens planning	Afgerond
1.13	Jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst	Gestart	Vanwege corona nog niet goed plaatsgevonden	

3	LEEFOMGEVING EN DUURZAAMHEID	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
3.1	Regionale opgave RES2030	Gestart	Vastgesteld en in uitvoering	Going concern
3.2	Faciliteren inwoners bij verduurzamen woningen	Gestart	Volgens planning en in uitvoering	Going concern
3.3	Opgave windenergie	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
3.4	Behoud milieustraat op bestaande locatie	Gestart	In voorbereiding	Volgens planning
3.5	Kostenbesparende maatregelen milieustraat	Gestart	In voorbereiding	Volgens planning
3.6	Huisvesting arbeidsmigranten dicht bij bedrijven	Gestart	Beleid vastgesteld en in uitvoering	Going concern

3	LEEFOMGEVING EN DUURZAAMHEID	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
3.7	Gemeente sluit convenanten met bedrijven inzake huisvesting arbeidsmigranten	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
3.8	In gesprek gaan met bedrijven om aankoop van huizen in kernen te stoppen	Gestart	Beleid in uitvoering	Going concern
3.9	Wij helpen arbeidsmigranten snel te integreren	Gestart	Beleid in uitvoering	Going concern
3.10	Oplossen van verkeersknelpunten (GVVP)	Gestart	Beleid vastgesteld en in uitvoering	Going concern
3.11	Onderzoek / analyse gebruiksmogelijkheden Markt	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
3.12	Entrees en rotondes representatief maken	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
3.13	Groenbeheer en onkruidbestrijding in overleg met bewoners	Gestart	Going concern	
3.14	Aanleg nieuwe natuur met gereserveerde middelen	Gestart	Going concern	

4	ECONOMIE, TOERISME EN RECREATIE	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
4.1	Acquisitie om nieuwe bedrijven aan te trekken	Gestart	In uitvoering	Going concern
4.2	PR en Marketingplan	Gestart	Beleid wordt opgesteld.	Volgens planning
4.3	Brede economische visie ontwikkelen	Gestart	Visie vastgesteld en in uitvoering.	Volgens planning
4.4	Steunen van initiatieven ter voorkoming van leegstand in winkelstraten	Gestart	In uitvoering	Going concern
4.5	Onderzoek naar mogelijkheid "Duurzaamheidspark" (locatie)	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
4.6	Lokale ondernemers meer betrekken bij inkoop	Gestart	Beleid wordt opgesteld.	Volgens planning
4.7	Beter bereikbaar maken bijstandsregelingen zelfstandigen.	Gestart	In uitvoering	Going concern
4.8	Overleg RWS om dijkpad Rijn Scheldekanaal te verbeteren voor recreatief gebruik.	Gestart	In uitvoering	Going concern

4	ECONOMIE, TOERISME EN RECREATIE	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
4.9	Recreatieve beleving van het gebied uitbreiden nabij Schelde rijnkanaal	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
4.10	Realiseren pad langs Krammer Volkerak.	Gestart	Afronding niet mogelijk	
4.11	Bestemming loodsen Schansdijk	Gestart	Beleid vastgesteld en in uitvoering	Volgens planning
4.12	Terugbrengen administratieve lasten bij evenementen	Afgerond		
4.13	Toestaan initiatief 2e supermarkt Dinteloord	Afgerond		
4.14	Zorgvuldig afronden ontwikkeling AFC	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
4.15	Mogelijkheden creëren woningbouw Kop van Zuid	Gestart	Volgens planning met knelpunt	

5	BESTUUR EN DIENSTVERLENING	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
5.1	Verder uitwerken Toekomstvisie	Afgerond		
5.2	Verder uitwerken Visie Dienstverlening	Gestart	Beleid vastgesteld en in uitvoering	Going concern
5.3	Meldingen op de meest makkelijke manier faciliteren	Going concern		
5.4	Uitbreiding van digitale producten	Going concern		
5.5	Extra mobiel cameratoezicht	Afgerond		
5.6	Inzet van BOA's op willekeurige tijden	Afgerond		
5.7	Volledig dekkend netwerk buurtpreventieteam	Gestart	Afronding niet mogelijk	
5.8	Monitoren doorontwikkeling organisatie	Gestart	In uitvoering	Volgens planning
5.9	College staat dicht bij de inwoners en zijn zichtbaar. Direct contact met de pers heeft de voorkeur	Gestart	Going concern	

6	FINANCIEN	GESTART	GEREED	AFGEROND VOOR MRT-'22
6.1	Creëren investeringsvolume van 15 miljoen		Afgerond	
6.2	Raad is leidend over de financiën van de gemeente		Afgerond	
6.3	Onderzoek gemeentelijke lastendruk		Afgerond	
6.4	In gesprek gaan voor een eventuele andere verdeling van gemeentelijke lasten		Afgerond	
6.5	Gemeentelijke lasten volgen inflatie		Going concern	
6.6	Afschaffen hondenbelasting in 2021		Afgerond	
6.7	Kosten afvalstoffenheffing zo laag mogelijk		Going concern	
6.8	Innemen standpunt reclamebelasting		Afgerond	

Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Voortgangsparagraaf GVVP 2021

Totaaloverzicht Sociaal Domein

Voortgangsrapportage archiefbeheer 2021

